

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

เรื่อง

สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อริยา คูหา

อาจารย์ หริรักษ์ แก้วกับทอง

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ประจำปีงบประมาณ 2559

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง สมรรถนะความเป็นครู ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสมรรถนะความเป็นครู 5 สมรรถนะ คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม และจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะความเป็นครู 5 สมรรถนะของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำแนกตามเพศ สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศาสนา และ 3. เพื่อศึกษาความคิดเห็น ปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 210 คน ปีการศึกษา 2559 เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาที่มีค่าความเชื่อมั่น .95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาตามเพศ สาขาวิชา และศาสนา วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t - test) และการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยค่า F-test

ผลจากการวิจัย พบว่า

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเรียงตามลำดับจากมากที่สุด คือ สมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู รองลงมา คือ สมรรถนะการทำงานเป็นทีม สมรรถนะการบริการที่ดี สมรรถนะการมุ่งสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน และน้อยที่สุด คือ สมรรถนะการพัฒนาตนเอง

สมรรถนะการมุ่งสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงานของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันในรายการ “วิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันในรายการ “ติดตามผลประเมินอย่างต่อเนื่อง” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยรวมนักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมรรถนะการบริการที่ดี ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ ของนักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันในรายการ “แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมรรถนะการทำงานเป็นทีม ด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันในรายการ “ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน” ด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ผู้ตามนักศึกษาที่มีเพศ “การแสดงบทบาทผู้นำ/ ผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมตามโอกาส และรายการ “เน้นการบริการบนพื้นฐานความสำเร็จในผลงานตามบทบาท

หน้าที่และความรับผิดชอบที่มีอยู่” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย นักศึกษาที่มีศาสนาต่างกันมีความคิดเห็นต่างกัน ในรายการ “แลกเปลี่ยนเรียนรู้/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายและทีมงาน” และ “ร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่างกัน ในรายการ “ปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคน ครองงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ” และนักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่างกัน ในรายการ “เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมผู้อื่นให้ปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครูและพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับ” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

Prince of Songkla University
Pattani Campus

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากคณะศึกษาศาสตร์ที่สนับสนุนงบประมาณในการศึกษาเอื้อให้การค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณ ดร. ณรงค์ศักดิ์ ครอบคอบ ดร. ณัฐณี โมพันธ์ และอาจารย์ สุรรัตน์ รงเรือง ผู้คุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย คณะผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ คุณบุรินทร์ สหะวีริยะ ที่ได้ให้ความร่วมมือและอนุเคราะห์ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยอย่างดียิ่ง และนักศึกษาทุกคนที่ตอบข้อมูลอันเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

ขอขอบพระคุณบุคคลที่ผู้วิจัยได้กล่าวนามไว้ในบรรณานุกรมทุกท่าน ที่ทำให้ผู้วิจัยมีความรู้และแนวคิดต่างๆ จนสามารถนำมาใช้ในการทำการวิจัยครั้งนี้บรรลุเป้าหมายได้สำเร็จด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ที่เป็นผลจากงานวิจัยฉบับนี้ คณะผู้วิจัยขอมอบแด่คุณพ่อ คุณแม่ และครูอาจารย์ทุกท่านด้วยความเคารพยิ่ง

Prince of Songkla University
Pattani Campus

คณะทำงานวิจัย

12/6/2560

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพประกอบ.....	ต
บทที่	
1. บทนำ	1-15
ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	12
ขอบเขตการวิจัย	12
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	13
นิยามศัพท์เฉพาะ	14
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	15
กรอบแนวคิดของการวิจัย	15
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16-52
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะความเป็นครู	16
ความหมายของสมรรถนะ.....	16
ความหมายของสมรรถนะครู.....	17
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ	21
ความสำคัญของสมรรถนะ	23
ประเภทของสมรรถนะความเป็นครู.....	25
องค์ประกอบสมรรถนะความเป็นครู	36
ระดับของความเป็นครู	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
3. วิธีดำเนินการวิจัย	53-59
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	57
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58
4. ผลการวิจัย	61-112
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	61
ความคิดเห็นสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.....	62
การเปรียบเทียบสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงเพศ สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและศาสนา	75
ข้อเสนอแนะและปัญหาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์เกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นครู มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	109
5. การสรุปและอภิปรายผล	113-127
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	113
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	113
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	114
การเก็บรวบรวมข้อมูล	115
การวิเคราะห์ข้อมูล	115
สรุปผลการวิจัย	115
การอภิปรายผล	120
ข้อเสนอแนะ	126
บรรณานุกรม	128

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ประวัติผู้วิจัย

Prince of Songkla University
Pattani Campus

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	13, 53
ตารางที่ 2 คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	61
ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 62	62
ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี การมุ่งสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 62	62
ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี การบริการที่ดี 64	64
ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี การพัฒนาตนเอง 64	64
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี การทำงานเป็นทีม 64	64
ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จริยธรรม และ จรรยาบรรณวิชาชีพครู 65	65
ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ในการปฏิบัติงาน ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน 66	66
ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ในการปฏิบัติงาน ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ 66	66
ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน 67	67

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ในการปฏิบัติงาน ด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ	67
ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการบริการที่ดี ด้านความตั้งใจและเต็มใจในการบริการ	68
ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการบริการที่ดี ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ	68
ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการพัฒนาตนเอง ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆทางวิชาการและวิชาชีพ	69
ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการพัฒนาตนเอง ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ	69
ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการพัฒนาตนเอง ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย	70
ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการทำงานเป็นทีม ด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน.....	70
ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการทำงานเป็นทีม ด้านการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน	71
ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการทำงานเป็นทีม ด้านการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย.....	71

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 21	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ینگฐานการทำงานเป็นทีม ด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ ผู้ตาม	71
ตารางที่ 22	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ینگฐานสมรรถนะการทำงานเป็นทีม ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตาม เป้าหมาย	72
ตารางที่ 23	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ینگฐานสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ	73
ตารางที่ 24	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ینگฐานสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านความมีวินัย และความรับผิดชอบในวิชาชีพ.....	73
ตารางที่ 25	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ینگฐานสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม.....	74
ตารางที่ 26	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ینگฐานสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี.....	74
ตารางที่ 27	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน ینگเทศ	75
ตารางที่ 28	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน ینگสาขาวิชา	75
ตารางที่ 29	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน ینگผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	76

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความสามารถในการวางแผนการกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน อิงศาสนา	76
ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ อิงเพศ	77
ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ อิงสาขาวิชา	77
ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	78
ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน อิงศาสนา	78
ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน อิงเพศ	79
ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน อิงสาขาวิชา	79
ตารางที่ 37 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	79
ตารางที่ 38 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน อิงศาสนา	80
ตารางที่ 39 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ อิงเพศ	80

ตารางที่ 40	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ อิงสาขาวิชา	80
ตารางที่ 41	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ งานประสบความสำเร็จ อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	81
ตารางที่ 42	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ งานประสบความสำเร็จ อิงศาสนา	82
ตารางที่ 43	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ อิงเพศ	82
ตารางที่ 44	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน อิงสาขาวิชา	83
ตารางที่ 30	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความสามารถในการวางแผนการกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน อิงศาสนา	76
ตารางที่ 31	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ อิงเพศ	77
ตารางที่ 32	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ อิงสาขาวิชา	77
ตารางที่ 33	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	78
ตารางที่ 34	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน อิงศาสนา	78

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความสามารถในการวางแผนการกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน อิงศาสนา	76
ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ อิงเพศ	77
ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ อิงสาขาวิชา	77
ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	78
ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน อิงศาสนา	78
ตารางที่ 45 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	83
ตารางที่ 46 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ อิงศาสนา	84
ตารางที่ 47 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ อิงเพศ	84
ตารางที่ 48 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ อิงสาขาวิชา	84
ตารางที่ 49 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	85
ตารางที่ 50 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ อิงศาสนา	85

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 51	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการ และวิชาชีพ อิงเพศ	86
ตารางที่ 52	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการ และวิชาชีพ อิงสาขาวิชา	86
ตารางที่ 53	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการ และวิชาชีพ อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	87
ตารางที่ 54	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและ วิชาชีพ อิงศาสนา	87
ตารางที่ 55	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพอิงเพศ	88
ตารางที่ 56	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ อิงสาขาวิชา	88
ตารางที่ 57	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	88
ตารางที่ 58	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ อิงศาสนา	89
ตารางที่ 59	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ อิงเพศ	90
ตารางที่ 60	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย อิงสาขาวิชา	90
ตารางที่ 61	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	91

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 76	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ผู้ตาม อิงสาขาวิชา	97
ตารางที่ 77	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ผู้ตาม อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	98
ตารางที่ 78	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ผู้ตาม อิงศาสนา	98
ตารางที่ 79	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผล สำเร็จตามเป้าหมาย อิงเพศ	98
ตารางที่ 80	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุ ผลสำเร็จตามเป้าหมาย อิงสาขาวิชา	99
ตารางที่ 81	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุ ผลสำเร็จตามเป้าหมาย อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	99
ตารางที่ 82	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตาม เป้าหมาย อิงศาสนา	100
ตารางที่ 83	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความรักและความศรัทธาในวิชาชีพ อิงเพศ	100
ตารางที่ 84	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความรักและความศรัทธาในวิชาชีพ อิงสาขาวิชา	101
ตารางที่ 85	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความรักและความศรัทธาในวิชาชีพ อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	101
ตารางที่ 86	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความรักและความศรัทธาในวิชาชีพ อิงศาสนา	102

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 87	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ อิงเพศ	103
ตารางที่ 88	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความมีวินัยและความรับผิดชอบในวิชาชีพ อิงสาขาวิชา	103
ตารางที่ 89	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความมีวินัย และความรับผิดชอบในวิชาชีพ อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	104
ตารางที่ 90	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความมีวินัย และความรับผิดชอบในวิชาชีพ อิงศาสนา	104
ตารางที่ 91	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม อิงเพศ	105
ตารางที่ 92	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม อิงสาขาวิชา	105
ตารางที่ 93	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	105
ตารางที่ 94	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม อิงศาสนา	106
ตารางที่ 95	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี อิงเพศ	106
ตารางที่ 96	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี อิงสาขาวิชา	107
ตารางที่ 97	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านการประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	108
ตารางที่ 98	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของ นักศึกษา ด้านการประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี อิงศาสนา	108
ตารางที่ 99	สรุปความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครู	116
ตาราง 100	สรุปผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครู จำแนกตามเพศ สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศาสนา	119

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	15
ภาพที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบุคคล สมรรถนะและผลงาน	24
ภาพที่ 3 แสดงสมรรถนะหลัก	28
ภาพที่ 4 สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์	63

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะความเป็นครู

- 1.1 ความหมายสมรรถนะ
- 1.2 ความหมายสมรรถนะความเป็นครู
- 1.3 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ
- 1.4 ความสำคัญของสมรรถนะความเป็นครู
- 1.5 ประเภทของสมรรถนะความเป็นครู
- 1.6 องค์ประกอบสมรรถนะความเป็นครู
- 1.7 ระดับของสมรรถนะ
- 1.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายสมรรถนะ

คำว่าสมรรถนะได้มีนักวิชาการให้ความหมาย ดังนี้

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2548) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ/ความสามารถและคุณลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่นๆ ในองค์กร

ประจักษ์ ทรัพย์อุดม (2550) ได้ให้ความหมายของคำว่า สมรรถนะ ไว้คือ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และคุณลักษณะส่วนบุคคล (Personal Characteristic of Attributes) ที่ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรม (Behavior) ที่จำเป็นและมีผลให้บุคคลนั้นปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตนได้ดีกว่าบุคคลอื่น ซึ่งสมรรถนะเกิดได้จาก 3 ทาง คือ 1) เป็นพรสวรรค์ที่ติดตัวมาแต่กำเนิด 2) จากประสบการณ์การทำงาน 3) จากการฝึกอบรมและพัฒนา

พิมพ์พันธ์ เคชะคุปต์ และพรทิพย์ แข็งขัน (2551) ได้สรุปเกี่ยวกับสมรรถนะไว้ว่าหมายถึง บุคลิกลักษณะที่ทำให้ปัจเจกบุคคลสามารถสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีตามเกณฑ์ที่กำหนด และสามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบได้ดีกว่าผู้อื่น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งสมรรถนะ คือ พฤติกรรมในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถและพฤติกรรมอื่นๆ ที่ทำให้สามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานในองค์กร

ฉันท ชาติทอง (2552) ได้สรุปไว้ว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะที่เป็นความสามารถของบุคคลที่แสดงออกถึงการบูรณาการความรู้ ทักษะ เจตคติที่ทำให้บุคคลนั้นทำงานให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดคุณค่าสูงสุด คุณลักษณะเหล่านี้จะเป็นตัวผลักดันหรือมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationship) ให้บุคคลสามารถ

ปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ หรือสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์อ้างอิง (Criterion-Reference) หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ด้วยความโดดเด่น

Boyatzis (1982) ให้คำจำกัดความว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะที่อยู่ภายในของแต่ละบุคคล คุณลักษณะนี้อาจหมายถึง แรงจูงใจ บุคลิกที่ค่อนข้างถาวร บทบาททางสังคมหรือการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง ทักษะ หรือ องค์ความรู้ที่บุคคลต่างๆ ต้องนำมาใช้

McClelland (2004) ได้ให้คำจำกัดความว่า สมรรถนะ หมายถึง ลักษณะเฉพาะที่มีอยู่ภายใต้ผลการปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งสามารถผลักดันให้ปัจเจกบุคคลนั้นสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบ

Spencer (1993 อ้างอิงจาก เรชา ชูสุวรรณ, 2550) ให้ความหมายสอดคล้องกันกับ McClelland ว่าเป็น คุณลักษณะที่จำเป็นของบุคคล (Underlying Characteristics of an Individual) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพของงาน เป็นคุณลักษณะในส่วนลึกเฉพาะของบุคคล ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมที่สามารถทำนายผลลัพธ์ที่ดีเลิศ (Superior Performance) ในงานได้

Dubois & Rothwell (2004 อ้างอิงจาก ขจรศักดิ์ ศิริมัย, 2554) ได้นิยามว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะที่ทุกคนมี และใช้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อผลักดันให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมาย ซึ่ง คุณลักษณะเหล่านี้ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ แรงจูงใจทางสังคม ลักษณะนิสัยส่วนบุคคล ตลอดจนรูปแบบ ความคิดและวิธีการคิด ความรู้สึกและการกระทำ

1.2 ความหมายสมรรถนะความเป็นครู

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) อธิบายไว้ว่าสมรรถนะความเป็นครู คือ คุณลักษณะของ บุคคลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) และ คุณลักษณะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Other Characteristics) และเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้ บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลงานที่โดดเด่นกว่าคนอื่นๆ ในสถานการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งเกิดจากแรงผลักดัน เบื้องลึก (Motives) อุปนิสัย (Traits) ภาพลักษณ์ภายใน (Self-image) และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคม (Social role) ที่แตกต่างกันทำให้แสดงพฤติกรรมการทำงานที่ต่างกัน

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพรทิพย์ แข็งขัน(2551) ได้นำเสนอ สมรรถนะความเป็นครู ในศตวรรษที่ 21 โดยแปล จากมาตรฐานครูในมลรัฐฟลอริดา (Florida Education Standards Commission) สรุปได้ว่า ครูต้องมีสมรรถนะ ดังนี้

1. สามารถใช้ยุทธศาสตร์การประเมินอย่างหลากหลาย
2. สามารถใช้เทคนิคการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ
3. สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาตนเองและสถานศึกษา

4. สามารถใช้เทคนิคและยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมในการส่งเสริมให้นักเรียนคิด
5. สามารถใช้ยุทธศาสตร์การเรียนการสอนที่หลากหลาย
6. มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู
7. สามารถจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางการเรียนรู้
8. มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหารายวิชา
9. สามารถสร้างสรรค์บรรยากาศทางการเรียนรู้
10. สามารถวางแผนการสอนและดำเนินการตามแผนได้อย่างหลากหลาย
11. สามารถทำงานร่วมกับเพื่อนครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา และ
12. สามารถใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน

สำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548 อ้างอิงจาก พิมพ์ันต์ เดชะคุปต์ และ พรทิพย์ แข็งขัน, 2551) ได้กล่าวถึง สมรรถนะความเป็นครู ในศตวรรษที่ 21 ว่าควรประกอบด้วย

มาตรฐานความรู้

มีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าหรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง และมีสาระความรู้ 9 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู

สาระความรู้

1. ภาษาไทยสำหรับครู
2. ภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ สำหรับครู
3. เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู

สมรรถนะ

1. สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง
2. สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง
3. สามารถใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน

2. การพัฒนาหลักสูตร

สาระความรู้

1. ปรัชญา แนวคิดทฤษฎีการศึกษา
2. ประวัติความเป็นมาและระบบการจัดการการศึกษาไทย
3. วิสัยทัศน์และแผนพัฒนาการศึกษาไทย

4. ทฤษฎีหลักสูตร
5. การพัฒนาหลักสูตร
6. มาตรฐานและมาตรฐานช่วงชั้นของหลักสูตร
7. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
8. ปัญหาและแนวโน้มในการพัฒนาหลักสูตร

สมรรถนะ

1. สามารถวิเคราะห์หลักสูตร
2. สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย
3. สามารถประเมินหลักสูตรได้ ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร
4. สามารถจัดทำหลักสูตร

3. การจัดการเรียนรู้

สาระความรู้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้และการสอน
2. รูปแบบการเรียนรู้และการพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้
3. การออกแบบและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
4. การบูรณาการเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้
5. การบูรณาการการเรียนรู้แบบองค์รวม
6. เทคนิคและวิทยาการจัดการเรียนรู้
7. การใช้และการผลิตสื่อและการพัฒนานวัตกรรมในการเรียนรู้
8. การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
9. การประเมินผลการเรียนรู้

สมรรถนะ

1. สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาคการศึกษา
2. สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
3. สามารถเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินผล

4. จิตวิทยาสำหรับครู

สาระความรู้

1. จิตวิทยาพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการมนุษย์
2. จิตวิทยาการศึกษา
3. จิตวิทยาการแนะแนวและให้คำปรึกษา

สมรรถนะ

1. เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน
2. สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน
3. สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

5. การวัดและประเมินผลการศึกษา

สาระความรู้

1. หลักการและเทคนิคการวัดและประเมินผลทางการศึกษา
2. การสร้างและการใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา
3. การประเมินสภาพจริง
4. การประเมินจากแฟ้มพัฒนาผลงาน
5. การประเมินภาคปฏิบัติ
6. การประเมินผลแบบย่อยและแบบรวม

สมรรถนะ

1. สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง
2. สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร

6. การบริหารจัดการในห้องเรียน

สาระความรู้

1. ทฤษฎีและหลักสูตรการบริหารจัดการ
2. ภาวะผู้นำทางการศึกษา
3. การคิดอย่างเป็นระบบ
4. การเรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร
5. มนุษยสัมพันธ์ในองค์กร
6. การติดต่อสื่อสารในองค์กร
7. การบริหารจัดการชั้นเรียน
8. การประกันคุณภาพการศึกษา
9. การทำงานเป็นทีม
10. การจัดโครงการทางวิชาการ
11. การจัดโครงการฝึกอบรมอาชีพ
12. การจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนา
13. การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ
14. การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน

สมรรถนะ

1. มีภาวะผู้นำ
2. สามารถบริหารจัดการในชั้นเรียน

3. สามารถสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ
4. สามารถในการประสานประโยชน์
5. สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ

7. การวิจัยทางการศึกษา

สาระความรู้

1. ทฤษฎีการวิจัย
2. รูปแบบการวิจัย
3. การออกแบบการวิจัย
4. กระบวนการวิจัย
5. สถิติเพื่อการวิจัย
6. การวิจัยในชั้นเรียน
7. การฝึกปฏิบัติการวิจัย
8. การนำเสนอผลงานวิจัย
9. การค้นคว้า ศึกษางานวิจัยในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้
10. การใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหา
11. การเสนอโครงการเพื่อทำวิจัย

สมรรถนะ

1. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
2. สามารถทำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
3. สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน

8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

สาระความรู้

1. แนวคิด ทฤษฎี เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้
2. เทคโนโลยีและสารสนเทศ
3. การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและสารสนเทศ
4. แหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้
5. การออกแบบ การสร้าง การนำไปใช้ การประเมินและการปรับปรุงนวัตกรรม

สมรรถนะ

1. สามารถเลือกใช้ ออกแบบสร้างและปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี
2. สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี
3. สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

9. ความเป็นครู

สาระความรู้

1. ความสำคัญของวิชาชีพครูบทบาท หน้าที่ ภาระงานของครู

2. พัฒนาการของวิชาชีพครู
3. คุณลักษณะของครูที่ดี
4. การสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู
5. การเสริมสร้างศักยภาพและสมรรถภาพความเป็นครู
6. การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และการเป็นผู้นำทางวิชาการ
7. เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู
8. จรรยาบรรณของวิชาชีพครู
9. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

สมรรถนะ

1. รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน
2. อุดหนุนและรับผิดชอบ
3. เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ
4. มีวิสัยทัศน์
5. ศรัทธาในวิชาชีพครู
6. ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

1.3 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ (Competency) หรือความสามารถของบุคคลในองค์กร เริ่มในปี ค.ศ.1960 เมื่อ McClelland ได้เขียนบทความและกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่ดี (Excellent Performer) ของบุคคลในองค์กรกับระดับทักษะ ความรู้ ความสามารถ โดยระบุว่า การวัด IQ และการทดสอบบุคลิกภาพเป็นวิธีการที่ไม่เหมาะสมในการทำนายความสามารถ แต่ควรใช้บุคคลที่มีความสามารถมากกว่าคะแนนสอบ (Test Scores) ต่อมาในปี ค.ศ. 1970 บริษัท McBer ซึ่ง McClelland เป็นผู้ดูแล ได้รับการติดต่อจากองค์การ The US State Department ให้ช่วยคัดเลือกเจ้าหน้าที่ เพื่อทำหน้าที่ด้าน Foreign Service Information(FSIOs) ในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ซึ่งก่อนหน้านั้นในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ FSIOs ได้ใช้แบบทดสอบที่มุ่งทดสอบด้านทักษะที่คิดว่าจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งดังกล่าว แต่ต่อมาพบว่าผู้ที่ทำคะแนนสอบได้ดีไม่ได้มีผลการปฏิบัติงานตามที่องค์กรต้องการ McClelland จึงได้พัฒนาเครื่องมือในการคัดเลือกคนที่สามารถทำนายผลการปฏิบัติงานได้ดีแทนข้อสอบแบบเก่า โดยใช้วิธีการประเมินที่เรียกว่า Behavioral Event Interview (BEL) เพื่อค้นหาลักษณะพฤติกรรมของผู้ที่ปฏิบัติงานดีแล้วเปรียบเทียบกับผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์เฉลี่ย เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมที่แตกต่างกัน แล้วเรียกพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลการปฏิบัติงานที่ดีว่า สมรรถนะ (สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ, 2548 อ้างอิงจาก เรชา ชูสุวรรณ, 2550)

ต่อมาในปี ค.ศ. 1973 McClelland ได้แสดงความคิดเห็นสมรรถนะ ในบทความ Testing for Competence Rather Than Intelligence ว่า IQ ซึ่งประกอบด้วยความถนัดหรือความเชี่ยวชาญทางวิชาการ

ความรู้ และความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ ไม่ใช่ตัวชี้วัดที่ดีของผลงานและความสำเร็จโดยรวม แต่สมรรถนะบุคคลกลับเป็นสิ่งที่สามารถคาดการณ์ความสำเร็จในงานได้ดีกว่า ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าผู้ที่ทำงานเก่ง มิได้หมายถึง ผู้ที่เรียนเก่งเสมอไป แต่ผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการทำงาน ต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการประยุกต์ใช้หลักการ หรือวิชาการที่มีอยู่ในตัวเองเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในงานที่ตนทำ จึงจะกล่าวได้ว่าบุคคลนั้นมีสมรรถนะ (Stone, 1990 อ้างอิงจาก เรชา ชูสุวรรณ, 2550)

แนวคิด “สมรรถนะ” ของ McClelland แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า สมรรถนะ หรือความสามารถของบุคคลส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานมากกว่า IQ จึงได้มีผู้สนใจศึกษามากขึ้นเป็นลำดับ จนในปี ค.ศ. 1982 Boyatzis ได้เขียนหนังสือชื่อ The Competent Manager : A Model of Effective Performance โดยได้ใช้คำว่า Competencies เป็นคนแรก ต่อมาปี ค.ศ. 1994 Hanel และ Prahalad ได้เขียนหนังสือชื่อ Competing for the Future และได้นำเสนอสิ่งที่เรียกว่าสมรรถนะหลัก (Core Competencies) โดยระบุว่า เป็นความสามารถที่จะทำให้องค์กรมีความได้เปรียบในการแข่งขัน และเป็นสิ่งที่คู่แข่งไม่อาจเลียนแบบได้ (เรชา ชูสุวรรณ, 2550)

ต่อมาได้มีการนำแนวคิดนี้ไปประยุกต์ใช้ในงานบริหารบุคคลในหน่วยงานราชการของสหรัฐอเมริกา โดยกำหนดว่าในแต่ละตำแหน่งงาน จะต้องมีความรู้พื้นฐานทักษะ ความรู้ และความสามารถหรือพฤติกรรมสัยะไรบ้าง และระดับใดจึงจะทำให้บุคลากรนั้นมีคุณลักษณะที่ดี มีผลต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงและได้ผลตามกระบวนการปฏิบัติงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ขององค์กร จากนั้นมาแนวคิดเรื่องสมรรถนะก็ได้ขยายผลมายังภาคธุรกิจเอกชนของสหรัฐอเมริกามากยิ่งขึ้น สามารถสร้างความสำเร็จให้แก่ธุรกิจอย่างเห็นผลได้ชัดเจน นิตยสาร Fortune ฉบับเดือนกันยายน ปีค.ศ. 1998 ได้สำรวจความคิดเห็นจากผู้บริหารระดับสูงกว่า 4,000 คน จาก 15 ประเทศ พบว่า องค์กรธุรกิจชั้นนำได้นำแนวความคิดนี้ไปใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารมากถึงร้อยละ 67 และบริษัทที่ปรึกษา ด้านการจัดการชื่อ Bain and (1998 อ้างอิงจาก เรชา ชูสุวรรณ, 2550) ได้สำรวจบริษัทจำนวน 704 บริษัททั่วโลกในปี ค.ศ. 1998 พบว่า Core Competency เป็นเครื่องมือบริหารสมัยใหม่ที่บริษัทต่างๆ นิยมนำมาใช้ปรับปรุงในการบริหารจัดการที่ได้รับความพึงพอใจสูงสุดเป็นอันดับ 3 และในปี ค.ศ. 2005 อยู่ในลำดับที่ 6 จากเครื่องมือทางการบริหาร 25 รายการ

สำหรับประเทศไทยได้มีการนำแนวคิดนี้ มาใช้ในองค์กรที่เป็นเครือข่ายบริษัทต่างชาติก่อนที่จะแพร่หลายเข้าไปสู่บริษัทชั้นนำของประเทศ เช่น ในเครือธนาคาร เครือปูนซีเมนต์ไทย ซินคอร์เปอเรชั่น และบริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) เนื่องจากภาคเอกชนที่ได้นำแนวคิดสมรรถนะไปใช้ ส่งผลทำให้เกิดผลสำเร็จอย่างเห็นได้ชัดเจน (เรชา ชูสุวรรณ, 2550) มีผลให้เกิดการตื่นตัวในวงราชการ และได้มีการนำแนวคิดนี้ไปทดลองใช้ในหน่วยราชการโดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เพื่อใช้ในการพัฒนาข้าราชการพลเรือนในระยะแรกได้ทดลองใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยยึดหลักสมรรถนะ (Competency Based Human Resource Development) ในระบบการสรรหาผู้บริหารระดับสูง (Senior Executive System-SES) ใช้ในการ

ปรับปรุงระบบเพื่อจำแนกตำแหน่งและค่าตอบแทนในภาครัฐ และกำหนดสมรรถนะต้นแบบของข้าราชการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของข้าราชการและประสิทธิผลของหน่วยงานภาครัฐ (เรชา ชูสุวรรณ, 2550)

1.4 ความสำคัญของสมรรถนะ

จิตติพัฒน์ พิษุธาตาทพงษ์ (2548, อ้างอิงจาก ธนานันต์ ตียิ่ง, 2556) ได้กล่าวว่า ปัจจุบันนี้โลกกำลังเข้าสู่ยุคการดำเนินธุรกิจบนพื้นฐานขององค์ความรู้ (Knowledge - based economy) นั่นคือ “องค์กรใดก็ตามที่มีทรัพยากรที่มีศักยภาพสูงหรือมีความรู้ความสามารถสูงก็จะสามารถสร้างความได้เปรียบเหนือคู่แข่ง” ดังนั้นหลายๆ องค์กรต่างจึงพยายามแสวงหาเครื่องมือและวิทยาการใหม่ๆ เพื่อนำมาจัดระบบหรือวางแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์กร ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายในดำเนินการองค์กร สมรรถนะเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ได้รับคามนิยมและทวีความสำคัญต่อการบริการทรัพยากรบุคคลมากขึ้นเรื่อยๆ ในวงการบริหารองค์กรชั้นนำต่างได้นำระบบสมรรถนะมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลอย่างเป็นระบบต่อเนื่องสามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างถูกต้องทิศทางและคุ้มค่ากับการลงทุน นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่บุคลากรในองค์กรอีกแนวทางหนึ่งด้วย สมรรถนะจึงมีความสำคัญต่อการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กร ดังนี้

1. สมรรถนะเป็นเครื่องมือในการแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ต่างๆ ขององค์กรมาสู่กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล
2. สมรรถนะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของบุคลากรในองค์กรอย่างมีระบบต่อเนื่องและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กรและกลยุทธ์องค์กร
3. สมรรถนะเป็นมาตรฐานการแสดงผลการปฏิบัติงานที่ดีในการทำงานของบุคลากร ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ
4. สมรรถนะเป็นพื้นฐานสำคัญของระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในด้านต่างๆ ขององค์กร เช่น การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากรการประเมินผล การปฏิบัติงาน การพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพ การวางแผนสืบทอดตำแหน่ง และการจ่ายผลตอบแทน เป็นต้น

ชูชัย สมितिไกร (2550 : 65) ได้กล่าวว่า สมรรถนะมีความสำคัญทั้งต่อบุคคลและองค์กร ดังนี้

1. ช่วยให้องค์กรสามารถคัดสรรบุคคลที่มีคุณสมบัติที่ดีทั้งทางด้านความรู้ทักษะและความสามารถตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงาน เพื่อปฏิบัติงานได้สำเร็จตามความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง
2. ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงระดับความรู้ ทักษะและความสามารถของตนเองว่าอยู่ในระดับใดและจำเป็นต้องพัฒนาในเรื่องใด ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น
3. สามารถนำไปใช้ ในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคคลในองค์กร
4. ช่วยสนับสนุนให้ตัวชี้วัดหลักของผลงาน (Key Performance Indicators : KPIs) บรรลุเป้าหมาย เพราะสมรรถนะจะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่า หากต้องการให้บรรลุเป้าหมายของ KPIs แล้วจะใช้สมรรถนะใดบ้าง

5. ช่วยป้องกันไม่ให้เกิดงานเกิดจากโชคชะตาเพียงอย่างเดียว เช่น ยอดขายของพนักงานขายเพิ่มขึ้นสูงกว่าเป้าที่กำหนด ทั้งๆที่พนักงานคนนั้นไม่ค่อยตั้งใจทำงานมากนัก แต่เนื่องจากความต้องการของตลาดสูง จึงทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้นเองโดยไม่ต้องทุ่มเทความพยายามมากนัก แต่ถ้ามีการวัดสมรรถนะแล้วจะทำให้สามารถตรวจสอบได้ว่าพนักงานคนนั้นประสบความสำเร็จ เพราะโชคช่วยเหลือหรือความสามารถของเขาเอง

6. ช่วยในการหล่อหลอมสมรรถนะขององค์กรประสบผลสำเร็จเร็วยิ่งขึ้น เพราะถ้าบุคลากรในองค์กรทุกคนสามารถปรับสมรรถนะของตนเองให้เข้ากับมาตรฐานที่องค์กรกำหนดตลอดเวลาแล้ว ในระยะยาวก็จะสามารถส่งผลให้เกิดเป็นสมรรถนะเฉพาะขององค์กรนั้นๆ เช่น เป็นองค์กรแห่งการคิดสร้างสรรค์เพราะทุกคนในองค์กรมีสมรรถนะในเรื่องการคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

สุจิตรา ยีหวังเจริญ (2553) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสมรรถนะว่าเป็นเครื่องมือที่นำมาเป็นพื้นฐานจัดทำระบบ หรือวางแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์กรให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายในการดำเนินงานขององค์กร และนำมาใช้กับการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อให้มีประสิทธิภาพ สมรรถนะจึงมีความสำคัญต่อการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กร กล่าวคือ

1. เป็นเครื่องช่วยแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ต่างๆ ขององค์กรมาสู่กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล
2. เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของบุคลากรในองค์กรอย่างมีระบบต่อเนื่อง และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ขององค์กร
3. เป็นมาตรฐานการแสดงพฤติกรรมที่ดีในการทำงานของบุคลากร ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เป็นพื้นฐานสำคัญของระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในด้านต่างๆ ขององค์กร เช่น การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพ การวางแผนการสืบทอดตำแหน่งและการจ่ายผลตอบแทน

เราจึงอาจสรุปความสำคัญของสมรรถนะได้ว่า สมรรถนะมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคคล การดำเนินงานขององค์กร และมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารงานบุคคลขององค์กร โดยที่สมรรถนะจะมีผลทำให้การดำเนินงานขององค์กร และของบุคคลบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถนำแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะไปใช้ ในการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพ การวางแผนสืบทอดตำแหน่ง และการจ่ายผลตอบแทน เป็นต้น

ในการกำหนดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญอันเป็นหน้าที่ของครู ในที่นี้ผลการพัฒนาผู้เรียนคือคุณงามความดีของคุณภาพการเป็นครูของผู้สอนนั่นเองที่ได้จัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

เพียงใด เหล่านี้ได้มีกรอบแนวทางของการปฏิรูปการศึกษาที่ได้เน้นการปฏิรูปการศึกษาและเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ดังนี้

1. พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ ที่มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
2. พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ ที่เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่าและสามารถดึงดูดคนเก่ง คนดี มีใจรักในวิชาชีพครูมาเป็นครู
3. พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาทุกระดับ/ประเภท ให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและพัฒนาแหล่งเรียนรู้อื่นๆ สำหรับการศึกษาและเรียนรู้ทั้งในระบบ โรงเรียน นอกระบบโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย
4. พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชนและทุกภาคส่วน มีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

โดยเหตุที่กระบวนการในการจัดการศึกษาได้เปิดกว้างให้แนวทางการมีส่วนร่วมสรรค์สร้างวิสัยทัศน์ใหม่ทางการเรียนการสอน และให้ความสำคัญในทุกๆ สาระที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุดตามหมวดนี้เริ่มตั้งแต่มาตรา 22 ถึงมาตรา 30 มีสาระสำคัญ 8 เรื่องใหญ่ ๆ กล่าวคือ

มาตรา 22 : หลักการจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 : สาระการเรียนรู้ เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาที่เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ตลอดจนประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย การเมือง และการปกครอง ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งเรื่องการจัดการ ด้านคณิตศาสตร์ ด้านภาษา การประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข การใช้และการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์

มาตรา 24 : กระบวนการเรียนรู้ ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดและความแตกต่างของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และประยุกต์ใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุลรวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน

อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกที่

มาตรา 25 : บทบาทของรัฐในการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ โดยการส่งเสริมการดำเนินงานและจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทุกรูปแบบอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

มาตรา 26 : การประเมินผลการเรียนรู้ พิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ สังเกต พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่กันไปตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา และให้นำผลการประเมินดังกล่าวมาใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย

มาตรา 27 และ 28 : การพัฒนาหลักสูตรแต่ละระดับ ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลาง และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติหลักสูตรต้องมีลักษณะหลากหลายตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยสาระของหลักสูตรทั้งด้านวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม หลักสูตรระดับอุดมศึกษาควรเพิ่มการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพขั้นสูงการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม

มาตรา 29 : บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นๆ จัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน รวมทั้งหาวิธีการแลกเปลี่ยนการพัฒนา ระหว่างชุมชน

มาตรา 30 : การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

จากนโยบายการปฏิรูปการศึกษาเพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติสู่การจัดการเรียนการสอน เพื่อที่จะให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและพัฒนาการของผู้เรียน เน้นฝึกทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ความรู้เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคม การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพื่อมุ่งประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ครู การเรียนการสอนที่ดีนั้นควรมีความเป็นพลวัต คือ ควรเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งใน

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ รูปแบบเทคนิค วิธีการ เป็นต้น ดังนั้นหลักในการจัดการเรียนรู้ ควรคำนึงถึงประเด็น ดังนี้

1. ครูควรศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ถ่องแท้
2. ครูควรวางแผนการเรียนรู้อย่างมีระบบและลำดับขั้นอย่างชัดเจน
3. ครูควรเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ใหม่ๆ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. ครูควรใช้หลักจิตวิทยาแรงจูงใจให้ถูกวิธีและมีประสิทธิภาพสูงสุด
5. ครูควรสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้และสนุกสนาน
6. ครูควรมีการประเมินการจัดการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน

ประเด็นที่ 1 ครูมีหน้าที่ในการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เนื่องจากหลักสูตรเปรียบเสมือนแสงเทียนนำทางสำหรับครูในการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางฉบับปัจจุบัน ประกอบด้วยรายละเอียดที่มีความจำเป็นและสำคัญ อาทิ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะที่สำคัญ เป็นต้น การที่ครูเข้าใจและรู้รายละเอียดดังกล่าวทั้งหมดอย่างเข้าใจจะส่งผลให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามเป้าประสงค์ที่หลักสูตรวางไว้ได้และการจัดการเรียนรู้นั้นจะเป็นสิ่งที่ตอบโจทย์ความต้องการของสังคม

ประเด็นที่ 2 ครูควรวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างมีระบบและลำดับขั้นอย่างชัดเจน ครูที่ดีควรมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องมีการนำไปปฏิบัติ การปฏิบัติที่ดีต้องเป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้ ซึ่งสามารถเข้าใจได้ว่าการวางแผนการจัดการเรียนรู้นั้นถือเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งในบรรดากระบวนการทั้งหมด ครูจำเป็นต้องลำดับขั้นให้ชัดเจนว่าจะสอนอะไรก่อน สอนอะไรหลัง แผนการจัดการเรียนรู้ควรมีความยืดหยุ่น เปลี่ยนแปลงได้ตามโอกาสและสถานการณ์จริง ครูจึงควรมีความมั่นใจที่จะเผชิญกับสถานการณ์ในชั้นเรียนได้ทุกูปแบบที่เกิดขึ้นนอกเหนือความคาดหวังและแผนการจัดการเรียนรู้ที่เตรียมไว้ การปรับแผนนั้นก็เพื่อให้ความเหมาะสม เนื่องจากวิธีการที่แตกต่างนั้นอาจช่วยให้ผู้เรียนบางคนสามารถเรียนรู้และเข้าใจในเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น นอกจากประเด็นข้างต้นแล้วสิ่งที่ครูควรต้องคำนึง คือเนื้อหาที่เตรียมมาในแต่ละครั้งของแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับเวลา มีความต่อเนื่อง เป็นเอกภาพไปตลอดเวลาของการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องสามารถปฏิบัติกิจกรรมในแผนนั้นได้อย่างครบถ้วน หากครูผู้สอนใช้เนื้อหามาก แต่เวลาที่มีน้อยซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สัมพันธ์กัน ผู้เรียนจะเรียนหนักและไม่ได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองเท่าที่ควร จึงอาจส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเป้าประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

ประเด็นที่ 3 ครูควรเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่แปลกใหม่และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นครูควรใช้กลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไปในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง และควรสอนให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ในชั้นเรียนกับชีวิตประจำวันเข้าด้วยกันได้อย่างสมดุล และฝึกให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะกระบวนการคิดทุกรูปแบบ ตาม

แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้กระบวนการเรียนการสอน ควรมุ่งเน้นการแสดงความคิด การฝึกให้ผู้เรียนได้มองกว้างและมองไกล มีความเข้าใจในระดับมหัพภาคและสามารถวิเคราะห์แยกแยะได้ในระดับจุลภาค ยิ่งไปกว่านั้นครูให้ผู้เรียนเข้าใจว่าความรู้ไม่ได้จำกัดอยู่แต่ในเฉพาะหนังสือหรือในชั้นเรียนเพียงเท่านั้น ดังนั้นครูควรเชื่อมต่อช่องว่างระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญในเรื่องที่นักเรียนสนใจ และสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิต สำหรับการจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนต้องได้รับโอกาสในการเรียนรู้จากการได้ปฏิบัติจริง ลงมือทำจริงด้วยตนเอง ดังนั้นครูผู้สอนจึงมีหน้าที่สร้างความกระตือรือร้น และแรงจูงใจในการเรียนรู้ หมั่นคอยกระตุ้น แนะนำในสิ่งที่ผู้เรียนสงสัย ต้องสร้างความใฝ่รู้ใฝ่เรียน พร้อมกันนั้นก็ฝึกฝนผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สำคัญตามหลักสูตร อันได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหาความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ประเด็นที่ 4 ครูควรใช้หลักจิตวิทยาและแรงจูงใจให้เป็นและมีประสิทธิภาพสูงสุด เนื่องจากแรงจูงใจนั้นจะนำไปสู่กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน สิ่งที่ครูจะต้องทำในฐานะผู้นำแนวทางการเรียนการสอน คือ การกระตุ้นให้เด็ก ๆ รู้ถึงความต้องการของตน เพราะความต้องการจะนำไปให้นักเรียนสนใจและใส่ใจกับบทเรียน จึงสามารถกล่าวได้ว่าแรงจูงใจที่เหมาะสมจึงเป็นกุญแจสำคัญในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ การสร้างแรงจูงใจถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะด้วยพัฒนาการทางสังคมและอารมณ์ของผู้เรียน การที่ผู้เรียนจะจดจ่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นระยะเวลานานๆนั้นเป็นเรื่องยาก ซึ่งสิ่งนี้อาจเป็นปัญหาของครูผู้สอนทุกคน แนวทางที่ดีทางหนึ่งคือให้ผู้เรียนจะสร้างเป้าหมายใหม่ๆ ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อดึงให้เขาเห็นความสำคัญของสิ่งที่เขาจะได้เรียนรู้ การสร้างแรงจูงใจในการเรียนที่ดีอีกวิธีการหนึ่งคือ อารมณ์ขัน ในชั้นเรียนนั้นครูควรเล่าเรื่องตลกให้ผู้เรียนฟังบ้าง การมีอารมณ์ขันจะช่วยคลายกำแพงระหว่างครูกับนักเรียนได้และเป็นการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่ดีอีกด้วย

ประเด็นที่ 5 ครูควรสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้และสนุกสนาน ไม่ว่าจะ เป็นบรรยากาศทางกายภาพ (Physical Atmosphere) และบรรยากาศทางจิตวิทยา (Psychological Atmosphere) ซึ่งบรรยากาศทางกายภาพ คือ การจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในห้องเรียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย มีความสะอาด น่าอยู่ มีสื่อการเรียนรู้ที่ครบครัน พร้อมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน การอาศัยความร่วมมือในการสร้างบรรยากาศทางกายภาพจากผู้เรียนถือเป็นอีกหนทางหนึ่งในการทำให้ผู้เรียนรู้สึกชอบและต้องการจะอยู่ในชั้นเรียน เพราะตนเองได้มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์รูปแบบของชั้นเรียนของตนเอง ด้านบรรยากาศทางจิตวิทยา คือ บรรยากาศทางด้านจิตใจที่ผู้เรียนรู้สึกอบอุ่น มีความสบายใจ มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน มีความเป็นกันเอง

ประเด็นที่ 6 ครูควรมีการประเมินการจัดการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน ซึ่งการประเมินผลถือเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการจัดการเรียนรู้ รายละเอียดในการประเมินต้องมีให้ครบทุกปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการ

เรียนรู้ของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นการประเมินตัวครู การประเมินตัวนักเรียน การประเมินสื่อสำหรับการจัดการเรียนรู้ การประเมินทั้งสามประการนั้นถือเป็นสิ่งจำเป็นเนื่องจากส่งผลโดยตรงต่อการจัดการเรียนรู้และพัฒนาการทุกด้าน ได้แก่ พัฒนาการด้านสติปัญญา พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านร่างกายและ พัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน

กล่าวโดยสรุปหน้าที่ที่พึงกระทำสำหรับครู มีดังนี้

1. ครูควรศึกษาหลักสูตรแกนกลาง เพื่อรู้และเข้าใจในสิ่งที่ตนต้องสอนอย่างชัดเจน
2. ครูควรวางแผนการเรียนรู้ เพื่อความราบรื่นในการจัดการเรียนรู้
3. ครูควรเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ใหม่ๆ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างครบถ้วนทุกคนและมีบทบาทในจัดการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อสร้างความเข้าใจในบทเรียนที่คงทน
4. ครูควรใช้หลักจิตวิทยา และแรงจูงใจให้ถูกวิธีและมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อดึงความสนใจของผู้เรียน ให้อยู่กับบทเรียนเพื่อการเรียนที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง
5. ครูควรสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้และสนุกสนาน เพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกถึงความสนุกสนาน และความสุขในการได้เข้าร่วมในชั้นเรียน
6. ครูควรมีการประเมินการจัดการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการตรวจสอบตนเอง นักเรียน สื่อ กระบวนการเพื่อการพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไปในภายภาคหน้า

จะเห็นได้ว่าหน้าที่ของครู หากครูทุกคนปฏิบัติได้ตามหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น ก็จะเป็นรากฐานที่มั่นคง แข็งแรงที่จะบังเกิดแก่ผู้เรียนทุกคน และเขาเหล่านั้นจะเป็นกำลังของชาติที่ดีได้ต่อไปในอนาคต การจัดการศึกษา ที่สามารถพัฒนาประเทศได้นั้นต้องมีการวางแผนล่วงหน้าโดยคำนึงถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของระบบ การศึกษา การพัฒนาการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งคือ “ครู” ครูเป็นบุคคลที่มี บทบาทสำคัญยิ่งในกระบวนการจัดการศึกษา เพราะภารกิจหลักของการจัดการศึกษา คือ กิจกรรมการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นระหว่างครูกับผู้เรียน (อูมา สุคนธมาน, 2547) อย่างไรก็ตามการปฏิบัติหน้าที่ของครูในปัจจุบันไม่ได้ จำกัดเพียงการสอนฝ่ายเดียว หากแต่ครูจะต้องมีบทบาทหน้าที่หลายอย่างทำให้มีภาระงานมาก ผลจากการปฏิรูป การศึกษาที่เน้นให้ครูผู้สอนมีความเข้าใจในแนวการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ใหม่ การวัดการประเมินผล การพัฒนาผลงานทางวิชาการในโรงเรียนบนพื้นฐาน ของการวิจัยอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้สังคมมีความคาดหวังในตัวครูสูง เช่น การเป็นแบบอย่างความประพฤติที่ดี แก่เด็ก การต้องปฏิบัติตามความต้องการของผู้ปกครอง อีกทั้งการประกันคุณภาพการศึกษา จึงอาจส่งผลต่อ ความสุขในการทำงานและความเครียดของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน หรือส่งผลต่อภาพลักษณ์ของ ครู ซึ่งหน้าที่ในการผลิตครูดังกล่าวนี้ คือ ภารกิจของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี

1.5 ประเภทของสมรรถนะความเป็นครู

ในการศึกษาสมรรถนะนั้น การได้ทราบประเภทของสมรรถนะว่ามีการแบ่งประเภทของสมรรถนะ ช่วยให้
 ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ในที่นี้นักวิชาการได้แบ่งประเภทของสมรรถนะไว้ ดังนี้ (ชนานันต์ ดียิ่ง, 2556)

กลุ่มที่ 1 กลุ่มนักวิชาการที่แบ่งสมรรถนะ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

McClelland (1973) แบ่งประเภทของสมรรถนะเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. สมรรถนะพื้นฐาน (Threshold Competency) หมายถึง ความรู้หรือทักษะพื้นฐานที่
 บุคคลจำเป็นต้องมีในการทำงาน สมรรถนะพื้นฐานจะไม่ทำให้บุคคลมีผลงานที่แตกต่างจากผู้อื่น
2. สมรรถนะที่ทำให้แตกต่างจากผู้อื่น (Differentiating Competency) หมายถึง ทักษะที่
 มุ่งเน้นการใช้ความรู้ทักษะและคุณลักษณะอื่นๆ (รวมถึง ค่านิยมแรงจูงใจและเจตคติ) ที่ทำให้บุคคลมีผลการ
 ทำงานสูงกว่ามาตรฐานเพื่อช่วยให้งานสำเร็จผลอย่างดีเลิศ อันเป็นสมรรถนะที่นักวิชาการให้ความสำคัญในการ
 พัฒนาให้มีขึ้นในบุคคลมากกว่าสมรรถนะพื้นฐาน

อึ้งสวิสต์ คองคาสวิสต์ (2548) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะ (Competency) เป็น 2 กลุ่มใหญ่
 คือ

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐานที่เป็นแกนที่ทุก
 ตำแหน่งงานในองค์กรจะต้องถือเป็น “คุณสมบัติร่วม” โดยที่สมรรถนะหลักขององค์กรหนึ่งไม่จำเป็นต้อง
 เหมือนกับองค์กรหนึ่งก็ได้ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าสมรรถนะหลักก็คือส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร (Corporate
 Culture) นั่นเอง
2. สมรรถนะอื่น (Others Competency) หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่องค์กร
 ต้องการสำหรับแต่ละตำแหน่งงานที่แตกต่างกันออกไป เช่น สมรรถนะตามหน้าที่ สมรรถนะวิชาชีพ สมรรถนะ
 ทางเทคนิค หรือสมรรถนะในสายงาน (Functional /Professional /Technical /Job Competency) สมรรถนะ
 ส่วนบุคคล (Personal / Individual Competency) สมรรถนะภาวะผู้นำ หรือการบริหาร (Leadership /
 Managerial Competency)

กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มนักวิชาการที่แบ่งสมรรถนะเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล (2549) ได้แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1. ความสามารถหลัก (Core Competency)
2. ความสามารถในการบริหารจัดการ (Professional Competency)
3. ความสามารถในตำแหน่งหน้าที่ (Functional Competency)

ชูชัย สมितिไกร (2550) กล่าวว่า สมรรถนะของบุคลากร (Employee Competency)

สามารถจำแนกได้ 3 ประเภท คือ

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) คือ สมรรถนะที่บุคลากรในองค์กรที่จำเป็นต้องมีเหมือนกัน ไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งสายงานใด หรือระดับตำแหน่งใดก็ตาม
2. สมรรถนะตามสายงาน (Functional Competency) คือ สมรรถนะที่เป็นความรู้ความสามารถทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามสายงานหนึ่งๆ เช่น ผู้ที่ทำงานในแผนกการตลาดก็จำเป็นต้องมีสมรรถนะสายงานการตลาด ส่วนผู้ที่ทำงานอยู่ในแผนกบัญชีและการเงินก็จำเป็นต้องมีสมรรถนะของสายงานบัญชีและการเงิน เป็นต้น

3. สมรรถนะตามบทบาทหน้าที่ (Role Competency) คือ สมรรถนะที่บุคลากรในระดับบริหารจำเป็นต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่และบทบาทการเป็นผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

องค์กรบางแห่งอาจเรียกสมรรถนะประเภทนี้ว่า “สมรรถนะเชิงการจัดการ” (Management Competency) ณรงค์วิทย์ แสันทอง (2550) ได้แบ่งประเภทสมรรถนะ Competency ตามแหล่งที่มาเป็น 3 ประเภท คือ

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทศนคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยของคนในองค์กรโดยรวมที่จะช่วยสนับสนุนให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์
2. สมรรถนะตามสายงาน (Job Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของบุคคลที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทศนคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยที่จะช่วยส่งเสริมให้บุคคลนั้นสามารถสร้างผลงานในการปฏิบัติงานตำแหน่งได้สูงกว่ามาตรฐาน
3. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของบุคคลที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทศนคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยที่ทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ดีโดดเด่นกว่าบุคคลทั่วไป เช่น พวกที่สามารถอาศัยกับแมลงปองหรืออสรพิษได้ เป็นต้น มักเรียกว่า Personal Competency หรือ “ความสามารถพิเศษส่วนบุคคล”

นอกจากนี้ นิสตารค์ เวชยานนท์ (2550) แบ่งสมรรถนะเป็น 3 ประเภท คือ

1. สมรรถนะที่บุคลากรทุกตำแหน่งงานควรมีและเป็นสมรรถนะที่สะท้อนค่านิยมหลักวิสัยทัศน์ขององค์กร เรียกว่า Core Competency
2. สมรรถนะที่เป็นความสามารถในการบริหารตามระดับตำแหน่งและหน้าที่ความรับผิดชอบ หรือ Management Competency และ Professional Competency

3. สมรรถนะที่บุคลากรต้องมีในตำแหน่งงานเพื่อให้ตนเองทำงานได้ดี หรือ Functional Competency หรือ Job Competency ในที่นี้องค์กรบางแห่งอาจจะระบุสมรรถนะที่มี คือ ความรู้ความสามารถทั่วไปที่สำคัญที่เรียกว่า Personal Competency

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2549 อ้างอิงจาก พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พรทิพย์ แข็งขัน, 2551) ได้จัดทำแบบประเมินสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้ประเมินตนเองเป็นรายบุคคล รวมทั้งให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นผู้ที่มีสายการบังคับบัญชาใกล้ชิดกับผู้ถูกประเมิน ได้มีบทบาทในการประเมิน ซึ่งสมรรถนะครูที่จะใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1.สมรรถนะหลัก (Core Competency) เป็นสมรรถนะหลักที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนต้องมี เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะส่งผลให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ของทุกตำแหน่งและทุกวิทยฐานะประสบความสำเร็จ ประกอบด้วยสมรรถนะ 4 ด้าน สมรรถนะแต่ละด้านมีรายการประเมินดังนี้

1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีการพัฒนาผลงานให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง รายการที่ประเมินมีดังนี้

1.1.1 ความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงาน

- (1) ความรู้ความเข้าใจในการวางแผน
- (2) การวางแผนการปฏิบัติงานแต่ละภารกิจ

1.1.2 ความสามารถในการปฏิบัติงาน

- (1) การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามแผน
- (2) ความมุ่งมั่นกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน
- (3) การใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนางาน
- (4) การยึดหลักการประหยัดในการปฏิบัติงาน
- (5) การนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
- (6) การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

1.1.3 ผลการปฏิบัติงาน

- (1) ความถูกต้องของผลการปฏิบัติงาน
- (2) ความครบถ้วน สมบูรณ์ของผลการปฏิบัติงาน

1.2 การบริการที่ดี หมายถึง ความตั้งใจในการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ รายการที่ประเมินมีดังนี้

1.2.1 ความสามารถในการสร้างระบบในการให้บริการ

- (1) การศึกษาความต้องการของผู้รับบริการ
- (2) การจัดระบบการให้บริการบนพื้นฐานของข้อมูลความต้องการ

1.2.2 ความสามารถในการให้บริการ

- (1) ความเต็มใจ ตั้งใจและกระตือรือร้นในการให้บริการ
- (2) การศึกษาผลการให้บริการเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการ

1.3 การพัฒนาตนเอง หมายถึง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ และเทคโนโลยีใหม่ๆ ในวงการและวิชาชีพ เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน รายการที่ประเมินมีดังนี้

1.3.1 ความสามารถในการวิเคราะห์ตนเอง

- (1) การวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง
- (2) การเลือกวิธีพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับจุดเด่น จุดด้อย

1.3.2 ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

- (1) การจับใจความ การสรุปความจากการอ่านและการฟัง
- (2) ความชัดเจนในการอธิบายและยกตัวอย่าง
- (3) การตั้งคำถามได้ตรงประเด็น

1.3.4 ความสามารถในการติดตามความเคลื่อนไหวทางวิชาการและวิชาชีพ

- (1) การใช้ Computer เบื้องต้น
- (2) การใช้ Internet
- (3) การใช้ e-mail
- (4) การเลือกแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
- (5) การเลือกแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม
- (6) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงาน

1.3.5 ความสามารถในการประมวลความรู้และนำความรู้ไปใช้

- (1) การวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้เพื่อนำไปใช้พัฒนางาน
- (2) การนำและการผลิตนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้ในการพัฒนางาน

1.4 การทำงานเป็นทีม หมายถึง การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุน เสริมแรง ให้กำลังใจ เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นหรือแสดงบทบาทผู้นำ ผู้ตามได้อย่างเหมาะสม รายการประเมินมี ดังนี้

1.4.1 ความสามารถในการวางแผนเพื่อการทำงานเป็นทีม

- (1) การมีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกับผู้อื่น
- (2) การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- (3) การยอมรับข้อตกลงของทีมงาน

1.4.2 ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน

- (1) ความเต็มใจให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน
- (2) ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตน
- (3) การปฏิบัติตนเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้เหมาะสมกับบทบาท
- (4) ความร่วมมือกับทีมงานในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงาน
- (5) การสนับสนุน ให้กำลังใจ ยกย่อง ให้เกียรติผู้อื่นในโอกาสที่เหมาะสม

2.สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) หมายถึง สมรรถนะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของแต่ละตำแหน่งสายงานครู ประกอบด้วยสมรรถนะ 5 ด้าน สมรรถนะแต่ละด้านมีรายการประเมิน ดังนี้

2.1 การจัดการเรียนรู้

2.1.1 ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร

- (1) การดำเนินการสร้าง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น
- (2) การนำหลักสูตรสถานศึกษาหรือหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ให้บรรลุจุดประสงค์
- (3) การนำผลการประเมินการจัดการเรียนรู้มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา

หลักสูตร

2.1.2 ความสามารถในการเนื้อหาสาระที่สอน

2.1.3 ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- (1) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีระบบ โดยมีองค์ประกอบที่

สอดคล้องกัน

- (2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น

และแก้ปัญหาได้

2.1.4 ความสามารถในการใช้และพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการ

เรียนรู้

- (1) การเลือกใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้

เรียนรู้

(2) การออกแบบและการสร้างนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการ

จัดการเรียนรู้

(3) การหาประสิทธิภาพและพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ

2.1.5 ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

(1) การประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง

(2) การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้

(3) การนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

2.2 การพัฒนาผู้เรียน

2.2.1 ความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม

(1) การจัดกิจกรรมได้หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน

(2) การจัดหรือสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ได้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้

2.2.2 ความสามารถในการพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกายและสุขภาพจิต

(1) การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนดูแลตนเองด้านสุขภาพกายเพื่อการดำรงชีวิตที่ดี

(2) การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้พัฒนาสุขภาพจิตเพื่อการดำรงชีวิตที่ดี

(3) การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน

(4) การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

(5) การส่งเสริมให้ผู้เรียนติดตามความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ในสังคม

2.2.3 ความสามารถในการปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย

(1) การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและ/หรือยอมรับ

มติของกลุ่ม

(2) การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและใน

การปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม

(3) การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จักใช้เหตุผลไตร่ตรองในการตัดสินใจ

(4) การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชน

2.2.4 ความสามารถในการปลูกฝังความเป็นไทย

(1) การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย ค่านิยมและ

เอกลักษณ์ของชาติ

(2) การส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามวัฒนธรรมและค่านิยมไทย

2.2.5 ความสามารถในการจัดระบบดูแลและช่วยเหลือผู้เรียน

ปัญหา

- (1) การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
- (2) การคิดวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาทางช่วยเหลือนักเรียน
- (3) การแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนทั้งกลุ่มดี กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมี
- (4) การติดตามประเมินผลการแนะแนวและการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน
- (5) การจัดระบบเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับผู้เรียน

2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน

2.3.1 ความสามารถในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้

(1) การจัดกิจกรรมหรือสนับสนุนให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น พูดคุย
โต้ตอบในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน

- (2) การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติงานร่วมกัน
- (3) การจัดมุมประสบการณ์และสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน
- (4) การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข

2.3.2 ความสามารถในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/วิชา

- (1) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล
- (2) การนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการชั้นเรียน
- (3) การนำข้อมูลจากฐานข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการชั้นเรียน

2.3.3 ความสามารถในการกำกับ ดูแลชั้นเรียน

(1) การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกติกาข้อตกลงสำหรับใช้
ร่วมกันในชั้นเรียน

- (2) การแก้ปัญหาพฤติกรรมด้านระเบียบวินัยในชั้นเรียน

2.4 การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัย หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจสิ่ง
ต่างๆ แยกประเด็นเป็นส่วนย่อยตามหลักการ หรือกฎเกณฑ์ที่กำหนด สามารถรวบรวมสิ่งต่างๆ อย่างเป็น
ระบบ เพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนางาน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์องค์กรหรืองานในภาพรวม และดำเนินการแก้ปัญหา
อย่างเป็นระบบ

2.4.1 ความสามารถในการวิเคราะห์

- (1) การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหา จุดแข็ง จุดอ่อนของสถานศึกษา
- (2) การวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้

2.4.2 ความสามารถในการสังเคราะห์

- (1) การจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อการจัดการเรียนรู้
- (2) การบูรณาการความรู้ทั้งภายในและระหว่าง
- (3) การบูรณาการสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตประจำวัน

2.4.3 ความสามารถในการเขียนเอกสารทางวิชาการ

- (1) บทความ
- (2) คู่มือการเรียนการสอน
- (3) ตำรา
- (4) หนังสือ
- (5) รายงานทางวิชาการ

2.4.4 ความสามารถในการวิจัย

- (1) ความรู้ ความเข้าใจในระเบียบวิธีวิจัย
- (2) การวิจัยในชั้นเรียน
- (3) การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้
- (4) การวิจัยและพัฒนา

2.5 การสร้างความร่วมมือกับชุมชน หมายถึง การให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม ให้ความร่วมมือกับชุมชน รวมทั้งให้โอกาสชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงาน

2.5.1 ความสามารถในการนำชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสถานศึกษา

- (1) การประสานให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา
- (2) การจัดกิจกรรมเพื่อบริการชุมชนให้เข้ามาใช้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้

และสันหนนาการ

2.5.2 ความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน

- (1) การร่วมมือกับชุมชนเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม
- (2) การร่วมมือกับชุมชนเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาเกี่ยวกับเยาวชน

3. วินัย คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นคุณลักษณะร่วมที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องยึดถือเป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติตน ซึ่งได้แก่ คุณลักษณะด้านวินัย การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ความรักและความศรัทธาในวิชาชีพและความรับผิดชอบในวิชาชีพ รายการประเมินมี ดังนี้

3.1 การมีวินัย

3.1.1 การควบคุมตนเอง

- (1) การตรงต่อเวลา

- (2) การวางแผนการใช้จ่าย
- (3) การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด
- (4) การมีความเชื่อตรงต่อตนเอง

3.1.2 การปฏิบัติตนตามกติกาของสังคม

- (1) การปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ
- (2) การปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณี

3.2 การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

3.2.1 การเป็นแบบอย่างที่ดีทางกาย

- (1) การแต่งกายได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ
- (2) การปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์
- (3) การมีมารยาทเป็นที่ยอมรับของสังคม
- (4) การปฏิบัติตนเป็นมิตรต่อศิษย์ หรือผู้รับบริการ

3.2.2 การเป็นแบบอย่างที่ดีทางวาจา

- (1) การใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ ก่อให้เกิดกำลังใจและเป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น
- (2) การใช้คำพูดสุภาพ (ไม่พูดเพื่อเจ้อ ส่อเสียด เยาะเย้ย ถากถาง)
- (3) การพูดด้วยความจริงใจไม่บิดเบือนข้อมูล

3.2.3 การเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านจิตใจ

- (1) การมีความกตัญญูกตเวที
- (2) การมีความซื่อสัตย์สุจริต
- (3) การมีความเมตตา กรุณา
- (4) การมีความเป็นกัลยาณมิตร
- (5) การมีหิริโอตตัปปะ (ความละอาย และความเกรงกลัวต่อบาป)
- (6) การมีความยุติธรรม
- (7) การควบคุมอารมณ์
- (8) การมีอุดมการณ์เพื่อส่วนรวม
- (9) การมีความอดทน

3.3 การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม

- (1) การปฏิบัติตามปรัชญาและแผนการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องดีงาม

- (2) การดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมกับฐานะ
- (3) การปฏิบัติตนหลีกเลี่ยงจากอบายมุข
- (4) การรักษาสีทิวประโยชน์ของตนเองและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น
- (5) การมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และไม่เบียดเบียนผู้อื่น
- (6) การเคารพกติกาของสังคม

3.4 ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ

- (1) การยึดมั่นในอุดมการณ์แห่งวิชาชีพของตน
- (2) การยกย่องชื่นชมบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ
- (3) การปกป้องเกียรติภูมิของวิชาชีพ
- (4) การส่งเสริม สนับสนุน หรือเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ
- (5) การเสียสละและอุทิศตน เพื่อประโยชน์วิชาชีพ
- (6) การเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ
- (7) การพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

3.5 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ

- (1) การปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่
- (2) การยอมรับผลจากการกระทำของตนเองในการปฏิบัติหน้าที่
- (3) การหาแนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นในวิชาชีพ
- (4) การมุ่งมั่นพัฒนาวิชาชีพให้ก้าวหน้า

คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2549 อ้างอิงจาก พิมพ์ เดชะคุปต์ และ พรทิพย์ แข็งขัน, 2551) ได้กำหนดมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะของผู้สอนในหน่วยงานการศึกษา สายงานการสอน ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการทำหน้าที่หลักด้านการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ให้มีการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงาม และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีมาตรฐานตำแหน่ง คือ ครูผู้ช่วยและครู และมาตรฐานวิทยฐานะ คือ ครูชำนาญการ ครูชำนาญการพิเศษ ครูเชี่ยวชาญ และครูเชี่ยวชาญพิเศษ ในการเลื่อนตำแหน่งหรือวิทยฐานะจะต้องมีการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน ในสมรรถนะหลักจะต้องประเมินทุกวิทยฐานะและทุกสายงาน ส่วนสมรรถนะประจำสายงานให้ประเมินแตกต่างกันในแต่ละสายงาน สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สมรรถนะหลัก ประกอบด้วย

1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีการพัฒนาผลงานให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
2. การบริการที่ดี ความตั้งใจในการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ
3. การพัฒนาตนเอง การศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ในวงการและวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน
4. การทำงานเป็นทีม การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุน เสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น หรือแสดงบทบาทผู้นำ ผู้ตามได้อย่างเหมาะสม
5. จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ความรู้ เจตคติและหลักเกณฑ์ในวิชาชีพที่เหมาะสมที่พึงประสงค์ และมีการประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพตามความคาดหวัง มีมาตรฐานทางที่ใช้ควบคุมความประพฤติปฏิบัติตนเองประกอบวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และสังคม เพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู

ภาพที่ 2 สมรรถนะหลัก 5 ด้าน

สมรรถนะประจำสายงาน ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์และสังเคราะห์ ความสามารถในการทำความเข้าใจสิ่งต่างๆ แล้วแยกประเด็นเป็นส่วนย่อยตามหลักการหรือกฎเกณฑ์ที่กำหนด สามารถรวบรวมสิ่งต่างๆ จัดทำอย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์ห้วงค์กรหรืองานในภาพรวมและการดำเนินการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ
2. การออกแบบการเรียนรู้ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการออกแบบการเรียนรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้การนำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

3. การพัฒนาผู้เรียน ความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพการและสุขภาพจิต ปลูกฝังการเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือให้กับผู้เรียน

4. การบริหารจัดการชั้นเรียน ความสามารถในการจัดบรรยากาศการจัดการเรียนการสอน การจัดข้อมูลสารสนเทศ เอกสารประจำชั้น/ประจำวิชา การกำกับดูแลชั้นเรียน/ประจำวิชาต่าง

จากที่กล่าวมาข้างต้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเน้นแนวคิดสมรรถนะ ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ

- 1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
- 1.2 การบริการที่ดี
- 1.3 การพัฒนาตนเอง
- 1.4 การทำงานเป็นทีม
- 1.5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ

- 2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
- 2.2 การพัฒนาผู้เรียน
- 2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน
- 2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
- 2.5 ภาวะผู้นำครู
- 2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

กลุ่มที่ 3 คือ กลุ่มนักวิชาการที่แบ่งสมรรถนะเป็น 4 ประเภท เช่น อนุรักษ์วิทย์ แสันทอง (2550) ได้จัดทำสมรรถนะเพื่อการประเมินผลงาน แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ

- 1) ด้านการพัฒนาตนเอง (Personal Development Competencies)
- 2) ด้านวิชาชีพ (Professional Competencies)
- 3) ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Interpersonal Competencies)
- 4) ด้านการบริหารจัดการทั่วไป (General Management Competencies)

อัครศักดิ์ คองคาสวัสดิ์ (2550) อธิบายถึงประเภทของสมรรถนะในองค์การในทุกหน่วยงาน จะต้องมีส่วนร่วมกัน 4 ประเภท ดังนี้

1. สมรรถนะด้านสังคม (Social Competency) หมายถึง คุณสมบัติ(หรือคุณลักษณะ) ที่เน้นในเรื่องของการทำงานร่วมกัน เพื่อการประสานงานกันด้วยดี ซึ่งสมรรถนะตัวนี้จะมุ่งความสัมพันธ์ ของคนในองค์กรให้ทำงานด้วยกันอย่างราบรื่น เช่น การติดต่อสื่อสาร มนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น

2. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competency) หมายถึง คุณสมบัติ(หรือคุณลักษณะ) เฉพาะของแต่ละบุคคลที่มีความสามารถพิเศษที่จะช่วยเสริมให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จได้ดีเป็นพิเศษ เช่น คนที่เคยทำงานด้านสื่อสารมวลชนมาก่อนมีสายสัมพันธ์ที่ดีมากกับสื่อมวลชนมีเพื่อนฝูง ในวงการอยู่มากแล้วเข้ามาทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายการตลาดของเราเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นกับบริษัท ที่จำเป็นจะต้องชี้แจงผ่านสื่อมวลชน โดยด่วน สามารถเชิญสื่อแทบทุกสื่อมาทำและ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องกับสาธารณะได้ ทั้งๆ ที่ไม่ได้มีหน้าที่โดยตรงเช่นนั้น ในบางองค์กรก็อาจจะมีการกำหนดสมรรถนะส่วนบุคคล (Personal competency) ที่ควรจะมีในตำแหน่งงานไว้ เป็นพื้นฐานด้วย เพราะมองว่าจะมีส่วนช่วยเหลือให้งานสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น

3. สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ (Leadership Competency) หมายถึง คุณสมบัติ หรือ คุณลักษณะ ที่พูดถึงการเป็นผู้นำโดยทั่วไปมักเป็นสมรรถนะที่กำหนดสำหรับคนที่จะต้องไปรับตำแหน่งเป็นผู้บริหารหรือหัวหน้าจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไรบ้างในตำแหน่งนั้นๆ เช่น การวางแผน การนำเสนอ เป็นต้น

4. สมรรถนะในหน้าที่ (Functional Competency) หมายถึง คุณสมบัติ หรือ คุณลักษณะ ของผู้ดำรงตำแหน่งที่ควรจะมีในตำแหน่งนั้นๆ โดยกำหนดว่าผู้ที่ทำงานในตำแหน่งนั้น ควรจะมีสมรรถนะใดที่สำคัญ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ การเจรจาต่อรอง เป็นต้น

กลุ่มที่ 4 คือ กลุ่มนักวิชาการที่แบ่งสมรรถนะเป็น 5 ประเภท อาทิเช่น เทียน ทองแก้ว (2550) กล่าวว่า การแบ่งประเภทของสมรรถนะสามารถจำแนกเป็น 5 ประเภท คือ

1. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competencies) หมายถึง สมรรถนะที่แต่ละคนมี เป็นความสามารถเฉพาะตัว คนอื่นไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ เช่น การต่อสู้ป้องกันตัว ความสามารถของนักดนตรี นักกายกรรม และนักกีฬา เป็นต้น ลักษณะเหล่านี้ยากที่จะเลียนแบบ หรือต้องมีความพยายามสูงมาก

2. สมรรถนะเฉพาะงาน (Job Competencies) หมายถึง สมรรถนะของบุคคลกับ การทำงานในตำแหน่ง หรือบทบาทเฉพาะตัว เช่น อาชีพนักสำรวจก็ต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ตัวเลข การคิดคำนวณ ความสามารถในการทำบัญชี เป็นต้น

3. สมรรถนะองค์กร (Organization Competencies) หมายถึง ความสามารถพิเศษเฉพาะองค์กรนั้นเท่านั้น

4. สมรรถนะหลัก (Core Competencies) หมายถึง ความสามารถสำคัญที่บุคคลต้องมี หรือต้องทำเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

5. สมรรถนะในงาน (Functional Competencies) หมายถึง ความสามารถของบุคคล ที่มีตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ ตำแหน่งหน้าที่ อาจเหมือนแต่ความสามารถตามตำแหน่งต่างกัน

สุกัญญา รัตมีธรรมโชติ (2548) ได้แบ่งสมรรถนะออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) เป็นสมรรถนะที่สะท้อนค่านิยมหลักที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของพนักงานทุกคนในองค์กร เป็นสมรรถนะร่วมที่องค์กรคาดหวังให้ พนักงานทุกคน ทุกตำแหน่ง ต้องมี เช่น การทำงานเป็นทีม การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

2. สมรรถนะด้านบริหารจัดการ (Managerial Competency) หมายถึง กลุ่มสมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับทักษะด้านการบริหารจัดการ โดยองค์กรคาดหวังให้พนักงานในตำแหน่งหัวหน้างาน หรือผู้ที่ต้องบังคับบัญชาลูกน้องต้องมีทักษะดังกล่าว เช่น การตัดสินใจ การวางแผน เป็นต้น

3. สมรรถนะในหน้าที่ (Functional competency) เป็นกลุ่มสมรรถนะที่เกี่ยวข้อง กับความรู้ และทักษะ ของกลุ่มงาน หรือฝ่ายงานหนึ่งๆ (Job Family) ซึ่งสมรรถนะในกลุ่มนี้จะเป็น สมรรถนะร่วมของพนักงานทุกคนที่ทำงานในกลุ่มงานหรือตำแหน่งงานนั้นๆ ในหนึ่งกลุ่มงาน หรือฝ่ายงานหนึ่งๆ จะต้องประกอบด้วยตำแหน่งงานต่างๆ เช่น การมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นสมรรถนะในหน้าที่ (Functional Competency) ของพนักงานทุกตำแหน่งในฝ่าย การบริหารทรัพยากรมนุษย์ เป็นต้น

4. สมรรถนะด้านเทคนิค (Job or technical competency) หมายถึง สมรรถนะที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับความรู้และความสามารถที่จำเป็นต่อการทำงานในตำแหน่งหนึ่งๆ โดยพนักงานแต่ละคนจะมีสมรรถนะด้านเทคนิค (Job or Technical Competency) แตกต่างกันไปตามตำแหน่งงานของตน เช่น ทักษะการเจรจาต่อรอง เป็นสมรรถนะด้านเทคนิค (Job or Technical Competency) ของพนักงานขายหรือทักษะการสัมภาษณ์งาน เป็นสมรรถนะด้านเทคนิค (Job or Technical Competency) ของ HR ที่ทำงานด้านการสรร และการคัดเลือกพนักงาน เป็นต้น

5. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Attributes) เป็นกลุ่มสมรรถนะที่เป็นคุณลักษณะที่ซ่อนอยู่ในบุคคลแต่ละคน ซึ่งมีผลอย่างมากต่อทัศนคติในการทำงาน และเป็นความสำเร็จในงานของบุคคลนั้นๆ เช่น ความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ ความอดทนต่อแรงกดดัน เป็นต้น

ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นการศึกษาเพียงสมรรถนะหลัก (Core Competency) ซึ่งประกอบด้วยสมรรถนะ 5 ด้านเท่านั้น กล่าวคือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553

1.6 องค์ประกอบสมรรถนะความเป็นครู

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญต่ออาชีพครู ดังจะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาวิชาชีพครู โดยกำหนดให้มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแห่งชาติ (มาตรา 81) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวเกี่ยวกับครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้ในมาตรา 52 และ มาตรา 53 หน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูได้ดำเนินการสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมี การกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู และกำหนดคุณภาพครู ในการกำหนดกรอบสมรรถนะครูของไทยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (สุรเดช อนันตสวัสดิ์, 2555)

1. สำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
2. สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
3. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ซึ่งได้สังเคราะห์สมรรถนะไว้ 16 ด้าน ได้แก่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551 อ้างอิงจาก สุรเดช อนันตสวัสดิ์, 2555)

1. ด้านความรู้
2. ด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา
3. ด้านการพัฒนาหลักสูตร
4. ด้านการจัดการเรียนรู้
5. ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
7. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมทางการศึกษา
8. ด้านการวัดและการประเมินผล
9. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
10. ด้านจิตวิทยาสำหรับครู
11. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน
12. ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ
13. ด้านภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม
14. ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ
15. ด้านการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน
16. ด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์

จากแนวคิดสมรรถนะของ McClelland กล่าวกันว่าเกิดจากองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

(ขจรศักดิ์ ศิริรัมย์, 2554)

1. ความรู้ (Knowledge) คือ สารสนเทศเฉพาะทางในเรื่องที่ต้องรู้ เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์ เป็นต้น
2. ทักษะ (Skill) คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะทางการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น ทักษะที่เกิดขึ้นนั้นมาจากพื้นฐานทางความรู้และสามารถปฏิบัติได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self - Concept) คือ เจตคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตน หรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น เช่น ความมั่นใจในตนเอง เป็นต้น
4. บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (Traits) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น เช่น น่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ หรือมีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น
5. แรงจูงใจ/ เจตคติ (Motives / Attitude) เป็นแรงจูงใจ หรือแรงขับภายใน ซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมาย หรือมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นต้น

แนวคิดดังกล่าวสามารถนำเสนอได้ ดังภาพ

ภาพที่ 4 โมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model)

(ที่มา : ขจรศักดิ์ ศิริรัมย์, 2554)

การที่บุคคลจะมีพฤติกรรมในการทำงานอย่างใดขึ้นอยู่กับคุณลักษณะที่บุคคลมีอยู่ ซึ่งได้อธิบายในตัวแบบภูเขาน้ำแข็ง (ภาพประกอบที่ 1) คือทั้งความรู้ ทักษะ / ความสามารถ (ส่วนที่อยู่เหนือน้ำ) และคุณลักษณะอื่นๆ (ส่วนที่อยู่ใต้น้ำ) ของบุคคลนั้น

ส่วนที่อยู่เหนือน้ำ สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย

1. ทักษะ (Skills) หมายถึง สิ่งที่บุคคลรู้และสามารถทำได้เป็นอย่างดี เช่น ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง ทักษะในการขับรถ เป็นต้น

2. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง สิ่งที่บุคคลรู้และเข้าใจในหลักการ แนวคิดเฉพาะด้าน เช่น มีความรู้ด้านบัญชี มีความรู้ด้านการตลาด การเมือง

ส่วนที่อยู่ใต้น้ำ สังเกตเห็นได้ยาก

3. บทบาททางสังคม (Social Image) หมายถึง สิ่งที่บุคคลต้องการสื่อให้บุคคลอื่นในสังคมเห็นว่าเป็นตัวเขามีบทบาทบางอย่างต่อสังคม เช่น ชอบช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น

4. ภาพพจน์ที่รับรู้ตัวเอง (Self Image) หมายถึง ภาพพจน์ที่บุคคลรู้ตัวเองว่าเป็นอย่างไร เช่น เป็นผู้นำ เป็นผู้เชี่ยวชาญ เป็นศิลปิน เป็นต้น

5. อุปนิสัย (Traits) หมายถึง ลักษณะนิสัยใจคอของบุคคลเป็นพฤติกรรมถาวร เช่น เป็นนักฟังที่ดี เป็นคนใจเย็น เป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตน เป็นต้น

6. แรงกระตุ้น (Motive) หมายถึง พลังขับเคลื่อนที่เกิดจากภายในจิตใจของบุคคล ที่จะส่งผลกระหนาบต่อการกระทำ เช่น เป็นคนที่มีความอยากที่จะประสบความสำเร็จ การกระทำสิ่งต่างๆ จึงออกมาในลักษณะของการมุ่งไปสู่ความสำเร็จตลอดเวลา

จะเห็นได้ว่าจากองค์ประกอบ Competencies ที่กล่าวมาทั้งหมด เรามักจะสังเกตเห็นได้เพียง 2 ส่วนที่อยู่เหนือน้ำเท่านั้น อีก 4 ส่วนที่อยู่ใต้น้ำนั้น ค่อนข้างจะเป็นเรื่องยุ่งยากที่จะรับรู้เพราะอาจจะต้องใช้เวลานาน และแต่ละคนมีความแตกต่างกันอีก ดังนั้น การเรียนรู้เกี่ยวกับ Competencies จึงไม่ได้หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกมาให้เห็นเท่านั้น แต่รวมถึงที่มาของพฤติกรรมนั้นด้วยว่าเกิดจากองค์ประกอบในเรื่องใด (ขจรศักดิ์ ศิริมัย, 2554)

1.7 ระดับของสมรรถนะ

เทื่อน ทองแก้ว (2550) กล่าวว่า ระดับของสมรรถนะ หมายถึง ระดับความรู้ ทักษะ และ คุณลักษณะที่แตกต่างกัน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบกำหนดเป็นสเกล (Scale) สมรรถนะแต่ละตัวจะกำหนดระดับความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะแตกต่างกันตามปัจจัย จะกำหนดเป็นตัวบ่งชี้พฤติกรรม (Behavioral Indicator) ที่สะท้อน ถึงความสามารถ ในแต่ละระดับ (Proficiency Scale) โดยกำหนดเกณฑ์การจัดระดับความสามารถไว้ 5 ระดับ คือ

- 1) ระดับเริ่มต้น (Beginner) คือ มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแนวคิด และทฤษฎี
- 2) ระดับมีความรู้บ้าง (Novice) คือ สามารถประยุกต์แนวคิดทฤษฎีมาใช้งาน
- 3) ระดับมีความรู้ปานกลาง (Intermediate) คือ สามารถนำความรู้ ทักษะมาใช้ ให้เป็นรูปธรรม
- 4) ระดับมีความรู้สูง (Advance) คือ สามารถแปลงทฤษฎีเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติและผู้อื่นสามารถนำเครื่องมือไปปฏิบัติได้จริง

5) ระดับความเชี่ยวชาญ (Expert) คือ สามารถกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการในเรื่อง ความรู้ทักษะที่เกี่ยวข้องให้แก่หน่วยงานได้

2. แบบไม่กำหนดเป็นสเกล เป็นสมรรถนะที่เป็นพฤติกรรมเชิงความรู้สึก หรือเจตคติ ที่ไม่ต้องใช้สเกล เช่น ความซื่อสัตย์ ความตรงต่อเวลา เป็นต้น

อาจารย์ ภูวิทย์พันธุ์ (2550) กล่าวว่า ระดับความสามารถ (Proficiency Level) เป็นการบ่ง บอกถึง พฤติกรรมที่คาดหวังหรือต้องการให้เกิดขึ้นซึ่งจะแยกตามระดับที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้การเขียนในรายละเอียดของ พฤติกรรมจะกำหนดแยกตามบทบาทของแต่ละตำแหน่ง โดยจะแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่

1. Basic Level ขั้นเรียนรู้ : การเริ่มต้นฝึกหัดซึ่งสามารถปฏิบัติงานได้โดยต้องอยู่ภายใต้กรอบ หรือ แนวทางที่กำหนดขึ้น หรือเป็นสถานการณ์ที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนได้

2. Doing Level ขั้นปฏิบัติ : การแสดงพฤติกรรมที่กำหนดขึ้นได้ด้วยตนเอง หรือ ช่วยเหลือสมาชิกในทีม ให้สามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

3. Developing Level ขั้นพัฒนา : ความสามารถในการนำสมาชิกในทีม รวมถึง การออกแบบ และคิด ริเริ่มสิ่งใหม่ๆ เพื่อประโยชน์และเป้าหมายของทีมงาน

4. Advanced Level ขั้นก้าวหน้า : การคิดวิเคราะห์ และนำสิ่งใหม่ๆ มาใช้เพื่อ เสริมสร้างประสิทธิภาพ การการทำงานของหน่วยงาน และความสามารถ ในการสอนผู้อื่นให้สามารถแสดง พฤติกรรมนั้นๆ ได้ตามที่ กำหนด

5. Expert Level ขั้นผู้เชี่ยวชาญ : การมุ่งเน้นกลยุทธ์และแผนงานในระดับองค์กร รวมถึงความสามารถ ในการให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้อื่นถึงแนวทางหรือขั้นตอนการทำงาน และวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

สรุปได้ว่าการกำหนดระดับสมรรถนะ มี 2 ประเภท คือ

1) แบบเป็นสเกล ซึ่งระดับสมรรถนะที่เป็นสเกลนั้นนิยมแบ่งเป็น 5 ระดับ เช่น

(1) ระดับฝึกหัด

(2) ระดับปฏิบัติ

(3) ระดับพัฒนา

(4) ระดับก้าวหน้า

(5) ระดับเชี่ยวชาญ เป็นต้น โดยจะสามารถทราบระดับ Competency ของ ผู้ปฏิบัติงานได้จาก พฤติกรรมที่เขาแสดงออกบ่อยๆ หรือผ่านทางความคิดหรือทักษะการทำงานตลอดจนคุณภาพของผลงานที่เขา รับผิดชอบ

2) แบบที่ไม่เป็นสเกล เป็นลักษณะของพฤติกรรมเชิง ความรู้สึกหรือเจตคติ

เมื่อได้ประมวลเอกสารที่ได้นำเสนอข้างต้น สมรรถนะจึงเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นบทบาทหน้าที่ ภาระงานของครู ให้บุคคลนั้นปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตนได้ดีกว่าบุคคลอื่น ตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบ ช่วยให้บุคคลมีเจตคติที่ทำให้บุคคลนั้นทำงานให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดคุณค่าสูงสุด ในที่นี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อเป็นสารสนเทศภายหลังที่นักศึกษาได้ผ่านหลักสูตรการเรียนการสอนของคณะไปแล้ว

1.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มะหีดี มะดีอราแว (2552) ศึกษาสมรรถนะครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในโรงเรียนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะครูอยู่ในระดับปานกลาง ครูผู้สอนจำแนกตามตัวแปร ขนาดของโรงเรียนและประเภทการสอนต่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน ครูประสบปัญหาด้านภาษาในการจัดการเรียนการสอน ขาดความรู้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาหลักสูตรการบริหารจัดการชั้นเรียน จิตวิทยา การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลการพัฒนาตนเองและการสร้างความร่วมมือกับชุมชน ครูต้องการรับการสนับสนุนงบประมาณและจัดอบรมด้านวิชาชีพครูและการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ไพโรบูรณ์ จาริต (2553) ศึกษาสมรรถนะของข้าราชการครูกรุงเทพมหานครเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร พบว่า สมรรถนะของข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก รายงานพบว่า มี 3 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน ด้านเพศและวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ในด้านตำแหน่งโดยรวมแตกต่างกันและรายด้านพบว่าแตกต่างกัน จำนวน 10 ด้านในด้านประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน จำนวน 6 ด้าน ส่วนแนวทางในการพัฒนาที่ส่งเสริมให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีดังนี้ การพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถควรมีการจัดให้มีและส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้ ไปเรียนรู้ อบรม สัมมนา ให้เหมาะสมกับความต้องการในการพัฒนาตนเอง มีการสรุปและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง มีการนิเทศภายในโดยผู้บริหาร ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะและประสบการณ์ในการทำงานควรมีแหล่งค้นคว้าข้อมูลที่ทันสมัยจากอินเทอร์เน็ต อบรมความรู้พัฒนาเทคนิคการทำงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการกับโรงเรียนเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง จัดอบรมด้านการวัดและประเมินผล ตลอดจนการศึกษาดูงาน และปัจจัยที่เอื้อให้เกิดการพัฒนาเช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ สัมมนาและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาผลงานและการพิจารณาผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรม

อาลิษา ทองทวี (2553) ได้ศึกษาสมรรถนะประจำสายรายงานของข้าราชการครูสายการสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า (1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยปรากฏดังนี้ 1) ความซื่อสัตย์ สุจริต

ต่อหน้าที่ไม่เห็นประโยชน์ส่วนตน ถือว่าเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม 2) การกำหนดเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ ถือได้ว่าเป็นผู้มีสมรรถนะด้านความร่วมมือร่วมใจ (2) การนำสมรรถนะไปใช้ในโรงเรียนด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ ได้แก่ 1) การนำสมรรถนะไปใช้ในการปฏิบัติงานด้านการฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 2) ด้านการสอนงาน การฝึกงาน และการให้คำปรึกษาแนะนำ และ 3) ด้านการวัดผลการประเมินผลการปฏิบัติงาน (3) สภาพปัญหาการนำสมรรถนะมาใช้ในการปฏิบัติงานในโรงเรียน ระดับมากที่สุดคือ ประเด็นปัญหาการนำสมรรถนะมาใช้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีภาระงานมาก ทำให้ไม่มีเวลาไปฝึกอบรมพัฒนาตนเองตามสมรรถนะ ปัญหาข้าราชการครูต้องเสียค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมพัฒนางานตามสมรรถนะมีค่าใช้จ่ายสูงเกินไป การศึกษาสมรรถนะประจำสายงานของข้าราชการครูสายงานการสอนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะประจำสายงานของข้าราชการครูสายงานการสอน มี 18 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการทำงานให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ 2) ด้านการมุ่งเน้นการให้บริการ 3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม 4) ด้านการทำงานเป็นทีม 5) ด้านการจัดการเรียนรู้ 6) ด้านพัฒนาผู้เรียน 7) ด้านภาวะผู้นำ 8) ด้านความสามารถทางวิชาการ 9) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน 10) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 11) ด้านการบริหารทรัพยากรคุ้มค่า 12) ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหา 13) ด้านความเป็นครูมืออาชีพ 14) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์การวิจัย 15) ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน 16) ด้านทักษะในการสื่อสาร 17) ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ 18) ด้านการเสียสละ อุทิศตนเพื่องาน

ข้อเสนอแนะเชิงพัฒนาของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของข้าราชการครูสายงานการสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 คือ (1) การพัฒนาความรู้ ความสามารถของครูสายผู้สอนให้มีความเหมาะสม ได้แก่ การจัดการอบรมสัมมนา การเขียนแผนการสอน การสร้างสื่อและนวัตกรรม การเขียนผลงานทางวิชาการเชิงประจักษ์ การวิจัยในชั้นเรียน และการศึกษาดูงาน (2) การพัฒนาทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน ได้แก่ การจัดอบรมสัมมนา การสร้างสื่อและนวัตกรรมคู่มือการสอน การเขียนผลงานทางวิชาการ การวัดและประเมินผลการปฏิบัติงาน (3) ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของข้าราชการครูสายงานการสอน คือ การได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารทั้งด้านนโยบายและการปฏิบัติ มีเงินงบประมาณสนับสนุนในการสร้างสื่อและนวัตกรรมทางการสอนและ (4) การพัฒนาตนเองตามสมรรถนะปัญหาครูมีภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลาไปฝึกอบรมพัฒนาตนเองเห็นควรให้ข้าราชการครูสอนตามสาขาวิชาเอกที่จบการศึกษาและลดชั่วโมงสอนให้น้อยลง

อับดุลการ์ สาเมาะ (2553) ได้ศึกษาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1. ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 มีทัศนะต่อสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส

เขต 1 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน 3. ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีทัศนคติต่อสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านการวิเคราะห์ และสังเคราะห์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 4. ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีทัศนคติต่อสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ สมรรถนะการบริการที่ดีและสมรรถนะการทำงานเป็นทีมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จิระวรรณ บุญปลอด (2553) ศึกษาสมรรถนะทางวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะทางวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี และเพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะทางวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การสอน และระดับช่วงชั้นที่สอน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2552 จำนวน 206 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสมรรถนะทางวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสถิติที และค่าสถิติเอฟ พบว่าสมรรถนะทางวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับสมรรถนะทางวิชาการของครูจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านสื่อและนวัตกรรมการศึกษา การเปรียบเทียบสมรรถนะทางวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานีจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การสอนและระดับช่วงชั้นที่ทำการสอน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีสมรรถนะทางวิชาการไม่แตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีสมรรถนะทางวิชาการไม่แตกต่างกัน ครูที่ทำการสอนระดับช่วงชั้นต่างกันมีสมรรถนะทางวิชาการไม่แตกต่างกัน

อภิสิทธิ์พร สถิตย์ภาศีกุล, อารี สาริปา กุสุมา ใจสบาย, และคณะ (2554) ศึกษาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูในศตวรรษที่ 21 : กรณีศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบริบทและองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตครูในปัจจุบันและในอนาคต 2) วิจัยและพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูในศตวรรษที่ 21 ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช 3) ประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตรการผลิตครูในศตวรรษที่ 21 ที่ได้พัฒนาขึ้นและ 4) ถอดบทเรียนการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

การผลิตครูในศตวรรษที่ 21 ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร 2) ประชากรในการทดลองใช้หลักสูตร ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 และ 2 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 6 ห้องเรียน กระบวนการวิจัย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ชั้น R1: ชั้นศึกษาข้อมูลที่ เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการผลิตครู ชั้น D1: ชั้นยกร่างหลักสูตร R2 : ชั้นทดลองใช้หลักสูตร และชั้น D2: ชั้นปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรและจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการผลิตครูในศตวรรษที่ 21 โดยทดลองใช้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นใน 4 รายวิชา แบบครอบคลุมโครงสร้างของหลักสูตร เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แผนบริหารการสอน รายวิชาละ 10 แผน แบบประเมินคุณลักษณะผู้เรียนตามกรอบแนวคิดของหลักสูตรการผลิตครูในศตวรรษที่ 21 แบบประเมินแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้ในรายวิชา แนวสันทนาการกลุ่มผู้สอน และแบบสอบถามประสิทธิภาพการทดลองใช้ หลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าดัชนี IOC ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่ ร้อยละ ค่าร้อยละการเปลี่ยนแปลง และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า 1 หลักสูตรการผลิตครูในปัจจุบันอยู่ภายใต้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ผลการเปรียบเทียบหลักสูตรการผลิตครูปัจจุบันกับแนวคิดการผลิตครูในศตวรรษที่ 21 พบว่าส่วนใหญ่มี ความสอดคล้องกันในระดับมากที่สุด แต่ยังมีบางส่วนที่สอดคล้องน้อย ซึ่งต้องนำมาปรับปรุงเพิ่มในการพัฒนาหลักสูตร 2. หลักสูตรการผลิตครูในศตวรรษที่ 21 ที่พัฒนาขึ้นมีเป้าหมายและองค์ประกอบที่เอื้อต่อการสร้างครูดี ครูเก่ง ให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ คุณลักษณะและทักษะในศตวรรษที่ 21 ตามที่สังคมคาดหวัง มีรายละเอียดตามองค์ประกอบ E (K+Bs+Ps) โดย E (Ethic) คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานและตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู Bs (Basic skills) ทักษะพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 มี 5 ข้อ K (Knowledge) ความรู้ทั่วไป 8 ข้อ ความรู้เฉพาะด้านวิชาเอก ความรู้ในวิชาชีพครู มี 11 ข้อ และ Ps (Professional Skills) ทักษะวิชาชีพครู 8 ข้อ ตามกรอบคุรุสภา องค์ประกอบต่างๆของหลักสูตรเป็นไปตามกรอบ มคอ. 2 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หลักสูตรผ่านการวิพากษ์โดยผู้ทรงวุฒิ คุณภาพหลักสูตรด้านความสอดคล้องระหว่าง .60-1.00 และคุณภาพด้านอื่นๆอยู่ในระดับมากที่สุด 3. ผลการทดลองให้หลักสูตรการผลิตครูในศตวรรษที่ 21 พบว่า ใช้กระบวนการ PDCA ในการทดลองใช้หลักสูตรมีประสิทธิภาพของการบริหารจัดการหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการทดลองใช้หลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความพร้อมของผู้สอนและด้าน คุณภาพการจัดปัจจัยสนับสนุน อยู่ในระดับมากตามลำดับ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน พบว่า ด้านกลยุทธ์การสอน พบว่า เน้นการพัฒนาผู้เรียน ด้านทักษะการคิดมากที่สุด โดยกิจกรรมในหมวดวิชาเฉพาะ/ วิชาชีพครู (หลักการจัดการเรียนรู้) ครอบคลุมการพัฒนาผู้เรียนตามกรอบของหลักสูตรมากที่สุด สำหรับความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนในรายวิชาทุกรายวิชาอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียน การสอน บุคลิกภาพของผู้สอน ประสิทธิภาพของผู้เรียนในรายวิชาที่ทำการทดลองโดยภาพรวมผู้เรียนได้รับการพัฒนา คุณลักษณะ/ทักษะ

ตามกรอบของหลักสูตรทุกด้าน โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนด้านคุณธรรมพื้นฐานมากที่สุด และมีการเปลี่ยนแปลงตามกรอบของหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง 4.บทเรียนการทดลองใช้หลักสูตรผลิตครูในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ด้านปัจจัยเอื้อต่อ ความสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรค การเรียนรู้ของผู้ร่วมวิจัย และข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการผลิตครูในศตวรรษที่ 21

วัชรินทร์ ล้ออุทัย (2554) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า เจตคติต่อวิชาชีพครูส่งผลทางบวกต่อสมรรถนะหลัก ทั้งนี้เนื่องจากครูมีความเข้าใจและความเชื่อต่อเป้าหมายของอาชีพครูได้เป็นอย่างดี ทำให้มีความรู้สึกหรือความเชื่อที่ดีต่ออาชีพครู เมื่อมีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพครูแล้ว ก็สามารถทำให้ครูไปถึงจุดมุ่งหมายได้ อาชีพครูเป็นผู้ที่มีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบในการสอนเป็นหลัก เมื่อครูมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพก็ยิ่งเป็นแรงผลักดันให้ครูตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด การพัฒนาให้ครูมีสมรรถนะสูงขึ้น จะทำให้ให้ครูพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานที่ดียิ่งขึ้นตามไปด้วย

วรรณชัย จองแก (2554) ได้ศึกษาการปฏิบัติตามสมรรถนะประจำสายงานของครูโรงเรียนวังเหนือวิทยา อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง พบว่า การปฏิบัติตามสมรรถนะประจำสายงานของครูโรงเรียนวังเหนือวิทยา อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า การปฏิบัติตาม สมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ครูมีการสร้าง และนำเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม สมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียน ครูมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ครูมีการพัฒนานักเรียนด้านระเบียบวินัยโดยการสร้างวินัยเชิงบวกในชั้นเรียน สมรรถนะด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ครูมีการจำแนกและจัดกลุ่มของสภาพปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้สมรรถนะ ด้านภาวะผู้นำครู ครูเห็นคุณค่าให้ความสำคัญในความคิดเห็นหรือผลงาน และให้เกียรติแก่ผู้อื่น สมรรถนะด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้ ครูมีการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วมวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับชั้นเรียน ปัญหาที่สำคัญคือผู้ปกครอง ชุมชนยังมีโอกาส เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้น้อย ไม่เข้าใจหลักสูตร และขาดการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนด้านบุคลากร ด้านสื่อการเรียนการสอน ICT เพื่อพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญส่วนข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการปฏิบัติตามสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนด้านการบรรจุบุคลากรเพิ่ม ด้านไอซีที การใช้สื่อ และเทคโนโลยีที่หลากหลายส่วนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ มาร่วมจัดฝึกอบรมครู ด้านการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและมีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร และในระดับสถานศึกษาควรสนับสนุนครูให้ครูในการใช้เทคโนโลยีสำหรับผลิตสื่อและพัฒนานวัตกรรม

เอกสิทธิ์ ชนินทรภุมิ (2554) ได้ศึกษาสมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตฯ ในจังหวัดนครปฐม พบว่า สมรรถนะของครูโรงเรียนสาธิตฯ ในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ค่าเฉลี่ย ดังนี้ 1.ด้านสมรรถนะหลัก และ 2.ด้านสมรรถนะประจำสายงาน ส่วนการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตฯ ในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ 1.มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา 2. มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม 3.มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน 4.มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา และ 5.มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งสมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตฯ ในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุรเดช อนันตสวัสดิ์ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุและผลของสมรรถนะของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อศึกษาและตรวจสอบความตรงของโมเดลเชิงสาเหตุและผลของสมรรถนะของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 3) เพื่อทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลเชิงสาเหตุและผลของสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานระหว่างครูระดับประถมศึกษากับครูระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 694 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามจำนวน 2 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงบรรยาย การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว วิเคราะห์หือทธิพล และการวิเคราะห์กลุ่มพหุด้วยโปรแกรมลิสรล พบว่า 1) ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสมรรถนะอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 และครูที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับสมรรถนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) โมเดลเชิงสาเหตุและผลของสมรรถนะของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อสมรรถนะของครูมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านองค์กร มีขนาดอิทธิพล 0.53 และสมรรถนะของครูมีอิทธิพลทางตรงต่อตัวแปรความสุขในการเรียนมากที่สุด มีขนาดอิทธิพล 0.33 ตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรสมรรถนะของครูได้ร้อยละ 53 3) โมเดลเชิงสาเหตุและผลของสมรรถนะของครูระหว่างกลุ่มครูประถมศึกษาและกลุ่มครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดล แต่มีความแปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์

ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ และคณะ(2555) ศึกษามาตรฐานวิชาชีพครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบวิชาชีพครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 สาขาวิชา ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษาและ 3) เพื่อให้ได้ข้อเสนอในการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู การศึกษา

ขั้นพื้นฐาน 5 สาขาวิชา ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา การดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพครู ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบวิชาชีพครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 สาขาวิชา ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ขั้นตอนที่ 4 การนำเสนอมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 สาขาวิชา พบว่า มาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 สาขาวิชาที่ผ่านการประชาพิจารณ์มีโครงสร้างประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานด้านความรู้ มาตรฐานด้านทักษะ และมาตรฐานด้านคุณลักษณะ โดยมีภาพรวมของแต่ละมาตรฐานดังนี้ 1) มาตรฐานด้านความรู้พบว่า ทั้ง 5 สาขาวิชาเอก มีองค์ประกอบด้านความรู้ 2 ด้าน คือ (1) ความรู้วิชาชีพ และ (2) ความรู้ด้านเนื้อหาวิชาเฉพาะแต่ละสาขาวิชา ส่วนรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบจะต่างกันตามลักษณะของวิชาเอก 2) มาตรฐานด้านทักษะ พบว่า ทั้ง 5 สาขาวิชาเอกมีองค์ประกอบด้านทักษะ 4 ทักษะ คือ (1) ทักษะทางปัญญา (2) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและชุมชน (3) ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ (4) ทักษะการจัดการเรียนรู้ส่วนรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบจะแตกต่างกันตามลักษณะของวิชาเอก 3) มาตรฐานด้านคุณลักษณะ พบว่า ทั้ง 5 สาขาวิชา มีองค์ประกอบด้านคุณลักษณะ 6 คุณลักษณะ ที่เป็นคุณลักษณะร่วม คือ (1) คุณธรรมจริยธรรม (2) ความเป็นผู้นำ (3) การทำงานเป็นทีม (4) การพัฒนาตนเอง (5) การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และ (6) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ส่วนคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละสาขาวิชาเอกมีความแตกต่างกัน

นฤตยร่ำภา ทรัพย์ไพบุลย์ (2556) ศึกษาการพัฒนาตัวแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าการปฐมนิเทศมีอิทธิพลโดยตรงต่อสมรรถนะหลักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.45 การปฐมนิเทศมีอิทธิพลโดยตรงต่อสมรรถนะในงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.30 และการปฐมนิเทศมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อสมรรถนะในงาน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.25 การฝึกอบรมมีอิทธิพลโดยตรงต่อสมรรถนะหลักอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.04 การฝึกอบรมมีอิทธิพลโดยตรงต่อสมรรถนะในงานอย่างไม่มีนัยสำคัญ โดย มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.15 และการฝึกอบรมมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อสมรรถนะในงาน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.02 การพัฒนามีอิทธิพลโดยตรงต่อสมรรถนะหลักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.30 การพัฒนามีอิทธิพลโดยตรงต่อสมรรถนะในงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.07 และการฝึกอบรมมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อสมรรถนะในงาน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.17 สมรรถนะหลักมีอิทธิพลโดยตรงต่อสมรรถนะในงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.56

พลสุข อุดม (2556) การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลกระทบต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพด้านกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้รวม 3 ด้าน คือ ด้านการสร้าง และพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการจัดการชั้นเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)สังเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ 2)วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ 3)วิเคราะห์ผลกระทบของ ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ และ 4)วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้การวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 4 กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดภาคใต้(สพฐ.)ได้มาโดยการเจาะจงเก็บข้อมูลโดยการรวบรวมเอกสาร การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการเสวนา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา การวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 กลุ่ม ตัวอย่างเป็นครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดภาคใต้จำนวน 390 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นและการปฏิบัติของครูผู้สอนเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนา สมรรถนะของครูในภาคใต้มีค่าอำนาจจำแนก .3112 - .7719 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .8319 - .9649 วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะของครูในภาคใต้ ด้วยโปรแกรมลิสเรล 8.72 พบว่า 1)ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการจัดการชั้นเรียน ได้แก่ ประสิทธิภาพในการสอน ภาระงานของครูการพัฒนาตนเองของครู ความพร้อมด้านวิชาการของสถานศึกษา บรรยากาศวิชาการของสถานศึกษา และความพร้อมของนักเรียน 2)ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ พบว่า 2.1) ประสิทธิภาพในการสอน และการพัฒนาตนเองของครูมีอิทธิพลทางตรง แต่ภาระงานของครูมีอิทธิพลทางอ้อมโดยผ่านการพัฒนาตนเองของครูต่อสมรรถนะด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการจัดการชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2.2)ความพร้อมด้านวิชาการของสถานศึกษา บรรยากาศทางวิชาการของสถานศึกษา และความพร้อมของนักเรียน มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3)ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้มากที่สุด คือ การพัฒนาตนเองของครู รองลงไป คือ ประสิทธิภาพในการสอน และภาระงานของครู ตามลำดับ โดยครูผู้สอนควรที่จะพัฒนาตนเองเรื่อง การจัดกระบวนการเรียนรู้การใช้/การพัฒนาสื่อ การวัดและประเมินผลและควรได้รับการ 2 พัฒนาเรื่อง การเป็นผู้นำทางวิชาการ การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ และการประชาสัมพันธ์ผลงานครูและผู้เรียน และ 4)แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ พบว่า หน่วยงานทั้งระดับ สพฐ. ระดับเขตพื้นที่การศึกษา (สพป./สพม.) และระดับสถานศึกษา ควรมีรูปแบบหรือวิธีการในการพัฒนาสมรรถนะครูโดยกำหนดนโยบาย การปฏิบัติ การนิเทศ การประเมิน และการนำผลการประเมินไปใช้อย่างจริงจัง เป็นระบบ ชัดเจน

และเป็นรูปธรรม (คำนึงถึงการมีชีวิตรอดจากเหตุการณ์การก่อความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วย) ซึ่ง
จะส่งผลการพัฒนา คือ ครูที่เพียบพร้อมด้วยจรรยาบรรณ วิชาชีพครู มีจิตวิญญาณความเป็นครู และผู้บริหารที่มี
ความรู้ความสามารถด้านวิชาการอย่างแท้จริง

Seameo Innotech (อ้างอิงจาก มูฮำมัดอาลี วาเต๊ะ, 2557) ศึกษาวิจัยกรอบสมรรถนะของครูแห่งเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้ในศตวรรษที่ 21 ผลการศึกษาพบว่าสมรรถนะหลัก (Competency) ของครูในเอเชียตะวันออก
เฉียงใต้ประกอบด้วย 11 ด้าน และภาระงาน / ความสามารถเฉพาะ ดังนี้ 1. การเตรียมแผนการสอนที่สอดคล้อง
กับวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียนประกอบด้วยภาระงาน และความสามารถเฉพาะ ดังนี้ 1.1 ประเมินความ
ต้องการในการเรียนรู้ที่มีอยู่จริง 1.2 จัดระบบของวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้ครอบคลุมถึงความรู้ ทักษะ ความถนัด
และค่านิยม 1.3 จัดเตรียมแผนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและระยะเวลา 1.4 จัดเตรียมแผนการสอนโดย
คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน 1.5 เลือกวิธีสอนที่เหมาะสมกับรายวิชาและระดับผู้เรียน 1.6 เลือกอุปกรณ์
ประกอบการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม 1.7 กำหนดมาตรการการประเมินผลที่เหมาะสม 1.8 นำผลการประเมิน
ผู้เรียนและข้อคิดเห็นของผู้สอนมาพัฒนาแผนการสอน 2. การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ประกอบด้วยภาระ
งานและความสามารถเฉพาะดังนี้ 2.1 สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย สะอาดเป็นระเบียบ
2.2 ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้ออาทรและเรียนรู้อย่างเป็นมิตร 2.3 จูงใจให้เกิดการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น 2.4
ส่งเสริมการรักษามาตรฐานระดับสูงของสมรรถนะการเรียนรู้ 2.5 เคารพในความหลากหลายของผู้เรียน 2.6 คง
สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน 3. การพัฒนาและการใช้ทรัพยากรสำหรับการเรียนการสอน
ประกอบด้วยภาระงาน และความสามารถเฉพาะ ดังนี้ 3.1 แสวงหาความรู้และทักษะการใช้ทรัพยากรเพื่อการ
เรียนการสอน 3.2 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบทเรียน 3.3 ใช้สื่อระหว่างจัดการเรียนการสอน
อย่างมีคุณภาพ 3.4 บูรณาการ ICT กับการเรียนการสอน 3.5 ติดตามและประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน
4. การพัฒนาทักษะการจัดลำดับความคิดในระดับสูง ประกอบด้วยภาระงาน และความสามารถเฉพาะ ดังนี้ 4.1
เตรียมสร้างทักษะและยุทธศาสตร์ HOTS (Higher Order Thinking Skills) 4.2 พัฒนาทักษะ HOTS แก่ผู้เรียน
4.2.1 พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 4.2.2 พัฒนาทักษะ การคิดแบบพินิจพิเคราะห์ 4.2.3 พัฒนาทักษะการคิด
เหตุผลตรรกะ 4.2.4 พัฒนาทักษะแก้ปัญหาและตัดสินใจ 4.3 เสริมสร้าง HOTS ในผู้เรียน 4.4 ประเมิน HOTS
ของผู้เรียน 5. การอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ประกอบด้วยภาระงานและความสามารถเฉพาะ ดังนี้ 5.1
สร้างความรอบรู้ในสาระวิชา 5.2 กำหนดยุทธศาสตร์การสอนที่สอดคล้องกับรูปแบบ และเอื้อต่อการเรียนรู้
อย่างกระตือรือร้นของผู้เรียน 5.3 สื่อสารอย่างสอดคล้องกับระดับของผู้เรียน 5.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมมือ และมีส่วน
ร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ 5.5 ใช้การตั้งคำถาม และทักษะการปฏิสัมพันธ์ 5.6 บูรณาการ HOTS กับบทเรียน 5.7
สร้างวิธีสอนในบริบทของท้องถิ่น 5.8 บริหารจัดการกิจกรรมในชั้นเรียน 6. การส่งเสริมค่านิยมด้านศีลธรรมและ
จริยธรรมประกอบด้วยภาระงานและความสามารถเฉพาะ ดังนี้ 6.1 กำหนดหลักเกณฑ์ จริยธรรมวิชาชีพของครูใน

แต่ละประเทศ 6.2 ยกกระดืบและสร้างหลักเกณฑ์ด้านจริยธรรมวิชาชีพครู 6.3 ให้ 64 ความรู้แก่ผู้เรียนและครูผู้ช่วยสอนในเรื่องค่านิยมจริยธรรม และศีลธรรม 7. ส่งเสริมการพัฒนาชีวิตและทักษะวิชาชีพแก่ผู้เรียน ประกอบด้วยภาระงานและความสามารถเฉพาะ ดังนี้ 7.1 ให้ความรู้ สร้างทักษะ และความถนัด รวมถึง ค่านิยมของศตวรรษที่ 21 7.2 ส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนในด้านการเรียนเพื่อให้รู้จักความรู้ ทักษะ ความถนัด และค่านิยม 7.3 ส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนในด้านการเรียนเพื่อใช้ความรู้ทักษะ ความถนัด และค่านิยม 7.4 ส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนเพื่อเป็นผู้มีความรู้ ทักษะ ความถนัดและค่านิยม 7.5 ส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนให้อยู่อย่างมีความรู้ทักษะ ความถนัด และค่านิยม (ความฉลาดทางอารมณ์) 7.6 ประเมินนักเรียน ในด้านความรู้ ทักษะค่านิยม และความถนัดทางการศึกษา 4 ด้าน 8. การวัดและประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน ประกอบด้วยภาระงานและความสามารถเฉพาะ ดังนี้ 8.1 ค้นคว้า ความรู้/ทักษะ เกี่ยวกับการทดสอบ และประเมินผล 8.2 พัฒนาความรู้ และรวบรวมเครื่องมือสำหรับการประเมิน 8.3 ประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้เครื่องมือวัดที่เหมาะสม 8.4 นำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ 9. การพัฒนาด้านวิชาชีพประกอบด้วยภาระงานและความสามารถเฉพาะ ดังนี้ 9.1 วิเคราะห์เพื่อให้ทราบความต้องการในการพัฒนา 9.2 จัดเตรียมแผนการพัฒนาด้านวิชาชีพของแต่ละคน 9.3 จัดกิจกรรมการพัฒนาด้านวิชาชีพ 9.4 พิจารณาถึงความสอดคล้องของกิจกรรมการพัฒนาที่จัดขึ้นกับความต้องการ 9.5 มีการนำไปใช้ แบ่งปัน และเผยแพร่องค์ความรู้ และทักษะที่ได้รับจากกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพและการศึกษาดูงาน ฯลฯ 9.6 ทำหน้าที่ที่เลี้ยงแก่นักเรียน/ครูใหม่ 9.7 ประเมินผลกระทบของกิจกรรมการพัฒนาด้านวิชาชีพที่จัดขึ้น 10. การสร้างเครือข่ายกับผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้ปกครองนักเรียน ประกอบด้วยภาระงานและความสามารถเฉพาะ ดังนี้ 10.1 ส่งเสริมทักษะด้านการประชาสัมพันธ์ 10.2 พัฒนาความเป็นหุ้นส่วนกับผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง 10.3 แบ่งปันความรับผิดชอบแก่ชุมชนในการจัดการศึกษาแก่นักเรียน 10.4 เข้าร่วมกิจกรรมด้านสังคม กับชุมชน 11. การจัดสวัสดิการ และภารกิจแก่นักเรียนประกอบด้วยภาระงานและความสามารถเฉพาะ ดังนี้ 11.1 แนะนำและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน 11.2 พัฒนาการให้คำปรึกษาและทักษะอื่นในแบบบูรณาการ 11.3 จัดและสนับสนุนกิจกรรมด้านสังคมและหลักสูตรเสริม 11.4 ช่วยเหลือผู้เรียนในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน 11.5 ดำเนินการบริหารจัดการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

Selvi (2010 อ้างอิงจาก มูฮำมัดอาลี วาเต๊ะ, 2557) ศึกษาสมรรถนะของครูมืออาชีพในประเทศตุรกี ผลการศึกษาพบว่าความเป็นครูมืออาชีพนั้นต้องมีสมรรถนะครบทั้ง 9 ด้านต่อไปนี้ คือ (1) สมรรถนะประจำสายงาน (2) สมรรถนะการวิจัย (3) สมรรถนะการทำหลักสูตร (4) สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (5) สมรรถนะทางสังคมและวัฒนธรรม (6) สมรรถนะทางอารมณ์ (7) สมรรถนะทางการสื่อสาร (8) สมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ (9) สมรรถนะทางด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยที่ก่อให้เกิดสมรรถนะเหล่านี้คือ ความตระหนักในคุณค่าของอาชีพครู พฤติกรรม การมีปฏิสัมพันธ์เป้าหมาย และการฝึกปฏิบัติในโรงเรียน แต่ปัจจัยที่สำคัญมากที่สุด คือ การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน

Szillagi and Szecsi (2011 อ้างอิงจาก มูฮำมัดอาลี วาเต๊ะ, 2557) ศึกษาการปฏิรูปการศึกษาของครูในฮังการี: สมรรถนะสำหรับครูประถมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า สมรรถภาพสำหรับครูประถมศึกษาในฮังการีประกอบด้วย (1) ด้านความรู้ ความสามารถ ซึ่งครูต้องมีความรู้ความสามารถด้านต่างๆดังนี้ 1. ประวัติของการศึกษาในฮังการีและทั่วโลก 2. การพัฒนาเด็กและจิตวิทยา 3. ประเด็นทางประวัติศาสตร์และสังคมปัจจุบันในฮังการี 4. ไอซีที 5. งานและกลยุทธ์ของการศึกษาของประชาชนฮังการี 6. เนื้อหาและวิธีการสำหรับการสอนภาษาฮังการีและวรรณกรรม คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ดนตรี และทัศนศิลป์ คหกรรมศาสตร์ สุขภาพ และการศึกษาทางกายภาพ (2) ด้านทักษะ ซึ่งสมรรถภาพสำหรับครูประถมศึกษาในฮังการีด้านทักษะมีดังต่อไปนี้ คือ 1. การคิดเชิงวิพากษ์ 2. การทำความเข้าใจและตีความในสิ่งพิมพ์และแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (ข้อความ, สัญลักษณ์ข้อมูลแผนภาพ) 3. การสื่อสารในภาษาต่างประเทศใดประเทศหนึ่ง 4. การวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณของสถานการณ์การศึกษาและสภาพปัญหา การแก้ไขความขัดแย้ง และการแก้ปัญหา 5. การวางแผนและการจัดการศึกษา 6. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแบบองค์รวมและการพัฒนาของเด็กที่แตกต่าง 7. มีส่วนร่วมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการศึกษาระหว่างวัฒนธรรม 8. บรรลุกิจกรรมนอกหลักสูตร 9. การทำงานร่วมกันกับครอบครัวของเด็กและสภาพแวดล้อม 10. เรียนรู้ตลอดชีวิต การมีส่วนร่วมในงานให้บริการทุกโอกาส (3) ด้านการจัดการ/ลักษณะนิสัยประกอบด้วย 1. อุทิศตนสำหรับการสอนและการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2. เคารพในความเป็นมนุษย์ ชาติ และค่านิยมทางจริยธรรม และเคารพสภาพแวดล้อม 3. มีความรับผิดชอบ 4. สุขภาพแข็งแรง 5. มีทัศนคติด้านบวก มุ่งสู่ความสำเร็จ และความสมบูรณ์ทางปัญญา 6. ทำงานเป็นทีม มีภาวะผู้นำ 7. มีความอดทน 8. มีความตระหนักในตนเอง การทำงานร่วมกัน และการสื่อสาร 9. การเอาใจใส่

จะเห็นได้ว่าสมรรถนะสำหรับครูเป็นบริบทที่มีความสำคัญเป็นที่ยิ่ง เพราะคุณสมบัติที่ดีของครูส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน กระบวนการการเรียนรู้ และคุณภาพผู้เรียนโดยตรง นอกจากนี้ นโยบายการบริหารของสถานศึกษาก็มีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทาง จัดระบบให้สอดคล้องในพัฒนา นักศึกษา อันเป็นทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้มีเป้าหมายในการนำความเปลี่ยนแปลงที่ดีมาสู่สังคม

ปรตถจรรยา กิตดา เลี้ยววาริณ อุบล (2558) ศึกษาความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ตามความคาดหวังของนักเรียนและนักศึกษา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาความคาดหวังของนักเรียนและนักศึกษาที่มีต่อความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ด้านคุณธรรมจริยธรรมครู ด้านคุณลักษณะที่ดีของครู ด้านบุคลิกภาพที่ดีของครู ด้านบทบาทหน้าที่ของครู และด้านสมรรถนะของครู 2) เพื่อเปรียบเทียบความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ตามความคาดหวังนักศึกษาระหว่างนักศึกษาคณะครุศาสตร์และนักศึกษาคณะอื่นๆ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลนักเรียนจำนวน 367 คน และนักศึกษาจำนวน 384 คน โดยการใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 2 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติดังนี้ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ผลวิจัยสำคัญพบว่า 1) นักเรียนและนักศึกษาก็มีความคาดหวังความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ในระดับมากถึง 5 ด้านคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมครูนักเรียนและ

นักศึกษาคาดหวังในเรื่องความกตัญญูทศเวทต่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านคุณลักษณะที่ดีของครูนักเรียนและนักศึกษาคาดหวังในเรื่องครูควรมีความรู้แม่นยำในหลักสูตรที่สอน ครูควรสอนศิษย์ให้รู้แจ้งโดยไม่ปิดบัง ด้านบุคลิกภาพของครูนักเรียนและนักศึกษาคาดหวังในเรื่องครูควรมีความเป็นมิตร รู้จักพูดในเชิงบวก พูดให้กำลังใจผู้อื่น มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ด้านบทบาทหน้าที่ของครูนักเรียนและนักศึกษาคาดหวังในเรื่องครูควรมีความรู้ในสรรพวิทยาการต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน ด้านสมรรถนะของครู นักเรียนและนักศึกษาคาดหวังในเรื่องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง นักเรียนและส่วนรวม เปิดใจกว้างยอมรับความเปลี่ยนแปลง กระตุ้นให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้ และร่วมมือในการพัฒนาผู้เรียน, ประเมินผู้เรียนอย่างรอบด้านและเป็นธรรม สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่นๆ เพื่อการจัดการเรียนรู้ 2) ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ และคณะอื่นๆ พบว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์มีความคาดหวังต่อความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมครู คุณลักษณะที่ดีของครู บุคลิกภาพของครู บทบาทหน้าที่ของครู และสมรรถนะของครู มากกว่านักศึกษาคณะอื่นๆ

พระมหาอุตร อุตโตโร (มากติ) (2558) ศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีตามหลักกัลยาณมิตร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และสมรรถนะของครูสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาสมรรถนะของครูสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีตามหลักกัลยาณมิตรในเขตกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อนำเสนอสมรรถนะของครูสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีตามหลักกัลยาณมิตรในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูผู้สอน จำนวน 156 รูป ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญโดยการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม (Focus group Discussion) จำนวน 24 รูป/คน จากนั้น นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (t-test) และการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Inductive analysis) ผลการวิจัย พบว่า :1. สภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และสมรรถนะของครูสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี มี 8 ด้าน คือ ด้านปรัชญาการสอนการเรียนพระปริยัติธรรม ด้านหลักสูตรการเรียน การสอนพระปริยัติธรรมด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียน การสอน ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการวิจัยการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม และด้านการส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรม ซึ่งการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของครูสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีนั้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ๒. สมรรถนะครูสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีตามหลักกัลยาณมิตรในเขต กรุงเทพมหานคร มี 4 กลุ่ม รวม 12 สมรรถนะย่อย ได้แก่ 1) กลุ่มสมรรถนะทั่วไป (General competency) ประกอบด้วย 3 สมรรถนะย่อย คือ คุณธรรม จริยธรรม (Moral and Ethical), การสื่อสารที่ดี (Good Communication) และการเป็น

แบบอย่างที่ดี(Good Role Model), 2) กลุ่มสมรรถนะตนเอง (Individual Competency) ประกอบด้วย 3 สมรรถนะย่อย คือ ภาวะผู้นำตนเอง (Self Leadership), การมีเชาวน์อารมณ์ (Emotional Intelligence) และ การพัฒนาบุคลิกภาพตนเอง (Self Personality Development) 3) กลุ่มสมรรถนะการทำงานกับคนอื่น (Working with Others Competency) ประกอบด้วย 3 สมรรถนะย่อย คือ การทำงานเป็นทีม (Working in Teams), การช่วยเหลือผู้อื่น (Helping Others) และความเชื่อถือไว้วางใจได้(Credibility) 4) กลุ่มสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ (Learning Management Competency) ประกอบด้วย 3 สมรรถนะย่อย คือ การจัดการชั้นเรียน (Classroom Management), ความรอบรู้ในการจัดการเรียนรู้(Technical Learning Skill) และ การใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ (Using Innovation and Information Technology) ซึ่งสมรรถนะดังกล่าวนำไปพัฒนาการปฏิบัติงานของครูได้ 3. สำหรับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีตามหลักกัลยาณมิตรในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถประยุกต์ใช้ “UDORN MODEL” ร่วมกับ สมรรถนะทั้ง 4 กลุ่ม 12 สมรรถนะย่อย และบทบาทหน้าที่ของครูบาลีทั้ง 8 ด้าน โดยอาศัยหลักกัลยาณมิตรเป็นแรงขับเคลื่อน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลในการสอนบาลีให้ดียิ่งขึ้น

พงษ์ศักดิ์ ด้วงทา (2558) ศึกษาสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.ประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต1 2.ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมรรถนะวิชาชีพครูกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตการศึกษาเอกชน พิษณุโลก เขต 1 จำนวน 12 โรงเรียน จำนวนครู 860 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินสมรรถนะครูผู้สอน เพื่อใช้สำหรับการประเมินครูผู้สอน มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ด้านความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ มีค่าเท่ากับ 0.98 และการตรวจสอบด้านความเที่ยง (Reliability) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ครอนบาค เท่ากับ 0.99 มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้ ขั้นที่ 1 ศึกษาสมรรถนะ สังเคราะห์ สมรรถนะวิชาชีพครู โรงเรียนเอกชน โดยการศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารงานวิจัย การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดสมรรถนะวิชาชีพครู และสร้างแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู จากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ขั้นที่ 2 การประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชน และตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมรรถนะวิชาชีพครู และสถิติที่ใช้ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน Confirmatory Factor Analysis (CFA) พบว่า สมรรถนะหลัก (Core Competency) มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 โดยด้านที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การบริการที่ดี และวินัย คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ส่วนด้านอื่นๆอยู่ในระดับมาก และสมรรถนะประจำสายงาน (Functional competency) มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 โดยมีผลการประเมินอยู่ใน ระดับมากทุกด้าน โดยด้านการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการชั้นเรียน และการพัฒนาผู้เรียนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญมี

ค่าเฉลี่ยสูงสุด ผลการตรวจสอบ ความสอดคล้องของโมเดลสมรรถนะครูกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า สอดคล้องตาม โมเดลการวัดสมรรถนะวิชาชีพครูในสมรรถนะหลัก จำนวน 7 องค์ประกอบ พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียง จากมากไปน้อย ดังนี้ 1) จิตวิทยาสำหรับครู2) ความเป็นครู3) การพัฒนาตนเอง 4) การมุ่งผลสัมฤทธิ์5) การทำงานเป็นทีม 6) การบริการที่ดี7) วินัย คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูนอกจากนี้ สอดคล้องตามโมเดลการวัดสมรรถนะวิชาชีพครูในสมรรถนะประจำสายงาน จำนวน 9 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำครู2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การสร้างความร่วมมือกับชุมชน 4) วิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยทางการศึกษาเพื่อพัฒนา ผู้เรียน 5) การวัดและการประเมินผลการศึกษา 6) เทคโนโลยีสำหรับครูและนวัตกรรมเทคโนโลยี สารสนเทศทางการศึกษา7) ความรู้ในเนื้อหาวิชา8) การพัฒนาผู้เรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 9) การจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการชั้นเรียน

สมศักดิ์ บุญขำ, ปราศรัย ประวัติน่ารู้เรื่อง และปกรณ์ ประจัญบาน (2558) ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา การวิจัยเชิงพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา วิธีการพัฒนาสมรรถนะและกระบวนการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โดยนำข้อมูลการวิจัยจากขั้นตอนที่ 1 มาประกอบการร่างรูปแบบฯ ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลอง จำนวน 1 โรงเรียน โดยใช้รูปแบบการทดลองกลุ่มเดียวกับครูผู้สอนระดับประถมศึกษา จำนวน 15 คน ศึกษาผลการประเมินสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลอง (One Group Pre-test Post-test) และขั้นตอนที่ 4 ประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โดยสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่อยู่ในกลุ่มทดลอง จำนวน 15 คน

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา มีองค์ประกอบสำคัญ 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ประกอบด้วย 7 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะการพัฒนาตนเอง สมรรถนะการทำงานเป็นทีม สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน สมรรถนะการวิเคราะห์และวิจัย และสมรรถนะการทำงานร่วมกับชุมชน องค์ประกอบที่ 2 หลักการพัฒนาสมรรถนะตาม

มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ประกอบด้วย 5 หลักการ ได้แก่ หลักการมีส่วนร่วมของผู้รับการพัฒนา หลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ หลักการสนองความต้องการของผู้รับการพัฒนาและสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา หลักการความยืดหยุ่นของกระบวนการและวิธีการที่หลากหลาย และหลักการความแตกต่างระหว่างบุคคล และองค์ประกอบที่ 3 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอน แบ่งออกเป็น 4 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 การสร้างความต้องการในการพัฒนา ชั้นที่ 2 การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะ ชั้นที่ 3 การดำเนินการพัฒนาสมรรถนะ และชั้นที่ 4 การประเมินผลการพัฒนา ซึ่งเป็นรูปแบบที่ผู้เชี่ยวชาญให้การรับรองความเหมาะสม และประเมินความเป็นไปได้ โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และครูผู้ร่วมการทดลองมีความเห็นว่า การนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาไปใช้มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

กล่าวโดยสรุปเมื่อได้ประมวลและศึกษาจะเห็นได้ว่าสมรรถนะครูเป็นบริบทที่มีความสำคัญ เป็นที่ยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ เพราะเป็นคุณสมบัติที่ดีของครูที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การเรียนการสอน และสะท้อนถึงคุณภาพผู้เรียนโดยตรง นอกจากนี้แล้วนโยบายของสถาบันการศึกษาก็มีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทาง จัดระบบให้สอดคล้องในพัฒนานักศึกษา อันเป็นทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้มีเป้าหมายในการนำความเปลี่ยนแปลงที่ดีมาสู่สังคม ด้วยเหตุนี้การศึกษาสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จึงย่อมเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์แก่คณะศึกษาศาสตร์ ที่จะได้ทราบถึงสถานการณ์ปัจจุบัน และผลสำเร็จจากที่ได้ดำเนินการสอน และผลิตนักศึกษาครูสู่สังคมว่าเป็นอย่างไร

บทที่ 1

บทนำ

“...งานด้านการศึกษาเป็นงานสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชาติ เพราะความเจริญและความเสื่อมของชาตินั้น ขึ้นอยู่กับการศึกษาของพลเมืองเป็นข้อใหญ่...”

พระบรมราโชวาท

พระราชทานในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๙

ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

ในปัจจุบันโลกเข้าสู่ยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีกระบวนการและเหตุนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จำเป็นอย่างยิ่งที่แต่ละภูมิภาคของโลกตลอดจนแต่ละประเทศ จะต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่มีหลากหลายมิติตลอดเวลา และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก ซึ่งปัจจัยสำคัญที่พลโลกจะสามารถเผชิญและพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง อันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของบุคคลที่มีการแข่งขันเพื่อความอยู่รอดมีอัตราสูงชันทุกขณะ กล่าวกันว่า การพัฒนาประเทศควรเริ่มต้นที่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภายในประเทศ แต่อย่างไรก็ตามความสำคัญของการพัฒนาประเทศมีได้อยู่กับระบบทุนหรือทรัพยากรเพียงเท่านั้น หากขึ้นอยู่กับศักยภาพและคุณภาพของบุคคลที่เป็นกลไกสำคัญ ซึ่งจะขับเคลื่อนแปรผันเพิ่มศักยภาพ สมรรถภาพให้แก่บุคคลในสังคมมีความพร้อมที่สามารถอยู่ในยุคของสังคมนี้ได้ อย่างมีคุณภาพ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ (กรมวิชาการ, 2540) และเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล สังคมใดและบ้านเมืองใดจัดการศึกษาที่ดีแก่เยาวชน และกลุ่มบุคคลต่างๆ ในสังคมได้อย่างครบถ้วน พอเหมาะกับทุกๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นจะมีพลเมืองที่มีคุณภาพประดุจดังมีต้นทุนแห่งการดำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้และมีความพร้อมที่สามารถพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้อย่างไม่หยุดยั้ง ส่งผลให้ทุกๆ ประเทศทั้งกลุ่มพัฒนาแล้ว กลุ่มกำลังพัฒนาและกลุ่มด้อยพัฒนาต่างให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาให้แก่พลเมืองของตนเองเป็นสำคัญ เพราะถือว่าคุณภาพของคนจะเกิดขึ้นได้ก็เพราะคุณภาพการจัดการศึกษา จากข้อมูลในรายงานสภาวะการศึกษาในปัจจุบันที่มีปัญหาเกิดวิกฤติทางปัญญา แล้วพาให้เกิดวิกฤติชาติ การแก้วิกฤติต้องทำหลาย

อย่าง รวมทั้งการรักษาด้วยยุทธศาสตร์ทางปัญญา และการปฏิรูปการศึกษาเพื่อความเข้มแข็งทางปัญญาโดยรอบด้านโดยเร็ว ประเด็นสำคัญและจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษา คือ การบริหารจัดการศึกษาขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล นั่นคือ ในปัจจุบันมีการบริหารรวมศูนย์อำนาจสู่ส่วนกลาง มีการจัดองค์กรซ้ำซ้อน ไม่มีเอกภาพด้านนโยบาย และมาตรฐานประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรต่ำ ขาดการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม จึงไม่ได้คนดีคนเก่งมาเป็นครู สังคมขาดศรัทธาและความเชื่อมั่นในวิชาชีพครู ขาดการพัฒนา นโยบายอย่างต่อเนื่องและขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ และขาดความเชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน นอกจากนี้ เลขา ปิยะอัจริยะ (2550) ให้ข้อคิดเห็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับปัญหาครูไม่มีคุณภาพว่ามีได้เกิดจากระบบไม่ดี หากเกิดจากการที่ครูขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไม่มีแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเอง รวมถึงยังขาดการจัดการความรู้ที่ดีและมีได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนและแบ่งปันความรู้ระหว่างกัน ทั้งนี้ความรู้ในหลักสูตรและในหนังสือที่ประมวลมาสอนเด็กคิดเป็นเพียงร้อยละ 20 ของความรู้ทั้งหมด แต่ความรู้ส่วนใหญ่หรืออีกร้อยละ 80 กลับถูกละเลย ได้แก่ ความรู้ของครูที่เกษียณอายุไป เพราะที่จริงแล้วครูเหล่านี้มีความรู้และมีประสบการณ์ที่ฝังลึก กระทรวงศึกษาธิการจึงควรนำครูดังกล่าวมาถอดแบบความรู้เพื่อที่คนทั้งสองรุ่นได้เรียนรู้จากประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จร่วมกันและนำไปต่อยอดเพื่อสร้างคุณภาพเพิ่มแก่เยาวชนในอนาคตได้ จึงสรุปได้ว่าในปัญหาและวิกฤติการณ์ทางการศึกษา สิ่งที่ต้องดำเนินการแก้ปัญหาย่างเร่งด่วน มี 5 ด้าน กล่าวคือ

ด้านโอกาสและการเข้ารับการศึกษา

ด้านคุณภาพการศึกษา

ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและการสอน

ด้านการปฏิรูปโครงสร้างการบริหาร

ด้านการปฏิรูปครูและบุคลากร

ซึ่งปัญหาเหล่านี้ต่างล้วนมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน (ธีระ รุญเจริญ, 2545: 14) ดังที่ในการปฏิรูปการศึกษานั้นได้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นบทบัญญัติให้ทิศทางการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ชัดเจน แม้ว่าการปฏิรูปการเรียนรู้ของชาติเป็นงานที่ยาก แต่เป็นภารกิจที่ยิ่งใหญ่ที่มุ่งสัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้ทุกภาคส่วนของสังคมไม่ว่า ฝ่ายนโยบาย พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ผู้เรียน ผู้บริหาร ชุมชน ควรมีความเข้าใจตรงกันและเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิรูปครั้งนี้ โดยมุ่งหวังที่จะได้เห็นคนไทยที่พึงประสงค์ เป็นทั้งคนดี คนเก่ง และมีความสุข ทั้งนี้มีหลักการได้ระบุว่าเป็นหน้าที่สำคัญที่ทุกสถานศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในทุกส่วนงานของสถานศึกษาอย่างบูรณาการให้อื้ออานวยและเกื้อกูลกันอย่างเป็นระบบ ไม่แยกส่วนและให้ครอบคลุมการพัฒนาในทุกๆส่วนของสถานศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตครูในภาคใต้ ได้เปิดสอนเป็นคณะที่สองของมหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ.2511 โดยรับนักศึกษารุ่นแรกจำนวน 60 คน เป็นนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ จำนวน 35 คน และสาขาศิลปศาสตร์ จำนวน 25 คนใช้อาคาร

เรียนร่วมกับคณะวิศวกรรมศาสตร์ที่กรุงเทพฯ ต่อมาเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2511 ได้ย้ายมาเรียนที่ตำบลสุระมิแล อำเภอมือง จังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นที่ตั้งของวิทยาเขตปัตตานีในปัจจุบัน ในระยะแรกคณะศึกษาศาสตร์ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อผลิตครูระดับปริญญาตรีที่สอนระดับมัธยมศึกษา และเพื่อขยายการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ออกไปสู่ส่วนภูมิภาคให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคใต้ของรัฐบาลยุคนั้นและร่วมมือกับชุมชนในการปรับปรุงการศึกษา และยกระดับวิทยฐานะของครูให้สูงขึ้นด้วย ต่อมาคณะศึกษาศาสตร์ ได้ขยายภารกิจเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมตามศักยภาพและความพร้อม โดยมีพัฒนาการที่สำคัญ ดังนี้

พ.ศ.2512 คณะศึกษาศาสตร์ ได้จัดตั้งโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ขึ้น เพื่อให้เป็นแหล่งทดลอง ศึกษาค้นคว้าและวิจัยทางการศึกษาของคณาจารย์และนักศึกษาเพื่อเป็นสถานศึกษาระดับเตรียมอุดมศึกษาในภาคใต้ เพื่อมิให้กุลบุตรกุลธิดาในภาคใต้ต้องเข้าไปศึกษาในส่วนกลาง ซึ่งเป็นการสิ้นเปลืองทางเศรษฐกิจมาก ระยะแรกเปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งสายวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ ต่อมาได้ขยายชั้นเรียนลงมาจนถึงมัธยมศึกษาตอนต้น ปัจจุบันคณะศึกษาศาสตร์ ใช้เป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้าวิจัยและเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา

พ.ศ.2513 เปิดสอนระดับปริญญาตรีภาคสมทบ และได้ยุติโครงการในปีพ.ศ. 2519

พ.ศ.2518 ภาควิชาสังคมศึกษา ภาควิชาภาษาไทย และภาควิชาภาษาตะวันตก แยกไปจัดตั้งคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

พ.ศ.2519 เปิดสอนระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการประถมศึกษา และสาขาวิชาพลศึกษา

(หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี)

พ.ศ.2520 เปิดสอนระดับปริญญาตรี สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

พ.ศ.2526 เปิดสอนระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา เป็นสาขาแรก

พ.ศ.2528 ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป และภาควิชาคหกรรมศาสตร์แยกไปจัดตั้งคณะ

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

พ.ศ.2528 เปิดสอนระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

พ.ศ.2529 เปิดสอนระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน

พ.ศ.2530 เปิดสอนระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา และจัดตั้งศูนย์

พัฒนาเด็ก ซึ่งเป็นหน่วยงานภายในขึ้น เปิดสอนชั้นบริหารและอนุบาล ภายหลังเปลี่ยน

ชื่อเป็นโรงเรียนอนุบาลสาธิตและขยายชั้นเรียนถึงระดับประถมศึกษา

พ.ศ.2531 เปิดสอนระดับปริญญาโท ภาคปกติ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พ.ศ.2532 เปิดสอนระดับปริญญาโท ภาคปกติ สาขาวิชาการประถมศึกษา

- พ.ศ.2532 เปิดสอนระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสุขศึกษา (หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี)
- พ.ศ.2533 เปิดสอนระดับปริญญาโท ภาคสมทบ ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษาและสาขาวิชา
จิตวิทยาการศึกษา
- พ.ศ.2534 เปิดสอนระดับปริญญาโท ภาคปกติ สาขาวิชาการประถมศึกษา
- พ.ศ.2534 เปิดสอนระดับปริญญาโท ภาคสมทบ ในสาขาวิชาการประถมศึกษา
- พ.ศ.2535 เปิดสอนระดับปริญญาโท ภาคสมทบ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน
- พ.ศ.2536 เปิดสอนระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา
- พ.ศ.2537 เปิดสอนระดับปริญญาโท สาขาวิชาพลศึกษา
- พ.ศ.2538 เปิดสอนระดับปริญญาโท ภาคสมทบที่วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ในสาขาวิชาการบริหาร
การศึกษาและสาขาวิชาการประถมศึกษา
- พ.ศ.2539 เปิดสอนระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา และสาขาวิชาเทคโนโลยี
และสื่อสารการศึกษา
- พ.ศ.2540 เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู
- พ.ศ.2541 เปิดสอนระดับปริญญาโท สาขาวิชาการปฐมวัยศึกษา
- พ.ศ.2543 เปิดสอนระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
- พ.ศ.2544 เปิดสอนระดับปริญญาโท ภาคสมทบ สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
- พ.ศ.2544 เปิดสอนระดับปริญญาโท ภาคสมทบที่วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
เพื่อพัฒนาชุมชน
- พ.ศ.2545 เปิดสอนระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
- พ.ศ.2545 เปิดสอนระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีการวัดและประเมินผลการศึกษา
- พ.ศ.2545 เปิดสอนระดับปริญญาโท ภาคปกติ สาขาวิชาสร้างเสริมสุขภาพ
- พ.ศ.2547 เปิดสอนระดับปริญญาตรี หลักสูตร 5 ปี สาขาวิชาคณิตศาสตร์เคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา
วิทยาศาสตร์ทั่วไป ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ การประถมศึกษา ศิลปศึกษา
คหกรรมศาสตร์และเปิดสอนระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาเทคโนโลยี
การศึกษา จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว เทคโนโลยีสารสนเทศและการ
ประเมินผลการศึกษา
- พ.ศ.2548 เปิดสอนระดับปริญญาโท ภาคปกติ สาขาวิชาออกแบบระบบการเรียนการสอน
- พ.ศ.2548 เปิดสอนระดับปริญญาตรี สาขาวิชาพลศึกษา (หลักสูตร 5 ปี)
- พ.ศ.2549 ได้รับอนุมัติให้เปิดสอน ระดับปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำและนวัตกรรมทาง

การศึกษา

พ.ศ.2551 ปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพระดับปริญญาตรีให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานคุรุสภา

พ.ศ.2552 เปิดสอนระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาเขตหาดใหญ่

ในปัจจุบันคณะศึกษาศาสตร์ ประกอบด้วย 7 ภาควิชา ประกอบด้วย (1) ภาควิชาการศึกษา (2) ภาควิชาการบริหารการศึกษา (3) ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว (4) ภาควิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา (5) ภาควิชาพลศึกษา (6) ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา (7) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมีโรงเรียนอนุบาลสาธิตฯ เป็นหน่วยงานภายใน

วิสัยทัศน์

คณะศึกษาศาสตร์เป็นองค์กรผลิตและพัฒนาครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีความเข้มแข็งทางด้านวิชาการและการวิจัยของภาคใต้

พันธกิจ

1. ผลิตและพัฒนาครู บุคลากรทางด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความเข้มแข็งทางด้านวิชาการและการวิจัยเพื่อเป็นที่พึ่งของสังคม
2. ผลิตและพัฒนาผู้บริหารทางด้านการศึกษาที่มีภาวะผู้นำ คุณธรรม จริยธรรมบนพื้นฐานของวิชาชีพ
3. พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมทางด้านการศึกษาศาสตร์เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และสามารถนำไปใช้จริงเพื่อสังคม
4. ให้บริการทางด้านวิชาการและการวิจัยแก่ท้องถิ่นและภูมิภาค
5. สนับสนุนและส่งเสริมเอกลักษณ์ วัฒนธรรมของท้องถิ่น ภูมิภาคและประเทศชาติ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ด้วยเหตุที่คณะศึกษาศาสตร์เป็นองค์กรทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยชั้นนำในระดับภูมิภาคของภาคใต้ เป็นสถานศึกษาที่สนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคมกระบวนทัศน์ใหม่ในการจัดการศึกษาที่จะส่งเสริมศักยภาพของศิษย์เป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่ง โดยเฉพาะการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และนวัตกรรมทางการศึกษา เน้นการคิดค้นสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้ใหม่ๆ ที่จะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพมนุษย์อย่างเต็มศักยภาพ ด้วยความเชื่อที่ว่า **“มนุษย์เท่านั้นที่จะสอนความเป็นมนุษย์ได้”** มาตั้งแต่ พ.ศ. 2511 แต่ทว่ายังขาดข้อมูลเชิงปริมาณอันเป็นสถานศึกษาผลิตบัณฑิตที่จบการศึกษาไปแล้วรุ่นแล้วรุ่นเล่าที่ได้ออกไปถ่ายทอดและพัฒนาสร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้ให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของสังคมของคณะศึกษาศาสตร์ และของมหาวิทยาลัยว่ามีประสิทธิผลและประสิทธิภาพแล้วเพียงใด

ด้วยเพราะการสร้างสรรค์การเรียนรู้สำหรับยุคโลกาภิวัตน์นี้ มิได้ต้องการครูที่เก่งกาจเกินมนุษย์แต่อย่างใด แต่ต้องการครูที่ตระหนักถึงภาระหน้าที่ของคำว่า **“ครู (TEACHER)”** ครูที่มีสัมผัสที่ดีกับศิษย์ เข้าใจธรรมชาติของศิษย์ และทำให้ศักยภาพที่มีอยู่แล้วในตัวศิษย์แต่ละคนให้ฉายแววออกมาอย่างเต็มที่ ซึ่งครูทุกคน ทุก

ระดับสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นครูมืออาชีพได้ หากตื่นตัวในการพัฒนาตนเองและเตรียมความพร้อมเพื่อยอมรับ การเปลี่ยนแปลง เปิดใจให้กว้าง มีใจเป็นกลาง พยายามเรียนรู้อย่างเท่าทันและรอบรู้ มีมุมมองอย่าง เชื่อมโยง ในการสังเคราะห์ วิเคราะห์ถึงความเป็นจริงในสังคม มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล และความคิดสร้างสรรค์ เกี่ยวกับกระบวนการเรียน วิชาชีพครูจึงควรเป็นวิชาชีพของคนเก่ง คนดีในสังคมและผู้ประกอบวิชาชีพนี้ควรเป็น ต้นแบบทางคุณธรรม จริยธรรม การประพฤติตนตามการดำรงชีวิต และสามารถชี้นำสังคมไปในทางที่เหมาะสม ได้ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวเกี่ยวกับครู และบุคลากรทางการศึกษา ไว้ในมาตรา 52 และ มาตรา 53 ให้หน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความเป็นครู ได้ดำเนินการสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ได้มีการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูและกำหนดคุณภาพ ครู กล่าวคือ กำหนดกรอบสมรรถนะครูหรือความเป็นครู หรือวุฒิภาวะความเป็นครูของไทย โดยมีหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ได้แก่

- 1) สำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
- 2) สถาบันพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
- 3) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

โดยได้ประมวลสมรรถนะครูไว้ 16 ด้าน ได้แก่

- 1) สมรรถนะด้านความรู้
- 2) สมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา
- 3) สมรรถนะด้านการพัฒนาหลักสูตร
- 4) สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้
- 5) สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 6) สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
- 7) สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมทางการศึกษา
- 8) สมรรถนะด้านการวัดและการประเมินผล
- 9) สมรรถนะด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
- 10) สมรรถนะด้านจิตวิทยาสำหรับครู
- 11) สมรรถนะด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน
- 12) สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 13) สมรรถนะด้านภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม
- 14) สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ
- 15) สมรรถนะด้านการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน
- 16) สมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์

จากกรอบสมรรถนะ (Competency) ที่นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีทุกคนได้ผ่านการเรียนการสอน การขัดเกลาฝึกฝน อบรม ให้ความรู้ ทักษะและเจตคติความเป็นครู กอปรทั้งการได้รับการถ่ายทอดฝึกฝนและฝึกปฏิบัติจากคณะศึกษาศาสตร์ ผ่านกิจกรรม โครงการทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตร จนเป็นประสบการณ์ตรง เช่น จากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียน ผลการศึกษาครั้งนี้ย่อมเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ และเป็นสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร คณาจารย์ ทางด้านการศึกษาในการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมีสมรรถนะความเป็นครูที่ดี มีคุณภาพ เพราะการจัดการศึกษาที่จะมีประสิทธิภาพและบังเกิดผลสมบูรณ์ในการพัฒนาคนและพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้นั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพครูเป็นสำคัญ ดังจากข้อมูลที่ได้ประมวลศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นครู อาทิเช่น

พยัพ อนันนิล และคณะ (ม.ป.ป). ศึกษารูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยที่จำเป็นมากที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ วิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยที่เหมาะสมที่สุด คือ การสอน และกระบวนการบริหารที่ควรให้ความสำคัญมากที่สุด คือ การจัดองค์กรและการควบคุม

สุรเดช อนันตสวัสดิ์ และวรรณิ แกมเกตุ (2555) ศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุและผลของสมรรถนะของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลเชิงสาเหตุและผลของสมรรถนะของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 3) เพื่อทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลเชิงสาเหตุและผลของสมรรถนะของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระหว่างครูในระดับประถมศึกษากับครูในระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 694 คน พบว่า 1) ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสมรรถนะอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 และครูที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับสมรรถนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) โมเดลเชิงสาเหตุและผลของสมรรถนะของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($X^2 = 35.58$ $df=44$ $p=.81$ $GFI=.99$ $AGFI=.98$ $RMSEA=.00$) โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อสมรรถนะของครูมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านองค์กร มีขนาดอิทธิพล 0.53 และสมรรถนะของครูมีอิทธิพลทางตรงต่อตัวแปรความสุขในการเรียนมากที่สุดมีขนาดอิทธิพล 0.33 ตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรสมรรถนะของครูได้ร้อยละ 53 3) โมเดลเชิงสาเหตุและผลของสมรรถนะของครูระหว่างกลุ่มครูประถมศึกษาและกลุ่มครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดล แต่มีความแปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์

มณฑนา ทิมมณี (2553) ได้ศึกษาความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนโรงเรียนเทคโนโลยีชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า1) ความต้องการการพัฒนาสมรรถนะของครูสมรรถนะหลักได้แก่ ด้านการบริการที่ดี ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์และด้านการพัฒนาตนเอง โดยรวมมีความต้องการพัฒนาสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบริการที่ดีและการทำงานเป็นทีม มีความต้องการอยู่ในระดับมาก 2) ความต้องการพัฒนาสมรรถนะของครูสมรรถนะประจำสายงาน ได้แก่ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการพัฒนาผู้เรียนและด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ โดยรวมมีความต้องการพัฒนาสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าในสภาพปัจจุบันครูยังมีความต้องการพัฒนาสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะสูงขึ้น

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู อาทิเช่น ปัจจัยภูมิหลังของครูได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์การอบรม จำนวนเวลาสอน จำนวนนักเรียนต่อห้อง เจตคติต่ออาชีพครู (Wu, 2011; Grangeat and Gray, 2007; ชุติพร ใช้ปัญญา, 2550; เมธัส วันแฉะ, 2550; จินตนา ชูสังข์, 2549; รัศมี เลิศอารมณ, 2549; เอมอร อังกาพย์, 2549; ภาวิณี บุญเสริม, 2546; สุพรรณิ กุเหล็กคำ, 2545) ปัจจัยแรงจูงใจ ได้แก่ ความสำเร็จในหน้าที่การงาน การได้รับการยอมรับ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน การได้รับชื่อเสียงทางวิชาการ ความมั่นคงในงาน เงินเดือน (วิไลวรรณ จันทิพย์, 2552; เมธัส วันแฉะ, 2550; เอมอร อังกาพย์, 2549) และปัจจัยด้านองค์กร ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร นโยบายการบริหาร การควบคุมบังคับบัญชา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร การได้รับการสนับสนุนทางสังคม การเสริมสร้างอำนาจการทำงาน (Wu, 2011; Grangeat and Gray, 2007 ; วิไลวรรณ จันทิพย์, 2552; เมธัส วันแฉะ, 2550; จินตนา ชูสังข์, 2549; รัศมี เลิศอารมณ, 2549; สุพรรณิ กุเหล็กคำ, 2545) และ Glaser-Zikuda and Fub ,2008 ; Aziz, 2010) พบว่า ผลของสมรรถนะความเป็นครูที่มีผลต่อผู้เรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เหตุนี้ผู้วิจัยจึงตระหนักและสนใจในการศึกษาสมรรถนะครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมุ่งศึกษาเฉพาะสมรรถนะหลัก อันประกอบด้วย 5 สมรรถนะย่อย ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู เพื่อผลที่ได้จากการศึกษาจะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาหาหนทาง เปลี่ยนแปลง สนับสนุน ส่งเสริม ผลักดันในการพัฒนาสมรรถนะครู ให้บัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์ได้มีความรู้มีความเข้มแข็งและความก้าวหน้าในความเป็นครูที่สมบูรณ์ตามแนวทางและปณิธานของคณะและมหาวิทยาลัยได้บรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป ในอันที่จะเอื้อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มตามศักยภาพ

จะเห็นได้ว่าสมรรถนะความเป็นครู เป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่มีผลต่อแรงจูงใจที่จะเป็นครูที่มีคุณภาพเป็นกุญแจสำคัญในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล และความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับ

กระบวนการเรียน วิชาชีพครูจึงควรเป็นวิชาชีพของคนเก่ง คนดีในสังคมและผู้ประกอบการวิชาชีพนี้ควรเป็นต้นแบบทางคุณธรรม จริยธรรม การประพฤติตนตามการดำรงชีวิต และสามารถชี้นำสังคมไปในทางที่เหมาะสมได้

11.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

11.2.1 เพื่อศึกษาสมรรถนะความเป็นครูประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

11.2.2 เพื่อศึกษาสมรรถนะความเป็นครู 5 สมรรถนะ ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำแนกตามเพศ สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศาสนา

11.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ และปัญหาของนักศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นครู มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

แบบแผนการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้เป็นเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาสมรรถนะความเป็นครู ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขต ดังนี้

11.3 ขอบเขตในการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาสมรรถนะหลัก (Core Competency) กล่าวคือ สมรรถนะความเป็นครู ได้แก่

- การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
- การบริการที่ดี
- การพัฒนาตนเอง
- การทำงานเป็นทีม
- จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ขอบเขตเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2558 ถึงเดือนเมษายน 2559

ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 หลักสูตร 5 ปี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2559

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 หลักสูตร 5 ปี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 434 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างอิงใน อธิวุฒิวรรณ, 2543) ได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 392 คน

ขอบเขตตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย เพศ สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศาสนา

ตัวแปรตาม ประกอบด้วยสมรรถนะหลัก (Core Competency) กล่าวคือ สมรรถนะความเป็นครู 5 สมรรถนะ คือ

การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

การบริการที่ดี

การพัฒนาตนเอง

การทำงานเป็นทีม

จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สมรรถนะความเป็นครู หมายถึง พฤติกรรมซึ่งเกิดจากการประยุกต์นำความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) คุณลักษณะ (Character) เจตคติ (Attitude) และแรงจูงใจ (Motivation) ของนักศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 ประกอบด้วย

1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในการถ่ายทอดบรรยายความรู้ลึกในเนื้อหาสาระที่รับผิดชอบ ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใช้แหล่งเรียนรู้และนวัตกรรมทางการศึกษาที่จะช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ ตลอดจนความรู้ที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในกิจกรรม สามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เน้นการพัฒนานักเรียนและสังคม คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมของประเทศชาติ โดยวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่อง

1.2 การบริการที่ดี หมายถึง ความตั้งใจและความเต็มใจในการให้บริการ และการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

1.3 การพัฒนาตนเอง หมายถึง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในวงวิชาการและวิชาชีพ ศาสตร์ ความเป็นครูอยู่เสมอ พร้อมกับติดตามศึกษาองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

1.4 การทำงานเป็นทีม หมายถึง การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุนเสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน แสดงบทบาทการเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างและดำรงสัมพันธ์ภาพของสมาชิก ตลอดจนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

1.5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง การมีความรู้ เจตคติและหลักเกณฑ์ในวิชาชีพที่เหมาะสมที่พึงประสงค์ และมีการประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพตาม

ความคาดหวัง มีมาตรฐานทางที่ใช้ควบคุมความประพฤติปฏิบัติตนเองประกอบวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และสังคม เพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู

2. **นักศึกษา** หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตร 5 ปี ปีการศึกษา 2559 ที่ได้ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในที่นี้ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กล่าวคือ

2.1 กลุ่มวิทยาศาสตร์ ได้แก่ นักศึกษาที่ศึกษาวิชาเอกคณิตศาสตร์ เคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา และวิทยาศาสตร์ทั่วไป

2.2 กลุ่มศิลปศาสตร์ ได้แก่ นักศึกษาที่ศึกษาวิชาเอกการประถมศึกษา ศิลปศึกษา พลศึกษา สุขศึกษา ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย เทคโนโลยีสารสนเทศและการประเมินผลการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.ด้านความรู้

1.1 ทำให้ได้ทราบสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำแนกตามเพศ สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและศาสนา

1.2 ทำให้ได้ทราบสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เมื่อจำแนกตามเพศ สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและศาสนา

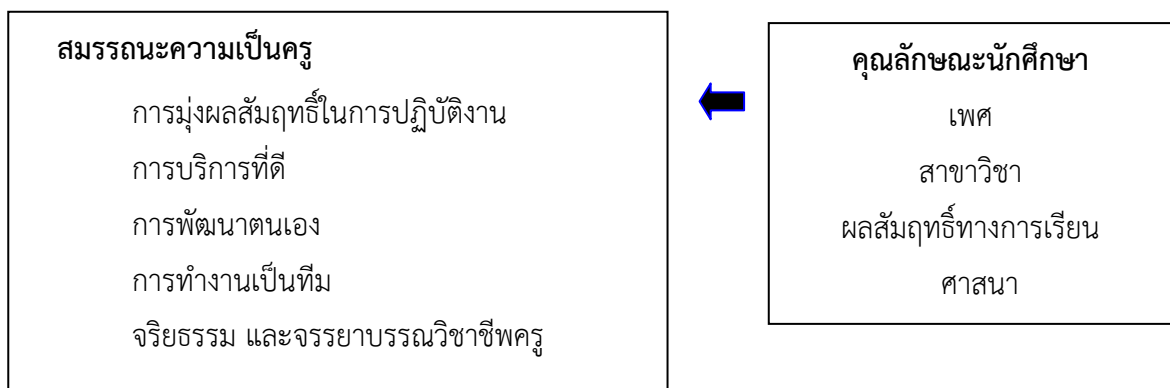
1.3 1 ทำให้ได้ทราบวิกฤติปัญหาสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

2.ด้านการนำไปใช้

2.1 เพื่อนำเสนอผลการศึกษแก่ผู้บริหารและผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบใช้เป็นสารสนเทศ เพื่อเป็นแนวทางกำหนดนโยบายวางแผน การดำเนินงานของคณะในการจัดกิจกรรมอบรม โครงการ และสามารถนำความรู้ที่ได้ใช้ในการแก้ปัญหาให้ตรงกับสภาพที่เกิดขึ้นจริง

2.2 ทำให้ได้ทราบองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา สถานการณ์ แนวโน้มของพฤติกรรมในช่วงเวลาที่จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาเพิ่มเติมหรือศึกษาในบริบทที่คล้ายคลึงกันต่อไป

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อมุ่งศึกษาสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในที่นี้ผู้วิจัยได้ดำเนินเอกสารตามกระบวนการวิจัยด้วยขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

กลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 434 คน ดังแสดงข้อมูล ดังนี้

วิชาเอก	สาขาวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	46	40
เคมี		37	32
ฟิสิกส์		30	28
ชีววิทยา		32	30
วิทยาศาสตร์ทั่วไป		39	36
รวม (1)		184	166
การประถมศึกษา	ศิลปศาสตร์	43	38
ศิลปศึกษา		51	44
พลศึกษา		30	28
สุขศึกษา		26	24
ภาษาอังกฤษ		33	30
ภาษาไทย		39	36

วิชาเอก	สาขาวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เทคโนโลยีสารสนเทศ และการประเมินผลการศึกษา		28	26
รวม(2)		250	226
รวม (1+2)		434	392

กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สังกัดวิทยาเขตปัตตานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 392 คน ในที่นี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยการกำหนดขนาดตัวอย่างของ Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 338 คน ภายหลังเสร็จสิ้นการเก็บข้อมูลได้รับคืนจำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 62.13 ที่เป็นเช่นนี้ ด้วยเพราะผู้วิจัยเก็บข้อมูลในกิจกรรมสัมมนาหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา แบบสอบถามที่เก็บได้ขาดความสมบูรณ์และนักศึกษาค้นแบบสอบถามไม่ครบ

สาขาวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่างจริง	กลุ่มตัวอย่างที่เก็บได้
วิทยาศาสตร์	184	166	101
ศิลปศาสตร์	250	226	109
รวม	434	392	210

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือแบบสอบถามสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ จึงประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและศาสนา

ตอนที่ 2 สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยใช้มาตราวัด Likert Scale ให้ค่าน้ำหนักโดยพิจารณาเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับมากที่สุด	5	คะแนน
ระดับมาก	4	คะแนน
ระดับปานกลาง	3	คะแนน
ระดับน้อย	2	คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	1	คะแนน

ตอนที่ 3 เพื่อศึกษาความคิดเห็น ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์และศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ
ความเป็นครูจากหนังสือ ตำรา วารสาร บทความ และงานวิจัยต่างๆ

2. วิเคราะห์และศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง
แบบสอบถามจากหนังสือ ตำรา วารสาร บทความ และงานวิจัยต่างๆ

3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ และประเด็นปัจจัยให้ครอบคลุมกับเนื้อหาที่ต้องการในที่นี่ผู้วิจัยใช้
แนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2549) ซึ่งประกอบด้วยสมรรถนะ
หลัก 5 สมรรถนะ ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม
และจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ซึ่งในแต่ละสมรรถนะประกอบด้วยด้านย่อยๆ ได้แก่

3.1 สมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

3.1.1 ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์
สังเคราะห์ภารกิจงาน

3.1.2 ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์

3.1.3 ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.1.4 ด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่าง
ต่อเนื่องเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ

3.2 สมรรถนะการบริการที่ดี ประกอบด้วย

3.2.2 ด้านความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ

2.2.2 ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ

3.3 สมรรถนะการพัฒนาตนเอง ประกอบด้วย

3.3.1 ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและ
วิชาชีพ

3.3.2 ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ

3.3.3 ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย

3.4 สมรรถนะการทำงานเป็นทีม ประกอบด้วย

3.4.1 ด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน

- 3.4.2 ด้านการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน
- 3.4.3 ด้านการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย
- 3.4.4 ด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ ผู้ตาม
- 3.4.5 ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

3.5 สมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ประกอบด้วย

- 3.5.1 ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ
- 3.5.2 ด้านความมีวินัย และความรับผิดชอบในวิชาชีพ
- 3.5.3 ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม
- 3.5.4 ด้านการประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี

4. สร้างรายการคำถามที่ได้กำหนดไว้ในนิยามศัพท์เฉพาะ ในที่นี้เน้นสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม และจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยได้จำนวนข้อคำถามกระจายจากสมรรถนะสู่รายด้าน ดังนี้

4.1 สมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

- 4.1.1 ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์สังเคราะห์ภารกิจงาน จำนวน 3 ข้อ
- 4.1.2 ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 3 ข้อ
- 4.1.3 ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน จำนวน 2 ข้อ
- 4.1.4 ด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ จำนวน 3 ข้อ

4.2 สมรรถนะการบริการที่ดี ประกอบด้วย

- 4.2.1 ด้านความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ จำนวน 3 ข้อ
- 4.2.2 ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ จำนวน 2 ข้อ

4.3 สมรรถนะการพัฒนาตนเอง ประกอบด้วย

- 4.3.1 ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ จำนวน 2 ข้อ
- 4.3.2 ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ จำนวน 2 ข้อ

4.3.3 ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย จำนวน 3 ข้อ

4.4 สมรรถนะการทำงานเป็นทีม ประกอบด้วย

4.3.1 ด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน จำนวน 3 ข้อ

4.3.2 ด้านการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน จำนวน 2 ข้อ

4.3.3 ด้านการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย จำนวน 1 ข้อ

4.3.4 ด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ ผู้ตาม จำนวน 2 ข้อ

4.3.5 ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผล

สำเร็จตามเป้าหมาย จำนวน 3 ข้อ

4.5 สมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ประกอบด้วย

4.5.1 ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ จำนวน 4 ข้อ

4.5.2 ด้านความมีวินัย และความรับผิดชอบในวิชาชีพ จำนวน 4 ข้อ

4.5.3 ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม จำนวน 3 ข้อ

4.5.4 ด้านการประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี จำนวน 4 ข้อ

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาและขอคำแนะนำเพื่อให้ได้ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน ในที่นี้ประกอบด้วย

ดร. ณรงค์ศักดิ์ ครอบคอบ

ดร. ณัฐณี โมพันธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุรรัตน์ รงเรือง

6. นำผลการพิจารณาและคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน วิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) กล่าวคือ พิจารณาข้อคำถามที่สร้างขึ้นว่ามีความสอดคล้องกับหัวข้อรวมทั้งเนื้อหาที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยคำนวณจากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลัก (IC) ตามวิธีการของโรวินेलลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, 1978: 34 อ้างอิงจาก ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536: 49) โดยกำหนดการให้คะแนนจากการพิจารณา ดังนี้

+1 เมื่อมั่นใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับประเด็นหลักที่กำหนดไว้

0 เมื่อไม่มั่นใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับประเด็นหลักที่กำหนดไว้

-1 เมื่อมั่นใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับประเด็นหลักที่กำหนดไว้

จากนั้นคัดเลือกคำถามที่ได้ค่าดัชนีความเที่ยงตรงตามเกณฑ์กล่าวคือ ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป มาแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือก และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมา จัดพิมพ์ และนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษา จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยในครั้งนี้

8. นำผลการทดลองใช้มาตรวจ และวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาค่าอำนาจ จำแนก (Discrimination) ด้วยการทดสอบค่าที (t – test) ด้วยการแบ่งกลุ่มที่ได้ให้นักคะแนนสูงออกมา 25% เป็นกลุ่มสูงและกลุ่มที่ได้ให้นักคะแนนต่ำออกมา 25% เป็นกลุ่มต่ำเมื่อได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามในแต่ละข้อแล้ว จากนั้นคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540: 42) โดยคำนึงถึงความครอบคลุมของเนื้อหาและคุณลักษณะที่ต้องการวัด

9. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (บุญเรียง ขจรศักดิ์, 2535: 166) ในที่นี้ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .957 และจำแนกรายด้าน ดังนี้

การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	.794
การบริการที่ดี	.675
การพัฒนาตนเอง	.780
การทำงานเป็นทีม	.880
จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู	.930

10. เมื่อได้แบบสอบถามที่มีคุณภาพตามที่กำหนดแล้ว จึงนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อดำเนินการวิเคราะห์วิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถาม ด้วยความอนุเคราะห์จากคุณบุรินทร์ สหะวีริยะ ที่ให้ความร่วมมือรวบรวมข้อมูลขณะนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมปัจฉิมนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้องของแบบสอบถาม แล้วเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ได้ตอบสมบูรณ์เพื่อนำผลการตอบไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปอย่างง่าย ตามขั้นตอนต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป กล่าวคือ เพศ สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศาสนา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งคำถามมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แปลผลโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) กำหนดค่าเฉลี่ยแต่ละช่วงมีความหมายดังนี้ (ดัดแปลงจาก สมศักดิ์ แพรงม่วง, 2541: 60)

4.50 ขึ้นไป	หมายถึง	มากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	น้อย
ต่ำกว่า 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำแนกตามเพศ สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและศาสนา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าที (t - test) เพื่อหาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน

ตอนที่ 4 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มีมากกว่า 3 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 5 ความคิดเห็น ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาคุณภาพของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) และค่าความสอดคล้องของคุณลักษณะที่ต้องการวัด โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IC) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 117)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องของคุณลักษณะที่ต้องการวัด
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละข้อ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยคัดเลือกข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไป ซึ่งถือว่าม้ออำนาจจำแนกใช้ได้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2546: 120)

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ $\overline{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
 $\overline{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
s_1^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มตัวอย่างที่ 1
s_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มตัวอย่างที่ 2

1.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability Coefficient) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (บุญเรียง ขจรศักดิ์, 2535: 166)

$$a_k = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_1^2} \right]$$

a	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
$\sum s_{items}^2$	แทน	ผลรวมความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
s_{total}^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการบรรยายลักษณะข้อมูล

โดยการใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปอย่างง่าย

2.1 การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540: 53)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนข้อมูล

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

2.2 การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, SD)

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 43)

$$SD = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อการวิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (t-test independent)

3.1.1 กรณีที่ค่าความแปรปรวนของประชากรทั้ง 2 กลุ่มเท่ากัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540: 84) ใช้สูตร

$$T = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

เมื่อ	$\bar{x}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\bar{x}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	s_1^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	s_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มตัวอย่างที่ 2

3.1.2 กรณีที่ค่าความแปรปรวนของประชากรทั้ง 2 กลุ่มไม่เท่ากันใช้การทดสอบด้วย t - test (ยุทธ ไกยวรรณ, 2545: 45) ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2} \right)^2}{\frac{\left(\frac{s_1^2}{n_1} \right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{s_2^2}{n_2} \right)^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบ t
	$\bar{x}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\bar{x}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	s_1^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	s_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มตัวอย่างที่ 2

3.1.3 การทดสอบค่าเอฟ (F - test) ในการวิเคราะห์เพื่อหาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ใช้สูตร (Hinkle, Wiersma and Jurs, 1982: 261)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F- distribution)
	MS_B	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_W	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

กรณีการทดสอบค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใช้วิธีการของ LSD (Hinkle, Wiersma and Jurs, 1982: 266)

$$F = \frac{(\bar{x}_i - \bar{x}_j)^2}{MS_W \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าวิกฤติของ LSD
	$\bar{x}_1, \bar{x}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบ
	MS_W	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	n_i, n_j	แทน	จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่มที่นำมาเปรียบเทียบ

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษา “สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์” ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาการแจกแจงแบบที (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาการแจกแจงแบบเอฟ (F- distribution)
Sig.	แทน	ค่าของระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์และการแปลความหมายของข้อมูล จักนำเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำแนกตามเพศ สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศาสนา

ตอนที่ 4 ความคิดเห็น ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของนักศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นครูคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	25	11.9
หญิง	185	88.1
สาขาวิชา		
วิทยาศาสตร์	101	48.1
ศิลปศาสตร์	109	51.9
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
2.00 – 2.50	4	1.9
2.51- 3.00	63	30.0
3.01 – 3.50	101	48.1
3.51 – 4.00	42	20.0
ศาสนา		
พุทธ	49	23.3
อิสลาม	160	76.2
คริสต์	1	.5
รวม	210	100.0

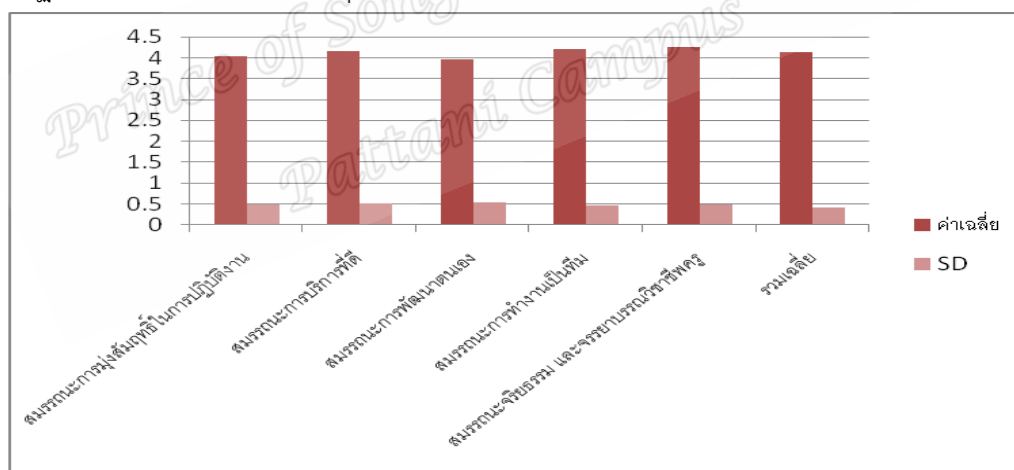
จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังแสดงในตารางจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาเพศชาย มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 และเพศหญิง จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 88.1 ส่วนใหญ่ศึกษาศาขาศิลปศาสตร์ จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 สาขาวิทยาศาสตร์ จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่าง 3.01 – 3.50 มากที่สุด จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1 และนับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 76.2

ตอนที่ 2 สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงมาตรฐานสมรรถนะ

สมรรถนะ	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
สมรรถนะการมุ่งสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	4.03	.480	มาก
สมรรถนะการบริการที่ดี	4.16	.511	มาก
สมรรถนะการพัฒนาตนเอง	3.96	.550	มาก
สมรรถนะการทำงานเป็นทีม	4.21	.467	มาก
สมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.25	.504	มาก
รวมเฉลี่ย	4.14	.422	มาก

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์แสดงความตระหนัก โดยมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูเรียงตามลำดับจากมากที่สุด คือ สมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (4.25) รองลงมา คือ สมรรถนะการทำงานเป็นทีม (4.21) สมรรถนะการบริการที่ดี (4.16) สมรรถนะการมุ่งสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (4.03) และน้อยที่สุด คือ สมรรถนะการพัฒนาตนเอง (3.96) ดังแสดงในภาพ

ภาพที่ 5 สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ **อิงฐานสมรรถนะการมุ่งสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน**

สมรรถนะการมุ่งสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
1. ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์สังเคราะห์ภารกิจงาน	4.00	.510	มาก
2. ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์	4.07	.584	มาก
3. ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน	3.95	.622	มาก
4. ด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ	4.07	.614	มาก
รวมเฉลี่ย	4.03	.480	มาก

ผลจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะการมุ่งสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสมรรถนะที่อยู่ในระดับสูงที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ และด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ (4.07) รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน (4.00) และต่ำที่สุด คือ ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน (3.95)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ **อิงฐานสมรรถนะการบริการที่ดี**

สมรรถนะการบริการที่ดี	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
5. ด้านความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ	4.29	.571	มาก
6. ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ	3.95	.605	มาก
รวมเฉลี่ย	4.16	.511	มาก

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงให้เห็นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะการบริการที่ดีโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับสูงที่สุดคือ ด้านความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ (4.29) และต่ำที่สุด คือ ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ (3.95)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ **อิงฐานสมรรถนะการพัฒนาตนเอง**

สมรรถนะการพัฒนาตนเอง	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
7. ด้านการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ	4.02	.660	มาก
8. ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ	3.95	.637	มาก
9. ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย	3.93	.580	มาก
รวมเฉลี่ย	3.96	.550	มาก

ผลจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะการพัฒนาตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับสูงที่สุดคือ ด้านการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ (4.02) รองลงมาคือด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ (3.95) และน้อยที่สุด คือ ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ และต่ำที่สุดคือ ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย (3.93)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ **อิงฐานสมรรถนะการทำงานเป็นทีม**

สมรรถนะการทำงานเป็นทีม	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
10. ด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน	4.35	.592	มาก
11. ด้านการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน	4.34	.558	มาก
12. ด้านการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย	4.21	.639	มาก
13. ด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ ผู้ตาม	4.02	.583	มาก
14. ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษา ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย	4.13	.576	มาก
รวมเฉลี่ย	4.21	.467	มาก

ผลจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะการทำงานเป็นทีมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับสูงที่สุดคือ ด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน (4.35) รองลงมา คือ ด้านการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน (4.34) ด้านการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคน หรือสถานการณ์ที่หลากหลาย (4.21) ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย (4.13) และต่ำที่สุด คือ ด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ผู้ตาม (4.02)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ **อิงฐานสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู**

สมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
15. ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ	4.26	.570	มาก
16. ด้านความมีวินัย และความรับผิดชอบในวิชาชีพ	4.26	.552	มาก
17. ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม	4.27	.566	มาก
18. ด้านการประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี	4.23	.567	มาก
รวมเฉลี่ย	4.25	.504	มาก

ผลจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับสูงที่สุดคือ ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม (4.27) รองลงมา มี 2 ด้านคือ ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ และด้านความมีวินัย และความรับผิดชอบในวิชาชีพ (4.26) และต่ำที่สุด คือ ด้านการประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี (4.23)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน **ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน**

รายการ	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน			
1. วิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.93	.591	มาก
2. กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน	4.07	.649	มาก
3. กำหนดแผนการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน	4.00	.615	มาก
รวมเฉลี่ย	4.00	.510	มาก

ผลจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครู ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับสูงที่สุดในรายการ “กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน” (4.07) และต่ำที่สุด คือ รายการ “วิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ” (3.93)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะ ความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน **ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์**

รายการ	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์			
4. สนใจที่จะหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	4.13	.717	มาก
5. ริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.01	.674	มาก
6. แสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพใหม่ๆ เพื่อการพัฒนาตนเอง	4.05	.679	มาก
รวมเฉลี่ย	4.07	.584	มาก

ผลจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครู ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับสูงที่สุดคือรายการ “สนใจที่จะหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้” (4.13) และต่ำที่สุด คือรายการ “ริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้” (4.01)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน **ด้านความสามารถในการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน**

รายการ	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน			
7. ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง	3.99	.688	มาก
8. ติดตามผลประเมินอย่างต่อเนื่อง	3.91	.682	มาก
รวมเฉลี่ย	3.95	.622	มาก

ผลจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครูด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับสูงที่สุดคือรายการ “ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง” (3.99) และต่ำที่สุด คือรายการ “ติดตามผลประเมินอย่างต่อเนื่อง” (3.91)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านความสามารถในการพัฒนา การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ

รายการ	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
ด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ			
9. ใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานมาปรับปรุง/พัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น	4.10	.681	มาก
10. พัฒนาการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	4.00	.722	มาก
11. เน้นพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ	4.10	.702	มาก
รวมเฉลี่ย	4.07	.614	มาก

ผลจากข้อมูลแสดงให้เห็นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครู ด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับสูงที่สุด 2 รายการคือรายการ “ใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานมาปรับปรุง/พัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น” และ “เน้นพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ” (4.11) และต่ำที่สุด คือรายการ “พัฒนาการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน” (4.00)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการบริการที่ดี ด้านความตั้งใจและเต็มใจในการบริการ

รายการ	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
ด้านความตั้งใจและเต็มใจในการบริการ			
12. ทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมเมื่อมีโอกาส	4.33	.621	มาก
13. เต็มใจ ภาคภูมิใจ และมีความสุขในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ	4.41	.644	มาก
14. ให้บริการอย่างรวดเร็ว ทันใจ ไม่ล่าช้า	4.13	.697	มาก
รวมเฉลี่ย	4.30	.571	มาก

ผลจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครู ด้านความตั้งใจและเต็มใจในการบริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับสูงที่สุดคือรายการ “เต็มใจ ภูมิใจ และมี ความสุขในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ” (4.41) และต่ำที่สุด คือรายการ “ให้บริการอย่างรวดเร็ว ทันใจ ไม่ล่าช้า” (4.13)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการบริการที่ดี **ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ**

รายการ	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ			
15. ศึกษาความต้องการของผู้รับบริการ และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง	3.94	.631	มาก
16. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการให้มีประสิทธิภาพ	3.96	.670	มาก
รวมเฉลี่ย	3.95	.605	มาก

ผลจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่านักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครู ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับสูงที่สุดคือรายการ “ปรับปรุง และพัฒนาระบบการให้บริการให้มีประสิทธิภาพ” (3.96) และต่ำที่สุด คือรายการ “ศึกษาความต้องการของ ผู้รับบริการ และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง” (3.94)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการพัฒนาตนเอง **ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ ความรู้ใหม่ๆทางวิชาการและวิชาชีพ**

รายการ	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทาง วิชาการและวิชาชีพ			
17.ศึกษาความรู้ มุ่งมั่นและแสวงหาโอกาสพัฒนาตนเองด้วยวิธีการ ที่หลากหลาย เช่น การเข้าร่วมประชุม/ สัมมนา การศึกษาดูงาน การค้นคว้าด้วยตนเอง	4.08	.715	มาก
18.ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพเนื่องๆ	3.97	.728	มาก
รวมเฉลี่ย	4.02	.660	มาก

ผลจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครู ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมี ระดับสูงที่สุดคือรายการ “ศึกษาความรู้ มุ่งมั่นและแสวงหาโอกาสพัฒนาตนเอง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเข้า ร่วมประชุม/ สัมมนา การศึกษาดูงาน การค้นคว้าด้วยตนเอง”(4.08) และน้อยที่สุด คือรายการ “ติดตามองค์ความรู้ ใหม่ๆทางวิชาการและวิชาชีพเนื่องๆ”(3.97)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ینگฐานสมรรถนะการพัฒนาตนเอง **ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ**

รายการ	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ			
19. รวบรวม สังเคราะห์ข้อมูล ความรู้ จัดเป็นหมวดหมู่และปรับปรุงองค์ความรู้ให้ทันสมัย	3.96	.687	มาก
20. สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ องค์กรและวิชาชีพ	3.94	.692	มาก
รวมเฉลี่ย	3.95	.637	มาก

ผลจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครู ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับสูงที่สุดคือรายการ “รวบรวม สังเคราะห์ข้อมูล ความรู้ จัดเป็นหมวดหมู่และปรับปรุงองค์ความรู้ให้ทันสมัย” (3.96) และต่ำที่สุด คือรายการ “สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ องค์กรและวิชาชีพ” (3.94)

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ینگฐานสมรรถนะการพัฒนาตนเอง **ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย**

รายการ	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย			
21. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน	4.10	.640	มาก
22. ให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ และถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่ผู้อื่น	3.95	.720	มาก
23. มีการขยายผลโดยสร้างเครือข่ายการเรียนรู้	3.75	.744	มาก
รวมเฉลี่ย	3.93	.580	มาก

ผลจากข้อมูล ดังแสดงให้เห็นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครู ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับสูงที่สุดคือรายการ “แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน” (4.10) และต่ำที่สุด คือรายการ “มีการขยายผลโดยสร้างเครือข่ายการเรียนรู้” (3.75)

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการทำงานเป็นทีม **ด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน**

รายการ	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
ด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน			
24. สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.35	.626	มาก
25. ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.37	.644	มาก
26. ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน	4.32	.685	มาก
รวมเฉลี่ย	4.35	.592	มาก

ผลจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครู ด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และในระดับสูงที่สุดคือรายการ “ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย” (4.37) และต่ำที่สุด คือรายการ “ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมาย ความสำเร็จร่วมกัน” (4.32)

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการทำงานเป็นทีม **ด้านการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน**

รายการ	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
ด้านการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน			
27. ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม	4.34	.630	มาก
28. แลกเปลี่ยนฟังความคิดเห็นและประสบการณ์จากเพื่อนร่วมงาน	4.33	.606	มาก
รวมเฉลี่ย	4.34	.558	มาก

ผลจากข้อมูล ดังแสดงให้เห็นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครู ด้านการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับสูงที่สุด 2 รายการคือรายการ “ให้เกียรติ ยกย่อง ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม”(4.34) และต่ำที่สุด คือรายการ “แลกเปลี่ยน ฟังความคิดเห็นและประสบการณ์จากเพื่อนร่วมงาน” (4.33)

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการทำงานเป็นทีม **ด้านการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย**

รายการ	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
ด้านการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย 29. มีทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคล/ กลุ่มบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และในสถานการณ์ต่างๆ	4.21	.639	มาก
รวมเฉลี่ย	4.21	.639	มาก

ผลจากข้อมูล ดังแสดงให้เห็นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครู ด้านการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการทำงานเป็นทีม **ด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ ผู้ตาม**

รายการ	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
ด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ ผู้ตาม 30. การแสดงบทบาทผู้นำ/ ผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมตามโอกาส	4.00	.695	มาก
31. เน้นการบริการบนพื้นฐานความสำเร็จในผลงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีอยู่	4.03	.598	มาก
รวมเฉลี่ย	4.02	.583	มาก

ผลจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครู ด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ ผู้ตาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับสูงที่สุดคือรายการ “เน้นการบริการบนพื้นฐานความสำเร็จในผลงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีอยู่” (4.03) และต่ำที่สุด คือรายการ “การแสดงบทบาทผู้นำ/ ผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมตามโอกาส” (4.00)

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะการทำงานเป็นทีม **การเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย**

รายการ	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย			
32. แลกเปลี่ยน/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ภายในทีมงาน	4.11	.672	มาก
33. แลกเปลี่ยนเรียนรู้/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายและทีมงาน	4.14	.623	มาก
34. ร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา	4.13	.672	มาก
รวมเฉลี่ย	4.13	.576	มาก

ผลจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครู ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับสูงที่สุดคือรายการ “แลกเปลี่ยนเรียนรู้/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายและทีมงาน”(4.14) และต่ำที่สุด คือรายการ “แลกเปลี่ยน/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ภายในทีมงาน” (4.11)

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ینگฐานสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ

รายการ	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ			
35. สนับสนุน และเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.20	.635	มาก
36. เสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ	4.19	.677	มาก
37. ยกย่อง ชื่นชมบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ	4.37	.644	มาก
38. ยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพ ปกป้องเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ	4.28	.665	มาก
รวมเฉลี่ย	4.26	.570	มาก

ผลจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครู ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีสูงที่สุด คือ รายการ “ยกย่อง ชื่นชมบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ” (4.37) และต่ำที่สุด คือรายการ “เสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ” (4.19)

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ینگฐานสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู **ด้านความมีวินัย และ ความรับผิดชอบในวิชาชีพ**

รายการ	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
ด้านความมีวินัย และ ความรับผิดชอบในวิชาชีพ			
39. ชื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลา วางแผนการใช้จ่าย และใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด	4.21	.666	มาก
40. ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร	4.29	.652	มาก
41. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ และมุ่งมั่นพัฒนาการประกอบอาชีพให้ก้าวหน้า	4.27	.632	มาก
42. ยอมรับผลอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง และแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค	4.29	.654	มาก
รวมเฉลี่ย	4.26	.552	มาก

ผลจากข้อมูลแสดงให้เห็นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครูด้านความมีวินัย และ ความรับผิดชอบในวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับสูงที่สุด 2 รายการคือรายการ “ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร” และ “ยอมรับผลอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง และหาแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค” (4.29) และต่ำที่สุด คือรายการ “ชื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลา วางแผนการใช้จ่าย และใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด” (4.21)

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ینگฐานสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู **ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม**

รายการ	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม			
43. ปฏิบัติตน/ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมกับสถานะของตน	4.14	.663	มาก
44. รักษาสิทธิประโยชน์ของตนเอง และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	4.31	.667	มาก
45. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น	4.35	.640	มาก
รวมเฉลี่ย	4.26	.566	มาก

ผลจากข้อมูล ดังแสดงให้เห็่นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครู ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับสูงที่สุดก็คือรายการ “เอื้อเพื่อเพื่อแผ้วช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น” (4.35) และต่ำที่สุด คือรายการ “ปฏิบัติตน/ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมกับสถานะของตน” (4.18)

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อิงฐานสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู **ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี**

รายการ	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี			
46.ปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ และสถานการณ์	4.22	.641	มาก
47. มีความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน เพื่อร่วมงาน และผู้รับบริการ	4.24	.658	มาก
48.ปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคน ครองงานเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ	4.24	.666	มาก
49.เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมผู้อื่นให้ปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู และพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับ	4.20	.638	มาก
รวมเฉลี่ย	4.23	.567	มาก

ผลจากข้อมูล แสดงให้เห็่นว่านักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครู ด้านการประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับสูงที่สุดมี 2 รายการ คือ รายการ “มีความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน และผู้รับบริการ” และ “ปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคน ครองงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ” (4.24) และต่ำที่สุด คือรายการ “เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมผู้อื่นให้ปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู และพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับ” (4.20)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขต สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศาสนา

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน วิทยาเขต

รายการ	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1.วิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหา อย่างเป็นระบบ	4.12	.526	3.91	.596	1.689	.577
2.กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน	4.24	.723	4.05	.637	1.388	.215
3.กำหนดแผนการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้ อย่างเป็นขั้นตอน	4.04	.735	3.99	.599	.387	.306
รวมเฉลี่ย	4.13	3.98	.585	.498	1.395	.447

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าสมรรถนะความเป็นครูในด้านความสามารถในการวางแผน
การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน เมื่ออิงเพศ พบว่า นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครู
โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความสามารถใน
การวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน วิทยาลัยสาขาวิชา

รายการ	วิทยาศาสตร์		ศิลปศาสตร์		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. วิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่าง เป็นระบบ	3.90	.608	3.96	.576	-.762	.345
2. กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน	4.04	.647	4.10	.652	-.684	.507
3.กำหนดแผนการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้ เป็นขั้นตอน	3.95	.638	4.04	.592	-1.015	.694
รวมเฉลี่ย	3.96	.522	4.03	.498	-.992	.789

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนด
เป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน เมื่อวิเคราะห์ วิทยาลัยสาขาวิชา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูโดยรวมไม่
แตกต่างกัน

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน **อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**

รายการ	2.00-2.50		2.51-3.00		3.01-3.50		3.51-4.00		F	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. วิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.25	.957	3.94	.592	3.89	.631	4.10	.370	3.093	.028*
2. กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน	4.25	.500	3.98	.635	4.09	.650	4.14	.683	.673	.569
3. กำหนดแผนการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน	4.00	.000	4.00	.696	3.94	.597	4.12	.550	.833	.477
รวมเฉลี่ย	3.83	.333	3.97	.543	3.97	.514	4.12	.459	1.051	.371

* $p < .05$

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน **อิงศาสนา**

รายการ	พุทธ		อิสลาม		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. วิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	3.96	.611	3.93	.589	.068	.934
2. กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน	4.22	7.15	4.03	.624	1.794	.169
3. กำหนดแผนการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน	4.02	.750	3.99	.572	.053	.948
รวมเฉลี่ย	4.07	.605	3.98	.479	.566	.569

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน เมื่อวิเคราะห์อิงศาสนา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ **อิงเพศ**

รายการ	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
4. สนใจที่จะหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	4.32	.802	4.10	.703	1.425	.195
5. ริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.20	.764	3.99	.659	1.472	.165
6. แสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเอง	4.16	.800	4.04	.662	.843	.115
รวมเฉลี่ย	4.23	.725	4.04	.561	1.479	.081

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ เมื่อวิเคราะห์ที่อิงเพศ นักศึกษา มีสมรรถนะความเป็นครูด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ **อิงสาขาวิชา**

รายการ	วิทยาศาสตร์		ศิลปศาสตร์		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
3. สนใจที่จะหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	4.12	.725	4.14	.713	-.189	.840
4. ริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	3.94	.705	4.08	.640	-1.530	.315
5. แสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเอง	3.95	.638	4.15	.705	-2.110	.073
รวมเฉลี่ย	4.00	.574	4.12	.589	-1.480	.299

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ เมื่อวิเคราะห์ อิงสาขาวิชานักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

รายการ	2.00-2.50		2.51-3.00		3.01-3.50		3.51-4.00		F	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
4. สนใจที่จะหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	4.00	1.155	4.13	.684	4.15	.684	4.10	.821	.098	.961
5.ริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	3.75	.957	3.94	.759	4.04	.615	4.10	.656	.731	.534
6.แสวงหาความรู้ที่เกี่ยวกับวิชาชีพใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเอง	4.00	.816	4.10	.689	4.01	.685	4.10	.656	.276	.843
รวมเฉลี่ย	3.92	.877	4.05	.596	4.06	.579	4.09	.567	.131	.942

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ เมื่อวิเคราะห์หึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน อิงศาสนา

รายการ	พุทธ		อิสลาม		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
4. สนใจที่จะหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	4.14	.764	4.12	.704	.761	.469
5. ริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.08	.672	3.99	.678	.317	.729
6. แสวงหาความรู้ที่เกี่ยวกับวิชาชีพใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเอง	4.08	.838	4.04	.628	.061	.941
รวมเฉลี่ย	4.10	.657	4.05	.563	.242	.786

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ เมื่อวิเคราะห์หึ่งศาสนา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน อิงเพศ

รายการ	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
7. ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง	3.96	.790	3.99	.810	-1.99	.357
8. ติดตามผลประเมินอย่างต่อเนื่อง	3.64	.810	3.95	.657	-1.81	.013*
รวมเฉลี่ย	3.80	.764	3.97	.600	-1.05	.049*

* $p < .05$

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่า ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน เมื่อวิเคราะห์เชิงเพศ นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูโดยรวม พบว่า แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการ “ติดตามผลประเมินอย่างต่อเนื่อง” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน **อิงสาขาวิชา**

รายการ	วิทยาศาสตร์		ศิลปศาสตร์		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
7. ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง	3.94	.719	4.03	.708	-.914	.107
8. ติดตามผลประเมินอย่างต่อเนื่อง	3.86	.659	3.95	.658	-.984	.055
รวมเฉลี่ย	3.90	.640	3.99	.604	-1.043	.036*

* $p < .05$

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน เมื่อวิเคราะห์ อิงสาขาวิชา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 37 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน**อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**

รายการ	2.00-2.50		2.51-3.00		3.01-3.50		3.51-4.00		F	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
7.ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง	4.00	.816	3.90	.756	4.02	.616	4.02	.749	.413	.744
8.ติดตามผลประเมินอย่างต่อเนื่อง	4.25	.500	3.97	.671	3.86	.664	3.90	.759	.653	.582
รวมเฉลี่ย	4.12	.479	3.94	.669	3.94	.567	3.96	.702	.128	.944

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตารางสะท้อนให้เห็นว่าในด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน เมื่อวิเคราะห์ อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 38 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน **อิงศาสนา**

รายการ	พุทธ		อิสลาม		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
7. ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง	3.94	.659	4.01	.696	1.214	.299
8. ติดตามผลประเมินอย่างต่อเนื่อง	3.98	.750	3.89	.660	1.192	.306
เฉลี่ยรวม	3.96	.628	3.95	.619	1.171	.312

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน เมื่อวิเคราะห์อิงศาสนา นักศึกษามี สมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 39 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ **อิงเพศ**

รายการ	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
9. ใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานมาปรับปรุง/พัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น	4.08	.759	4.10	.672	-.156	.765
10. พัฒนาการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	3.80	.764	4.03	.714	-1.515	.635
11. เน้นพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ	4.12	.781	4.10	.693	.151	.584
รวมเฉลี่ย	4.00	.707	4.08	.601	-.592	.795

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ เมื่อวิเคราะห์อิงเพศ นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 40 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ **อิงสาขาวิชา**

รายการ	วิทยาศาสตร์		ศิลปศาสตร์		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
9. ใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานมาปรับปรุง/พัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น	4.05	.669	4.15	.692	-1.035	.322
10. พัฒนาการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	3.99	.728	4.02	.720	-.283	.766
11. เน้นพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ	4.07	.738	4.13	.668	-.609	.265
รวมเฉลี่ย	4.04	.619	4.09	.609	.726	.867

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ เมื่อวิเคราะห์อิงสาขาวิชา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 41 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ **อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**

รายการ	2.00-2.50		2.51-3.00		3.01-3.50		3.51-4.00		F	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
9. ใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานมาปรับปรุง/พัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น	3.75	.500	4.00	.672	4.11	.647	4.26	.767	1.62	.187
10. พัฒนาการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน	4.00	.816	4.05	.633	3.99	.728	3.98	.841	.108	.955
11. เน้นพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ	4.75	.500	4.10	.689	4.06	.719	4.14	.683	1.316	.270
รวมเฉลี่ย	4.17	.430	4.05	.601	4.05	.605	4.13	.679	.205	.893

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ เมื่อวิเคราะห์อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 42 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ **อิงศาสนา**

รายการ	พุทธ		อิสลาม		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
9. ใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานมาปรับปรุง / พัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น	4.14	.707	4.09	.677	.134	.875
10. พัฒนาการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	3.96	.763	4.02	.713	.127	.881
11. เน้นพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ	4.04	.735	4.12	.695	.240	.787
รวมเฉลี่ย	4.05	.649	4.08	.606	.043	.958

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ เมื่อวิเคราะห์ อิงศาสนา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 43 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ **อิงเพศ**

รายการ	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
12. ทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมเพื่อมีโอกาส	4.20	.764	4.35	.600	-1.144	.565
13. เต็มใจ ภาคภูมิใจ และมีความสุขในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ	4.44	.712	4.41	.637	.251	.869
14. ให้บริการอย่างรวดเร็ว ทันใจ ไม่ล่าช้า	3.96	.841	4.15	.675	-1.290	.573
รวมเฉลี่ย	4.20	.714	4.30	.550	-.843	.693

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ เมื่อวิเคราะห์ อิงเพศ นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 44 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน **อิงสาขาวิชา**

รายการ	วิทยาศาสตร์		ศิลปศาสตร์		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
12. ทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมเพื่อมีโอกาส	4.21	.637	4.45	.585	-2.86	.308
13. เต็มใจ ภาคภูมิใจ และมีความสุขในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ	4.31	.703	4.50	.571	-2.24	.189
14. ให้บริการอย่างรวดเร็ว ทันใจ ไม่ล่าช้า	4.05	.767	4.20	.620	-1.58	.652
รวมเฉลี่ย	4.18	.624	4.38	.501	-2.53	.129

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ เมื่อวิเคราะห์ อิงสาขาวิชา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 45 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

รายการ	2.00-2.50		2.51-3.00		3.01-3.50		3.51-4.00		F	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
12. ทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมเพื่อมีโอกาส	4.00	1.15	4.33	.568	4.36	.593	4.31	.715	.447	.719
13. เต็มใจ ภาคภูมิใจและมีความสุขในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ	4.50	.577	4.40	.610	4.39	.663	4.48	.671	.226	.878
14. ให้บริการอย่างรวดเร็ว ทันใจ ไม่ล่าช้า	4.25	.957	4.05	.728	4.14	.617	4.21	.813	.539	.656
รวมเฉลี่ย	4.25	.877	.4.26	.544	4.29	.544	4.33	.658	.148	.931

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ เมื่อวิเคราะห์ อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครู ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 46 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ อิงศาสนา

รายการ	พุทธ		อิสลาม		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
12. ทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมเพื่อมีโอกาส	4.41	.610	4.31	.624	1.08	.340
13. เต็มใจ ภาคภูมิใจ และมีความสุขในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ	4.47	.710	4.39	.624	7.23	.487
14. ให้บริการอย่างรวดเร็ว ทันใจ ไม่ล่าช้า	4.29	.791	4.08	.659	2.536	.082
เฉลี่ยรวม	4.39	.632	4.26	.548	1.78	.171

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ เมื่อวิเคราะห์ อิงศาสนา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 47 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ อิงเพศ

รายการ	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
15. ศึกษาความต้องการของผู้รับบริการ และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง	3.84	.746	3.96	.615	-.867	.141
16. ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการให้บริการให้มีประสิทธิภาพ	4.08	8.12	3.95	.649	.939	.173
เฉลี่ยรวม	3.96	.735	3.95	.587	.067	.202

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ เมื่อวิเคราะห์อิงเพศ นักศึกษาสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 48 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ อิงสาขาวิชา

รายการ	วิทยาศาสตร์		ศิลปศาสตร์		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
15. ศึกษาความต้องการของผู้รับบริการ และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง	3.86	.633	4.02	.623	-1.810	.288
16. ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการให้บริการให้มีประสิทธิภาพ	3.93	.652	3.99	.687	-.649	.667
เฉลี่ยรวม	3.89	.588	4.00	.618	-1.301	.916

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ เมื่อวิเคราะห์ อิงสาขาวิชา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครู พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 49 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

รายการ	2.00-2.50		2.51-3.00		3.01-3.50		3.51-4.00		F	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
15. ศึกษาความต้องการของผู้รับบริการ และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง	3.75	.500	3.95	.633	3.93	.652	3.98	.604	.179	.911
16. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการให้มีประสิทธิภาพ	3.50	.577	4.00	3.96	3.96	.662	3.95	.731	.703	.552
รวมเฉลี่ย	3.62	.479	3.98	.602	3.94	.608	3.94	.618	.429	.732

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ เมื่อวิเคราะห์ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 50 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ อิงศาสนา

รายการ	พุทธ		อิสลาม		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
15. ศึกษาความต้องการของผู้รับบริการ และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง	3.96	.735	3.94	.601	.026	.974
16. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการให้มีประสิทธิภาพ	4.02	.721	3.94	.656	.246	.782
รวมเฉลี่ย	3.99	.696	3.94	.578	.126	.882

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ เมื่อวิเคราะห์ อิงศาสนา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 51 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการ และวิชาชีพอิงเพศ

รายการ	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
17. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ มุ่งมั่นและแสวงหาโอกาสพัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเข้าร่วมประชุม/ สัมมนา การศึกษาดูงาน การค้นคว้าด้วยตนเอง	4.16	.800	4.06	.704	.624	.386
18. ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ เนื่องๆ	4.08	.759	3.98	.724	.829	.995
รวมเฉลี่ย	4.12	.754	4.00	.648	.794	.441

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ เมื่อวิเคราะห์อิงเพศ นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 52 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ อิงสาขาวิชา

รายการ	วิทยาศาสตร์		ศิลปศาสตร์		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
17. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ มุ่งมั่นและแสวงหาโอกาสพัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเข้าร่วมประชุม/ สัมมนา การศึกษาดูงาน การค้นคว้าด้วยตนเอง	4.02	.735	4.13	.695	-1.101	.956
18. ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ เนื่องๆ	3.91	.736	4.02	.720	-1.069	.734
รวมเฉลี่ย	3.97	.668	4.07	.652	-1.186	.855

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ เมื่อวิเคราะห์ อิงสาขาวิชา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 53 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ **อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**

รายการ	2.00-2.50		2.51-3.00		3.01-3.50		3.51-4.00		F	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
17. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ มุ่งมั่นและแสวงหาโอกาส พัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเข้าร่วมประชุม/ สัมมนา การศึกษาดูงาน การค้นคว้าด้วยตนเอง	3.75	.500	4.10	.777	4.02	.648	4.21	.782	1.025	.383
18. ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ เนื่องๆ	3.75	.500	4.00	.842	3.92	.627	4.05	.795	.465	.707
รวมเฉลี่ย	3.75	.289	4.05	.739	3.97	.586	4.13	.725	.843	.472

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ เมื่อวิเคราะห์ อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 54 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ **อิงศาสนา**

รายการ	พุทธ		อิสลาม		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
17. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ มุ่งมั่นและแสวงหาโอกาสพัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเข้าร่วมประชุม/ สัมมนา การศึกษาดูงาน การค้นคว้าด้วยตนเอง	4.10	.770	4.06	.698	.896	.410
18. ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพเนื่องๆ	4.06	.801	3.93	.701	1.620	.200
รวมเฉลี่ย	4.08	.752	3.99	.628	1.418	.245

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ เมื่อวิเคราะห์ อิงศาสนา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครู พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 55 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ **อิงเพศ**

รายการ	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
19. รวบรวม สังเคราะห์ข้อมูล ความรู้ จัดเป็นหมวดหมู่ และปรับปรุงองค์ความรู้ให้ทันสมัย	4.12	.666	3.94	.688	1.26	.409
20. สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ องค์กรและวิชาชีพ	4.12	.666	3.91	.694	1.40	.715
รวมเฉลี่ย	4.12	.600	3.92	.643	1.44	.400

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพเมื่อวิเคราะห์อิงเพศ นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 56 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ **อิงสาขาวิชา**

รายการ	วิทยาศาสตร์		ศิลปศาสตร์		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
19. รวบรวม สังเคราะห์ข้อมูล ความรู้ จัดเป็นหมวดหมู่ และปรับปรุงองค์ความรู้ให้ทันสมัย	3.87	.658	4.04	.706	-1.75	.674
20. สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ องค์กรและวิชาชีพ	3.89	.677	3.98	.707	-.947	.909
รวมเฉลี่ย	3.88	.613	4.00	.656	-1.458	.737

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพเมื่อวิเคราะห์ อิงสาขาวิชา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 57 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ **อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**

รายการ	2.00-2.50		2.51-3.00		3.01-3.50		3.51-4.00		F	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
19. รวบรวม สังเคราะห์ ข้อมูล ความรู้ จัดเป็นหมวดหมู่และปรับปรุงองค์ความรู้ให้ทันสมัย	3.75	.500	3.89	.721	3.95	.638	4.10	.759	.896	.444
20. สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ องค์กรและวิชาชีพ	3.75	.500	3.89	.698	3.96	.662	3.98	.780	.279	.841
รวมเฉลี่ย	3.75	.289	3.89	.656	3.95	.600	4.03	.719	.575	.632

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพเมื่อวิเคราะห์ อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 58 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ **อิงศาสนา**

รายการ	พุทธ		อิสลาม		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
19. รวบรวม สังเคราะห์ข้อมูล ความรู้ จัดเป็นหมวดหมู่และปรับปรุงองค์ความรู้ให้ทันสมัย	3.98	.750	3.94	.666	1.211	.300
20. สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ องค์กรและวิชาชีพ	3.88	.696	3.95	.690	1.392	.251
รวมเฉลี่ย	3.93	.685	3.95	.690	1.390	.251

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพเมื่อวิเคราะห์ อิงศาสนา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครู ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 59 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย **อิงเพศ**

รายการ	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
21. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน	4.28	.792	4.08	.616	1.208	.030*
22. ให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ และถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่ผู้อื่น	3.92	.862	3.95	.702	-.204	.829
23. มีการขยายผลโดยสร้างเครือข่ายการเรียนรู้	3.84	.800	3.74	.737	.661	.993
รวมเฉลี่ย	4.01	.717	3.92	.561	.733	.579

* $p < .05$

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย เมื่อวิเคราะห์อิงเพศ นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครู พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกัน ในรายการ “แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 60 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย อิงสาขาวิชา

รายการ	วิทยาศาสตร์		ศิลปศาสตร์		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
21. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน	4.07	.667	4.14	.616	.001	.976
22. ให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ และถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่ผู้อื่น	3.97	.754	3.93	.690	.131	.718
23. มีการขยายผลโดยสร้างเครือข่ายการเรียนรู้	3.71	.753	3.78	.737	.134	.715
รวมเฉลี่ย	3.92	.593	3.95	.570	.104	.747

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 59 สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย เมื่อวิเคราะห์อิงสาขาวิชา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 61 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย **อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**

รายการ	2.00-2.50		2.51-3.00		3.01-3.50		3.51-4.00		F	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
21. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนา งาน	4.00	.000	4.10	.640	4.08	.643	4.19	.671	.342	.795
22. ให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ และถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่ ผู้อื่น	3.75	.500	3.98	.707	3.91	.680	4.00	.855	.313	.816
23. มีการขยายผลโดยสร้าง เครือข่ายการเรียนรู้	3.50	.577	3.76	.712	3.71	.753	3.83	.794	.411	.745
รวมเฉลี่ย	3.75	.319	3.95	.578	3.90	.563	4.00	.648	.477	.699

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย เมื่อวิเคราะห์ อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 62 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย **อิงศาสนา**

รายการ	พุทธ		อิสลาม		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
21. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเอง และ พัฒนางาน	4.22	.715	4.07	.616	1.124	.327
22. ให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ และถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่ผู้อื่น	3.98	.829	3.93	.683	1.159	.316
23. มีการขยายผลโดยสร้างเครือข่ายการเรียนรู้	3.71	.791	3.76	.733	.117	.890
รวมเฉลี่ย	3.97	.673	3.92	.552	.399	.672

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย เมื่อวิเคราะห์อิงศาสนา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 63 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน **อิงเพศ**

รายการ	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
24. สร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.20	.707	4.37	.614	-1.299	.479
25. ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.28	.792	4.38	.623	-.716	.266
26. ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน	4.16	.987	4.35	.634	-.917	.018*
รวมเฉลี่ย	4.21	.763	4.36	.565	-1.210	.267

* $p < .05$

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน เมื่อวิเคราะห์อิงเพศ นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูแตกต่างกัน ในรายการ “ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 64 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน **อิงสาขาวิชา**

รายการ	วิทยาศาสตร์		ศิลปศาสตร์		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
24. สร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.29	.622	4.41	.627	-1.458	.232
25. ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.28	.695	4.45	.585	-1.949	.310
26. ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน	4.26	.715	4.39	.651	-1.355	.792
รวมเฉลี่ย	4.27	.626	4.42	.552	-1.746	.654

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน เมื่อวิเคราะห์ อิงเพศนักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครู พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 65 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน **อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**

รายการ	2.00-2.50		2.51-3.00		3.01-3.50		3.51-4.00		F	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
24. สร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.50	.577	4.32	.668	4.34	.588	4.43	.668	.365	.779
25. ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.75	.500	4.35	.676	4.37	.595	4.36	.727	.487	.692
26. ช่วยเหลือ สนับสนุนเพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน	4.50	.577	4.22	.683	4.37	.628	4.36	.821	.711	.547
รวมเฉลี่ย	4.58	.500	4.29	.593	4.36	.546	4.38	.704	.418	.740

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน เมื่อวิเคราะห์ห้วงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 66 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน **อิงศาสนา**

รายการ	พุทธ		อิสลาม		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
24. สร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.39	.640	4.34	.625	.250	.779
25. ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.43	.645	4.35	.646	.439	.645
26. ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน	4.35	.779	4.32	.658	.143	.867
รวมเฉลี่ย	4.39	.639	4.33	.579	.307	.736

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน เมื่อวิเคราะห์ห้วงอิงศาสนา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 67 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน **อิงเพศ**

รายการ	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
27. ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม	4.24	.831	4.35	.600	-829	.915
28. แลกเปลี่ยน ฟังความคิดเห็นและประสบการณ์จากเพื่อนร่วมงาน	4.32	.748	4.34	.586	-.117	.225
รวมเฉลี่ย	4.28	.737	4.34	.531	-531	.500

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน เมื่อวิเคราะห์อิงเพศ นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 68 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน **อิงสาขาวิชา**

รายการ	วิทยาศาสตร์		ศิลปศาสตร์		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
27. ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม	4.32	.662	4.36	.601	-.470	.983
28. แลกเปลี่ยน ฟังความคิดเห็นและประสบการณ์จากเพื่อนร่วมงาน	4.26	.627	4.40	.579	-1.757	.592
รวมเฉลี่ย	4.29	.584	4.38	.531	-1.216	.638

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน เมื่อวิเคราะห์อิงสาขาวิชา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 69 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน **อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**

รายการ	2.00-2.50		2.51-3.00		3.01-3.50		3.51-4.00		F	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
27. ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม	4.25	.500	4.30	.613	4.37	.595	4.33	.754	.163	.921
28. แลกเปลี่ยน ฟังความคิดเห็นและประสบการณ์จากเพื่อนร่วมงาน	4.50	.577	4.37	.604	4.32	.582	4.31	.680	.203	.894
รวมเฉลี่ย	4.37	.479	4.33	.539	4.34	.524	4.32	.679	.020	.996

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน เมื่อวิเคราะห์อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 70 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน **อิงศาสนา**

รายการ	พุทธ		อิสลาม		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
27. ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม	4.29	.707	4.36	.608	.377	.686
28. แลกเปลี่ยน ฟังความคิดเห็นและประสบการณ์จากเพื่อนร่วมงาน	4.29	.677	4.35	.585	.316	.697
รวมเฉลี่ย	4.28	.621	4.35	.539	.453	.636

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน เมื่อวิเคราะห์อิงศาสนา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 71 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย **อิงเพศ**

รายการ	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
29. มีทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคล/ กลุ่มบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และในสถานการณ์ต่างๆ	4.24	.633	4.21	.637	.214	.671
เฉลี่ยรวม	4.21	.763	4.36	.565	-1.210	.267

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย เมื่อวิเคราะห์อิงเพศ นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 72 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย **อิงสาขาวิชา**

รายการ	วิทยาศาสตร์		ศิลปศาสตร์		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
29. มีทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคล/ กลุ่มบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และในสถานการณ์ต่างๆ	4.21	.683	4.22	.599	-1.39	.228
รวมเฉลี่ย	4.27	.626	4.41	.552	-1.746	.654

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย เมื่อวิเคราะห์อิงแผนการศึกษานักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 73 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย **อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**

รายการ	2.00-2.50		2.51-3.00		3.01-3.50		3.51-4.00		F	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
29. มีทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคล/กลุ่มบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และในสถานการณ์ต่างๆ	4.50	.577	4.25	.621	4.19	.628	4.19	.707	.420	.739
รวมเฉลี่ย	4.50	.577	4.25	.621	4.19	.628	4.19	.707	.420	.739

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย เมื่อวิเคราะห์อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 74 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย **อิงศาสนา**

รายการ	พุทธ		อิสลาม		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
29. มีทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคล/กลุ่มบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และในสถานการณ์ต่างๆ	4.22	.654	4.22	.631	1.830	.163
เฉลี่ยรวม	4.22	.654	4.22	.631	1.830	.163

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย เมื่อวิเคราะห์อิงศาสนา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 75 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการแสดง
บทบาทผู้นำ/ผู้ตาม ینگเพค

รายการ	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
30. การแสดงบทบาทผู้นำ/ ผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างเหมาะสมตามโอกาส	4.16	.850	3.98	.671	.995	.036*
31. เน้นการบริการบนพื้นฐานความสำเร็จในผลงานตาม บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีอยู่	4.12	.781	4.02	.571	.608	.025*
รวมเฉลี่ย	4.14	.757	4.00	.555	.875	.013*

* $p < .05$

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ผู้ตาม เมื่อวิเคราะห์อิงเพค พบว่าแตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายการ “การแสดงบทบาทผู้นำ/ ผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
อย่างเหมาะสมตามโอกาส” และ “เน้นการบริการบนพื้นฐานความสำเร็จในผลงานตามบทบาทหน้าที่และความ
รับผิดชอบที่มีอยู่” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 76 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการแสดง
บทบาทผู้นำ/ผู้ตาม อิงสาขาวิชา

รายการ	วิทยาศาสตร์		ศิลปศาสตร์		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
30. การแสดงบทบาทผู้นำ/ ผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างเหมาะสมตามโอกาส	4.01	.714	4.00	.680	.103	.486
31. เน้นการบริการบนพื้นฐานความสำเร็จในผลงานตามบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบที่มีอยู่	4.03	.608	4.04	.592	-.084	.925
รวมเฉลี่ย	4.02	.604	4.02	.565	.018	.584

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ผู้ตาม เมื่อ
วิเคราะห์ อิงสาขาวิชา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 77 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการแสดงบทบาท
ผู้นำ/ผู้ตาม อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

รายการ	2.00-2.50		2.51-3.00		3.01-3.50		3.51-4.00		F	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
30. การแสดงบทบาทผู้นำ/ ผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมตามโอกาส	4.00	.816	3.94	.669	4.02	.693	4.07	.745	.344	.794
31. เน้นการบริการบนพื้นฐานความสำเร็จในผลงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีอยู่	4.25	.500	3.97	.567	4.05	.590	4.07	.677	.501	.682
รวมเฉลี่ย	4.12	.629	3.95	.566	4.03	.571	4.07	.639	.453	.716

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ผู้ตาม เมื่อวิเคราะห์ อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 78 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการแสดงบทบาท
ผู้นำ/ผู้ตาม อิงศาสนา

รายการ	พุทธ		อิสลาม		F	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
30. การแสดงบทบาทผู้นำ/ ผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมตามโอกาส	4.10	.743	3.98	.677	1.626	.199
31. เน้นการบริการบนพื้นฐานความสำเร็จในผลงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีอยู่	4.14	.645	4.01	.577	2.514	.083
รวมเฉลี่ย	4.12	.633	3.99	.561	2.488	.086

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ผู้ตาม เมื่อวิเคราะห์ อิงศาสนา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 79 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วม
ร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย อิงเพศ

รายการ	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
32. แลกเปลี่ยน/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ ภายในทีมงาน	3.96	.735	4.13	.663	-1.186	.641
33. แลกเปลี่ยนเรียนรู้/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ ระหว่างเครือข่ายและทีมงาน	4.08	.702	4.15	.613	-.496	.906
34. ร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงาน เป็นทีมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา	4.16	.746	4.13	.663	.211	.285
รวมเฉลี่ย	4.07	.645	4.13	.567	-.557	.790

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย เมื่อวิเคราะห์ห้วงเพศ นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 80 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย **อิงสาขาวิชา**

รายการ	วิทยาศาสตร์		ศิลปศาสตร์		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
32. แลกเปลี่ยน/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ ภายในทีมงาน	4.08	.643	4.14	.700	-.628	.061
33. แลกเปลี่ยนเรียนรู้/ รับฟังความคิดเห็นและ ประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายและทีมงาน	4.09	.634	4.18	.611	-1.098	.276
34. ร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการ ทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา	4.09	.665	4.17	.678	-.918	.321
รวมเฉลี่ย	4.08	.559	4.16	.591	-.998	.341

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย เมื่อวิเคราะห์ห้วงสาขาวิชา พบว่า นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 81 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย **อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**

ด้าน	2.00-2.50		2.51-3.00		3.01-3.50		3.51-4.00		F	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
32. แลกเปลี่ยน/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ภายในทีมงาน	4.00	.000	4.13	.684	4.08	.659	4.17	.730	.217	.885
33. แลกเปลี่ยนเรียนรู้/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายและทีมงาน	4.00	.000	4.14	.644	4.16	.596	4.10	.692	.167	.919
34. ร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา	4.00	.816	4.06	.693	4.18	.669	4.14	.647	.429	.732
รวมเฉลี่ย	4.00	.272	4.11	.616	4.14	.616	4.13	.621	.096	.962

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย เมื่อวิเคราะห์ห้วงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 82 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย **อิงศาสนา**

รายการ	พุทธ		อิสลาม		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
32. แลกเปลี่ยน/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ภายในทีมงาน	4.18	.697	4.09	.662	1.715	.182
33. แลกเปลี่ยนเรียนรู้/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายและทีมงาน	4.29	.677	4.10	.596	3.426	.034*
34. ร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา	4.33	.591	4.08	.682	4.047	.019*
รวมเฉลี่ย	4.26	.585	4.09	.563	3.726	.026*

* $p < .05$

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย เมื่อวิเคราะห์ห้วงอิงศาสนา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 83 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความรักและความศรัทธาในวิชาชีพ อิงเพศ

รายการ	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
35. สนับสนุน และเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนา จรรยาบรรณวิชาชีพ	4.24	.723	4.20	.624	.295	.575
36. เสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ และเป็น สมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ	4.08	.862	4.20	.649	-.891	.891
37. ยกย่อง ชื่นชมบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ	4.44	.821	4.36	.619	.605	.067
38. ยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพ ปกป้องเกียรติและ ศักดิ์ศรีของวิชาชีพ	4.04	.889	4.31	.625	.882	.882
รวมเฉลี่ย	4.20	.764	4.27	.541	.319	.319

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความรักและความศรัทธาในวิชาชีพเมื่อวิเคราะห์อิงเพศ นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 84 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความรักและความศรัทธาในวิชาชีพ อิงสาขาวิชา

รายการ	วิทยาศาสตร์		ศิลปศาสตร์		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
35. สนับสนุน และเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนา จรรยาบรรณวิชาชีพ	4.18	.654	4.23	.618	-.582	.931
36. เสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ และเป็น สมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ	4.12	.725	4.25	.626	-1.382	.986
37. ยกย่อง ชื่นชมบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ	4.31	.659	4.42	.628	-1.295	.808
38. ยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพ ปกป้องเกียรติและ ศักดิ์ศรีของวิชาชีพ	4.21	.668	4.35	.658	-1.537	.103
รวมเฉลี่ย	4.20	.592	4.31	.546	-1.386	.652

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความรักและความศรัทธาในวิชาชีพเมื่อวิเคราะห์อิงสาขาวิชา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 85 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความรักและความศรัทธาในวิชาชีพ อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

รายการ	2.00-2.50		2.51-3.00		3.01-3.50		3.51-4.00		F	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
35. สนับสนุน และเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.50	.577	4.17	.661	4.22	.593	4.19	.707	.354	.786
36. เสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ	4.00	.816	4.14	.669	4.21	.605	4.21	.842	.243	.866
37. ยกย่อง ชื่นชมบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ	4.50	.577	4.30	.710	4.38	.563	4.43	.737	.405	.750
38. ยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพ ปกป้องเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ	4.25	.500	4.25	.695	4.28	.618	4.33	.754	.124	.946
รวมเฉลี่ย	4.31	.515	4.22	.605	4.27	.507	4.29	.674	.175	.913

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความรักและความศรัทธาในวิชาชีพเมื่อวิเคราะห์อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 86 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความรักและความศรัทธาในวิชาชีพ อิงศาสนา

รายการ	พุทธ		อิสลาม		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
35. สนับสนุน และเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.20	.612	4.21	.638	1.828	.163
36. เสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ	4.16	.746	4.20	.652	1.606	.203
37. ยกย่อง ชื่นชมบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ	4.39	.671	4.37	.631	2.305	.102
38. ยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพ ปกป้องเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ	4.20	.707	4.31	.654	.530	.589
รวมเฉลี่ย	4.24	.599	4.27	.559	1.644	.196

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความรักและความศรัทธาในวิชาชีพเมื่อวิเคราะห์อิงศาสนา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 87 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ **อิงเพศ**

รายการ	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
39. ชื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลา วางแผนการใช้จ่าย และใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด	4.12	.833	4.22	.642	-.715	.206
40. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร	4.36	.757	4.28	.638	.606	.358
41. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ และมุ่งมั่นพัฒนาการประกอบอาชีพให้ก้าวหน้า	4.20	.816	4.28	.605	-.601	.094
42. ยอมรับผลอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง และหาแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค	4.20	.816	4.30	.630	-.737	.205
เฉลี่ยรวม	4.22	.712	4.27	.529	-.426	.168

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความมีวินัย และความรับผิดชอบในวิชาชีพเมื่อวิเคราะห์อิงเพศ นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 88 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความมีวินัยและความรับผิดชอบในวิชาชีพ **อิงสาขาวิชา**

รายการ	วิทยาศาสตร์		ศิลปศาสตร์		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
39. ชื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลา วางแผนการใช้จ่าย และใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด	4.13	.702	4.28	.625	-1.700	.948
40. ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร	4.29	.668	4.28	.640	.030	.777
41. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ และมุ่งมั่นพัฒนาการประกอบอาชีพให้ก้าวหน้า	4.21	.622	4.33	.639	-1.405	.094
42. ยอมรับผลอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง และหาแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค	4.28	.665	4.30	.646	-.282	.918
รวมเฉลี่ย	4.22	.563	4.30	.542	-.986	.889

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความมีวินัย และความรับผิดชอบในวิชาชีพเมื่อวิเคราะห์อิงสาขาวิชา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครู พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 89 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความมีวินัย และ ความรับผิดชอบในวิชาชีพ **อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**

รายการ	2.00-2.50		2.51-3.00		3.01-3.50		3.51-4.00		F	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
39. ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลา วางแผนการใช้จ่าย และใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด	4.50	.577	4.17	.708	4.18	.607	4.31	.749	.698	.554
40. ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร	4.50	.577	4.24	.689	4.29	.589	4.33	.754	.328	.805
41. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ และมุ่งมั่นพัฒนาการประกอบอาชีพให้ก้าวหน้า	4.25	.500	4.21	.676	4.31	.579	4.29	.708	.334	.801
42. ยอมรับผลอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง และหาแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค	4.50	.577	4.22	.683	4.28	.602	4.40	.734	.806	.492
รวมเฉลี่ย	4.44	.427	4.21	.568	4.26	.490	4.26	.673	.548	.650

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความมีวินัย และ ความรับผิดชอบใน วิชาชีพเมื่อวิเคราะห์อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 90 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านความมีวินัย และ ความรับผิดชอบในวิชาชีพ **อิงศาสนา**

รายการ	พุทธ		อิสลาม		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
39. ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลา วางแผน การใช้จ่าย และใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด	4.33	.689	4.17	.656	1.772	.173
40. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และ วัฒนธรรมที่ดีขององค์กร	4.41	.674	4.24	.642	1.809	.166
41. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ และมุ่งมั่น พัฒนา การประกอบอาชีพให้ก้าวหน้า	4.29	.677	4.26	.619	.691	.502
42. ยอมรับผลอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง และหาแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค	4.35	.663	4.27	.651	.859	.425
รวมเฉลี่ย	4.34	.565	5.00	.546	1.591	.206

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านความมีวินัย และ ความรับผิดชอบใน วิชาชีพเมื่อวิเคราะห์อิงศาสนา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 91 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการดำรงชีวิต
อย่างเหมาะสม **อิงเพศ**

รายการ	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
43. ปฏิบัติตน/ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมกับสถานะของตน	4.04	.676	4.15	.667	-.783	.167
44. รักษาสิทธิประโยชน์ของตนเอง และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	4.28	.792	4.31	.650	-.235	.375
45. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น	4.28	.792	4.36	.619	-.562	.222
รวมเฉลี่ย	4.20	.673	4.27	.551	-.612	.730

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมเมื่อวิเคราะห์อิงเพศ นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 92 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการดำรงชีวิต
อย่างเหมาะสม **อิงสาขาวิชา**

รายการ	วิทยาศาสตร์		ศิลปศาสตร์		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
43. ปฏิบัติตน/ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมกับสถานะของตน	4.10	.686	4.17	.650	-.817	.995
44. รักษาสิทธิประโยชน์ของตนเอง และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	4.32	.692	4.30	.646	.153	.478
45. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น	4.38	.614	4.32	.665	.623	.306
รวมเฉลี่ย	4.26	.572	4.27	.562	-.026	.724

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมเมื่อวิเคราะห์อิงสาขาวิชา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 93 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการดำรงชีวิต
อย่างเหมาะสม **อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**

รายการ	2.00-2.50		2.51-3.00		3.01-3.50		3.51-4.00		F	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
43. ปฏิบัติตน/ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมกับสถานะของตน	4.50	.577	4.10	.756	4.11	.598	4.24	.692	.856	.465
44. รักษาสิทธิประโยชน์ของตนเอง และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	4.75	.500	4.29	.682	4.31	.644	4.31	.715	.606	.612
45. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น	4.75	.500	4.32	.643	4.35	.623	4.36	.692	.573	.633
รวมเฉลี่ย	4.67	.471	4.23	.603	4.25	.525	4.25	.525	.809	.490

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมเมื่อวิเคราะห์อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 94 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม อิงศาสนา

รายการ	พุทธ		อิสลาม		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
43. ปฏิบัติตน/ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมกับสถานะของตน	4.24	.751	4.11	.640	.830	.437
44. รักษาสิทธิประโยชน์ของตนเอง และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	4.33	.689	4.30	.662	.566	.568
45. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น	4.45	.709	4.31	.616	1.380	.254
รวมเฉลี่ย	4.34	.610	4.24	.552	.844	.431

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมเมื่อวิเคราะห์อิงศาสนา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 95 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี อิงเพศ

รายการ	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
46. ปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ และ สถานการณ์	4.12	.726	4.23	.630	-822	.707
47. ความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน และ ผู้รับบริการ	4.24	.831	4.24	.634	-.023	.068
48. ปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคน ครองงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ	4.28	.843	4.24	.641	.241	.046*
49. เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมผู้อื่นให้ปฏิบัติตนตาม หลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู และพัฒนาจนเป็นที่ ยอมรับ	4.24	.779	4.19	.618	.373	.157
เฉลี่ยรวม	4.22	.737	4.22	.543	-.047	.121

* $p < .05$

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 94 สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี เมื่อวิเคราะห์องค์เพศ นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูแตกต่างกัน ในรายการ “ปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคน ครองงานเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 96 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี อิงสาขาวิชา

รายการ	วิทยาศาสตร์		ศิลปศาสตร์		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
46. ปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่และสถานการณ์	4.19	.612	4.25	.669	-672	.054
47. ความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน และ ผู้รับบริการ	4.23	.631	4.26	.686	-.320	.189
48. ปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคนครองงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ	4.20	.648	4.28	.682	-.939	.105
49. เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมผู้อื่นให้ปฏิบัติตนตาม หลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครูและพัฒนาจนเป็นที่ ที่ยอมรับ	4.17	.584	4.22	.865	-.592	.007**
เฉลี่ยรวม	4.19	.529	4.25	.602	-.723	.075

** $p < .01$

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี เมื่อวิเคราะห์อิงสาขาวิชาของนักศึกษาแตกต่างกัน ในรายการ “เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมผู้อื่นให้ปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู และพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับ” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 97 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี **อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**

รายการ	2.00-2.50		2.51-3.00		3.01-3.50		3.51-4.00		F	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
46. ปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่และสถานการณ์	4.75	.500	4.24	.689	4.20	.600	4.19	.671	.997	.395
47. มีความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงานและผู้รับบริการ	4.75	.500	4.24	.665	4.22	.642	4.26	.701	.851	.468
48. ปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคน ครองงานเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ	4.25	.500	4.22	.683	4.26	.643	4.24	.726	.037	.991
49. เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมผู้อื่นให้ปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู และพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับ	4.00	.000	4.19	.692	4.17	.601	4.29	.672	.464	.707
รวมเฉลี่ย	4.44	.239	4.22	.604	4.21	.536	4.24	.616	.223	.880

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี เมื่อวิเคราะห์อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 98 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา ด้านการประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี **อิงศาสนา**

รายการ	พุทธ		อิสลาม		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
46. ปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ และสถานการณ์	4.29	.707	4.20	.622	.392	.677
47. ความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน และผู้รับบริการ	4.22	.685	4.25	.654	.096	.909
48. ปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคน ครองงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ	4.29	.707	4.23	.656	.191	.826
49. เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมผู้อื่นให้ปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู และพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับ	4.18	.727	4.20	.612	.059	.943
เฉลี่ยรวม	4.24	.622	4.22	.553	.113	.893

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง สะท้อนให้เห็นว่าในด้านการประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีเมื่อวิเคราะห์ห้องศาสนา นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครู ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ และปัญหาของนักศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นครู มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การประมวลสรุปความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะความเป็นครู เมื่อนักศึกษาได้ผ่านประสบการณ์ตรงจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สามารถประมวลเป็นประเด็น 2 ประเด็นใหญ่ๆ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะต่อคณะหรือสถานศึกษาในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ

1.1 ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน/สถานศึกษาที่นักศึกษาผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

- อยากให้โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักศึกษาเรียนรู้งานภายในโรงเรียนให้หลากหลายรูปแบบ
- ทำงานอย่างมีแบบแผน ส่งงานเป็นระยะ อยากให้มีการตรวจเช็คจากโรงเรียนและครูพี่เลี้ยงตลอด
- ครูพี่เลี้ยงควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาทำงานสุดความสามารถ
- ครูพี่เลี้ยงควรเป็นตัวอย่างที่ดีในทุกๆด้าน
- ครูพี่เลี้ยงควรเป็นที่ปรึกษาให้แก่นักเรียน
- ครูในโรงเรียนบางท่านยังไม่มีจรรยาบรรณมากพอ ไม่ควรนำมาเป็นแบบอย่าง
- บ่อยครั้งที่เห็นครูที่โรงเรียน เอาัดเอาเปรียบกัน

1.2 ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องคณะศึกษาศาสตร์

ผลการประเมินข้อเสนอแนะของนักศึกษา สามารถจำแนกเป็นประเด็น ได้ดังต่อไปนี้

หลักสูตร/วิชา	การเรียนการสอน	กิจกรรม/โครงการ
<ul style="list-style-type: none"> - อยุ่กให้คณะมีรายวิชาที่ใส่เข้าไปในหลักสูตร - อยุ่กให้คณะเปิดรายวิชาทฤษฎี - ควรส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาไม่มีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการศึกษาอย่างลึกซึ้ง - ควรสจัดวิชาในหลักสูตรที่เน้นการนำไปใช้ได้จริงในชั้นเรียน - วิชาเอกเทคโนโลยีและประเมินผล การศึกษาอยุ่กให้หลักสูตรเน้นในเรื่องการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ให้มากกว่านี้ - ควรสสร้างความเป็นครูและเน้นวิชาความเป็นครูมากกว่านี้ - ในการสร้างครูควรเน้นและใส่ใจมากกว่านี้ เช่น เน้นปฏิบัติไม่เน้นแต่วิชาการ - อาจารย์ในเทศบางท่านไม่ได้เข้าในเทศ - ควรสแนะนำให้รุ่นน้องไปฝึกสอนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เพราะจะได้อะไรเยอะมาก - ควรสมีบุคคลเฉพาะที่คอยให้คำปรึกษาเรื่องการเรียน และหลักสูตร 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรสเพิ่มประสบการณ์การสอบแก่นักศึกษาก่อนขึ้นปี 5 - ควรสจัดติวก่อนการสอบครูผู้ช่วยและเพิ่มจำนวนวันในการติว - ควรสจัดกิจกรรม/อบรม/ติว เพื่อพัฒนาความสามารถการเป็นครูมืออาชีพ - อยุ่กให้ขยายระยะเวลาในการติว เพราะเป็นกิจกรรมที่ดีและควรสจัดขึ้นอีกในปีถัดๆไป - อยุ่กให้มีความพร้อมด้านการผลิตสื่อการสอน เช่น งบประมาณ การติดตามประเมินงานสอนอย่างใกล้ชิด ควรสรับฟังข้อคิดเห็นกันและกัน - สอดแทรกข้อสอบในการเรียนการสอน - ให้มีความเข้มในการจัดเรียนวิชา Learning Instruction I และ Learning Instruction II เพื่อเป็นประสบการณ์ก่อนเข้าสู่โรงเรียน - เน้นเนื้อหาที่ใช้ในการปฏิบัติการสอนอย่างเข้มงวด - ส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้การสร้างสื่อและนวัตกรรมใหม่ๆ - ควรสให้นักศึกษาลงปฏิบัติงานการจัดการชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้นก่อนที่นักศึกษาจะปฏิบัติงานในชั้นปีที่ 5 - การสอนควรเน้นให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยี 	<ul style="list-style-type: none"> - อยุ่กให้คณะจัดฝึกอบรมการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในทุกๆปี - อยุ่กให้จัดกิจกรรมที่สมควรนำไปใช้ประโยชน์ - อยุ่กให้จัดกิจกรรมที่มีความหลากหลาย - มีการจัดโครงการ เพื่ออบรมพัฒนาว่าที่ครูอย่างต่อเนื่อง - การจัดฝึกให้มีการทำสื่อการจัดกิจกรรมในรูปแบบใหม่ๆ - เสริมกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะด้านต่างๆ ก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ - อาจอบรมนักศึกษาในกรณีฝึกสอนอยู่ - การประกาศกิจกรรมต่างๆไม่เคยเป็นแบบแผนปรับเปลี่ยนตลอดไม่มีความแน่นอน - อยุ่กให้คณะเข้มงวด การมีจิตอาสาในการทำงาน - อยุ่กให้คณะเข้มงวด ในประเด็นวินัย บุคลิกภาพความเป็นครูของนักศึกษา - การประกาศในกิจกรรมแต่ละกำหนดการมีความล่าช้า - การดำเนินการเรื่องเอกสารใบจบ ใบประกอบหลักฐานต่างๆค่อนข้างช้ามาก ไม่ทันมหาวิทยาลัยอื่น ๆ - มีช่องทางในการอัปเดตข่าวสารทางการศึกษา และพัฒนาอัปเดตข้อมูลที่เกี่ยวข้องการเรียนรู้อยู่เป็น

หลักสูตร/วิชา	การเรียนการสอน	กิจกรรม/โครงการ
- อยากรให้มีการส่งนักศึกษาออกไปทดลองสอนประมาณ 2 สัปดาห์ ในช่วงปีที่ 4 ซึ่งแตกต่างหากจากการสังเกตการสอน เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ด้านความรู้และทักษะให้แก่ตัวนักศึกษาเอง เพื่อลดความประหม่าที่จะเกิดขึ้นตอนลงฝึกปฏิบัติจริงในชั้นปีที่ 5	- ควรที่จะมีการเพิ่มการจัดกิจกรรมในห้องเรียนให้นักศึกษาได้ปฏิบัติด้วยตนเองเพิ่มขึ้น - ควรมีการถ่ายทอดประสบการณ์ในการควบคุมชั้นเรียนโดยการสร้างสถานการณ์	ประโยชน์แก่นักเรียนมากขึ้น - ควรมีข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็ว ชัดเจนแก่นักศึกษา

2. ปัญหาของนักศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นครู

นักศึกษาที่ได้ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นครู สามารถแบ่งได้เป็นประเด็น ดังนี้

การควบคุมชั้นเรียน	การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	การปรับตัว
- การควบคุมชั้นเรียนโดยเฉพาะกับเด็กเล็กๆ เช่น ชั้นประถมศึกษา - จุดอ่อนการควบคุมชั้นเรียน - ในบางครั้งควบคุมชั้นเรียนไม่ได้ ทำให้การเรียนการสอนไม่ประสบความสำเร็จ - การจัดการชั้นเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพ เมื่อต้องสอนนักเรียนที่มีจำนวนกว่า 50 คนต่อห้อง	- การเป็นผู้นำที่ดีและผู้ตามที่ดี - การเป็นผู้นำ การแก้ปัญหาและอุปสรรคที่ต้องตัดสินใจ - การทำงานร่วมกันเป็นทีม - ความเป็นผู้นำในด้านต่างๆ	- ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม ยังมีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนค่อนข้างลำบาก - การมีเจตคติที่ดีกับการทำงานร่วมกัน และช่วยเหลือผู้ร่วมงาน - ยังขาดความรักในการสอน - ไม่ได้ใช้เวลาเพื่อการพัฒนาตนเองให้เกิดความต่อเนื่อง - ยังไม่มีความกระตือรือร้นในการสืบและหาข้อมูล องค์กรความรู้ใหม่ๆ - ยังไม่ทราบหรือตามไม่ทันเหตุการณ์หรือวิธีการสอนใหม่ๆ - การใช้ภาษาในการถ่ายทอดความรู้

การควบคุมชั้นเรียน	การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	การปรับตัว
		<ul style="list-style-type: none"> - บกพร่องการปฏิบัติตนได้ตรงตามเวลาที่ทางคณะหรือโรงเรียนกำหนด การเข้าชั้นชื่อในโรงเรียน -การจัดกิจกรรมในชั้นเรียน นักศึกษาที่เข้าฝึกสอนใหม่มักปรับเข้าหาโรงเรียนและนักเรียนยาก เนื่องจากขาดประสบการณ์การสอน -การจัดการเด็กที่มีปัญหา เช่น เด็กติดยาเสพติด - การปรับตนในการจัดการชั้นเรียนในสถานการณ์ต่างๆที่ไม่ตายตัว -การกล้าคิด กล้าทำสิ่งใหม่ๆเพื่อการพัฒนา -การพูดจาไม่เหมาะสม บางครั้งเผลอพูดจาหยาบค้าย -นักเรียนบางคนไม่ให้เกียรติกับครูฝึกสอน -นักเรียนบางคนไม่ให้ความร่วมมือในการเรียนการสอน -นักเรียนบางคนไม่ตั้งใจเรียนกับครูฝึกสอน -เจอกับสภาพปัญหาที่ไม่เคยเกิดขึ้นเอง ทำให้ต้องปรับตัวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กร

บทที่ 5

การสรุปและอภิปรายผล

การวิจัย “สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์” ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการวิจัย อาทิเช่น วัตถุประสงค์ในการวิจัย สมมติฐานในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยและการ อภิปรายผลพร้อมข้อเสนอแนะ ซึ่งนำมากล่าวโดยสรุปดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะความเป็นครูประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะความเป็นครู 5 สมรรถนะ ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำแนกตามเพศ สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและศาสนา
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 หลักสูตร 5 ปี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2559

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 หลักสูตร 5 ปี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 434 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างอิงจาก อีรวิทย์ เอกะกุล, 2543) ได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 394 คน ภายหลังเก็บข้อมูลได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 210 ชุด คิดเป็นร้อยละ 62.13 ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้วิจัยเก็บข้อมูลในกิจกรรมสัมมนาหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา แบบสอบถามที่เก็บได้ขาดความสมบูรณ์และนักศึกษาค้นแบบสอบถามไม่ครบ

แบบแผนการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้เป็นเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาสมรรถนะความเป็นครู ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขต ดังนี้

ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย เพศ สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและศาสนา

ตัวแปรตาม ประกอบด้วยสมรรถนะหลัก (Core Competency) ของความเป็นครูประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ

การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

การบริการที่ดี

การพัฒนาตนเอง

การทำงานเป็นทีม

จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม **ส่วนแรก**เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ ประกอบด้วย เพศ สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและศาสนา **ส่วนที่สอง**เป็นแบบสอบถามสมรรถนะหลัก (Core Competency) ของความเป็นครู **ส่วนที่สาม** เป็นคำถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็น ปัญหาและอุปสรรค สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในพื้นที่ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .957 และความเชื่อมั่นจำแนกรายสมรรถนะ ดังนี้

การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน .794

การบริการที่ดี .675

การพัฒนาตนเอง .780

การทำงานเป็นทีม .880

จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู .930

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยเก็บรวบรวมแบบสอบถาม จากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถาม โดยเลือกเฉพาะที่สมบูรณ์เพื่อนำผลการตอบไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปอย่างง่าย ตามขั้นตอนต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเพศ สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศาสนา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งข้อคำถามมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean)

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แปลผลโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) กำหนดค่าเฉลี่ยแต่ละช่วงมีความหมายดังนี้ (ดัดแปลงจาก สมศักดิ์ แพรม่วง, 2541: 60)

4.50	ขึ้นไป	หมายถึง	มากที่สุด
3.51 - 4.50		หมายถึง	มาก
2.51 - 3.50		หมายถึง	ปานกลาง
1.51 - 2.50		หมายถึง	น้อย
ต่ำกว่า 1.50		หมายถึง	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำแนกตามเพศ สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและศาสนา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าที (t - test) เพื่อหาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน

ตอนที่ 4 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มีมากกว่า 3 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA)

ตอนที่ 5 ความคิดเห็น อุปสรรคและปัญหา ข้อเสนอแนะของสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยวิเคราะห์ด้วยค่าความถี่

การสรุปผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาเพศชาย จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 และเพศหญิง จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 88.1 ส่วนใหญ่ศึกษาศาสาศิลปศาสตร์ จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 และสาขาวิทยาศาสตร์ จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่าง 3.01 – 3.50 มากที่สุด จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1 และนับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 76.2

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครูเรียงตามลำดับจากมากที่สุด คือ สมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (4.25) รองลงมา คือ สมรรถนะการทำงานเป็นทีม (4.21) สมรรถนะการบริการที่ดี (4.16) สมรรถนะการมุ่งสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (4.03) และน้อยที่สุด คือ สมรรถนะการพัฒนาตนเอง (3.96)

ตารางที่ 99 สรุปความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครู

สมรรถนะ	ด้าน	ผล ค้นพบ	รายการ	ผล ค้นพบ
สมรรถนะ การมุ่ง สัมฤทธิ์ใน การปฏิบัติ งาน	ด้านความสามารถในการ วางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์สังเคราะห์ ภาระกิจงาน	มาก	1.วิเคราะห์ภาระกิจงานเพื่อวางแผนการ แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ 2.กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุก ภาคเรียน 3.กำหนดแผนการปฏิบัติงานและการ จัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน	มาก มาก มาก
	ด้านความมุ่งมั่นในการ ปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์	มาก	1.สนใจที่จะหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ การจัดการเรียนรู้ 2.ริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการจัด การเรียนรู้ 3.แสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพใหม่ๆ เพื่อการพัฒนาตนเอง	มาก มาก มาก
	ด้านความสามารถในการ ติดตามประเมินผลการ ปฏิบัติงาน	มาก	1.ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง 2.ติดตามผลประเมินอย่างต่อเนื่อง	มาก มาก
	ด้านความสามารถในการ พัฒนาการปฏิบัติงานให้มี ประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ	มาก	1.ใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานมา ปรับปรุง/พัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น 2.พัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อตอบสนอง ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและ ชุมชน 3.เน้นพัฒนาการปฏิบัติงานให้มี ประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งาน ประสบความสำเร็จ	มาก มาก มาก
สมรรถนะ การบริการ ที่ดี	ด้านความตั้งใจและเต็มใจใน การให้บริการ	มาก	1.ทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม เมื่อมีโอกาส	มาก

สมรรถนะ	ด้าน	ผล ค้นพบ	รายการ	ผล ค้นพบ
			2.เต็มใจ ภาคภูมิใจ และมีความสุขในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ 3.ให้บริการอย่างรวดเร็ว ทันใจ ไม่ล่าช้า	มาก มาก
	ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ	มาก	1.ศึกษาความต้องการของผู้รับบริการ และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง 2.ปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการให้มีประสิทธิภาพ	มาก มาก
สมรรถนะ การพัฒนา ตนเอง	ด้านการศึกษา ค้นคว้าหา ความรู้ ติดตามองค์ความรู้ ใหม่ๆ ทางวิชาการและ วิชาชีพ	มาก	1.ศึกษาความรู้ มุ่งมั่นและแสวงหาโอกาสพัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเข้าร่วมประชุม/ สัมมนา การศึกษาดูงาน การค้นคว้าด้วยตนเอง 2. ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการ และวิชาชีพเนืองๆ	มาก มาก
	ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ	มาก	1.รวบรวม สังเคราะห์ข้อมูล ความรู้จัดเป็นหมวดหมู่และปรับปรุงองค์ความรู้ให้ทันสมัย 2.สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ องค์กรและวิชาชีพ	มาก มาก
	ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย	มาก	1.แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน 2.ให้คำปรึกษาแนะนำ นิเทศและถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่ผู้อื่น 3.มีการขยายผลโดยสร้างเครือข่ายการเรียนรู้	มาก มาก มาก
สมรรถนะ การทำงาน เป็นทีม	ด้านการให้ความร่วมมือช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน	มาก	1.สร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 2.ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 3.ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน	มาก มาก มาก

สมรรถนะ	ด้าน	ผล ค้นพบ	รายการ	ผล ค้นพบ
	ด้านการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน	มาก	1.ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม 2.แลกเปลี่ยนฟังความคิดเห็นและประสบการณ์จากเพื่อนร่วมงาน	มาก มาก
	ด้านการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย	มาก	1.มีทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคล/ กลุ่มบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และในสถานการณ์ต่างๆ	มาก
	ด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ ผู้ตาม	มาก	1.การแสดงบทบาทผู้นำ/ผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมตามโอกาส 2.เน้นการบริการบนพื้นฐานความสำเร็จในผลงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีอยู่	มาก มาก
	ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย	มาก	1.แลกเปลี่ยน/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ภายในทีมงาน 2.แลกเปลี่ยนเรียนรู้/รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายและทีมงาน 3.ร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา	มาก มาก มาก
สมรรถนะ จริยธรรม และ จรรยาบรรณ วิชาชีพครู	ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ	มาก	1.สนับสนุน และเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพ 2.เสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ 3.ยกย่อง ชื่นชมบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ 4.ยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพ ปกป้องเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ	มาก มาก มาก มาก

สมรรถนะ	ด้าน	ผล ค้นพบ	รายการ	ผล ค้นพบ
	ด้านความมีวินัย และความ รับผิดชอบในวิชาชีพ	มาก	1.ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลา วาง แผนการใช้จ่าย และใช้ทรัพยากรอย่าง ประหยัด 2.ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร 3.ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ และมุ่งมั่น พัฒนาการประกอบอาชีพให้ก้าวหน้า 4.ยอมรับผลอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ของตนเอง และแนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรค	มาก มาก มาก
	ด้านการดำรงชีวิตอย่าง เหมาะสม	มาก	1.ปฏิบัติตน/ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมกับ สถานะของตน 2.รักษาสีทิวประโยชน์ของตนเอง และไม่ ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น	มาก มาก
	ด้านการประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี		1.ปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ และสถานการณ์ 2.มีความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน เพื่อ ร่วมงาน และผู้รับบริการ 3.ปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคน ครองงานเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ 4.เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมผู้อื่นให้ ปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพครู และพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับ	มาก มาก มาก มาก

ตาราง 100 สรุปผลการศึกษเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสมรรถนะความเป็นครู จำแนกตามเพศ
สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและศาสนา

สมรรถนะ	ด้าน	รายการ	ประเด็นความแตกต่าง
สมรรถนะการมุ่งสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์สังเคราะห์ภารกิจงาน	1. วิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
	ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน	8. ติดตามผลประเมินอย่างต่อเนื่อง	เพศ
	ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน	(รวมเฉลี่ย)	สาขาวิชา
สมรรถนะการบริการที่ดี	ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ	21. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน	เพศ
สมรรถนะการทำงานเป็นทีม	ด้านการให้ความร่วมมือช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน	26. ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน	เพศ
	ด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ผู้ตาม	30. การแสดงบทบาทผู้นำ/ผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมตามโอกาส 31. เน้นการบริการบนพื้นฐานความสำเร็จในผลงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีอยู่	เพศ
	ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย	33. แลกเปลี่ยนเรียนรู้/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายและทีมงาน	ศาสนา
		34. ร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา	ศาสนา

สมรรถนะ	ด้าน	รายการ	ประเด็นความแตกต่าง
สมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณ วิชาชีพครู	ด้านการประพฤติปฏิบัติ ตนเป็นแบบอย่างที่ดี	48. ปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคน ครองงาน เพื่อให้การ ปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ	เพศ
		49. เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริม ผู้อื่นให้ปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครูและพัฒนาจน เป็นที่ยอมรับ	สาขาวิชา

การอภิปรายผล

ในการอภิปรายผล ผู้วิจัยจกอภิปรายตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 กล่าวว่า เพื่อศึกษาสมรรถนะความเป็นครูประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครูโดยสามารถเรียงตามลำดับจากสูงที่สุด คือ สมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (4.25) รองลงมา คือ สมรรถนะการทำงานเป็นทีม (4.21) สมรรถนะการบริการที่ดี (4.16) สมรรถนะการมุ่งสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (4.03) และต่ำที่สุด คือ สมรรถนะการพัฒนาตนเอง (3.96) การที่นักศึกษามีความคิดเห็นและรับรู้สมรรถนะความเป็นครูของตนเองภายหลังจากที่ได้ผ่านการได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 1 ปี ว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านสะท้อนให้เห็นถึงการประสบความสำเร็จในการสร้างรากฐานที่มั่นคงแข็งแรงบังเกิดทั้งในส่วนรวม กล่าวคือองค์กรคณะศึกษาศาสตร์ที่ผลิตนักศึกษา ส่งผลให้นักศึกษารู้ว่าตนเองเป็นผู้มีความสามารถทำความเข้าใจ เรียนรู้ ศึกษา ทั้งภาคทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติ สู่การจัดการเรียนการสอน ให้นักศึกษามีความรู้สามารถสร้างองค์ความรู้ ทักษะ ความสามารถ อีกทั้งได้ผ่านการฝึกฝนอบรมเน้นการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จากการที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ และโครงการต่างๆ ของคณะ ผ่านการสอน ผ่านทุกสิ่งทั้งในด้านบวกและด้านลบ ตามศักยภาพและความพร้อมของนักศึกษาตลอดเวลา 4 ปีที่ผ่านมาในแต่ละหลักสูตรที่ได้หล่อหลอมทั้งจิตวิญญาณความเป็นครู ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคม สังเกตได้จากการที่นักศึกษาต่างมีความคิดเห็นและให้ความสำคัญต่อสมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายการ “เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น” และ “รักษาสีทิวทัศน์ของตนเอง และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น” สมดังการเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยที่เน้นปลูกฝังเรื่องการ

ตระหนักในการเสียสละ เห็นแก่ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง เหตุนี้ “มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์” ในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นขุมปัญญาของประเทศอันมีคณะศึกษาศาสตร์เป็นหน่วยงานทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตครูในภาคใต้ จึงบรรลुพระราชปณิธานของสมเด็จพระราชบิดาที่ได้ทรงดำรัสไว้ว่า “ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตัว เป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง” และสอดคล้องกับค่านิยม “คุณธรรมนำความรู้” อย่างไรก็ตามหัวใจสำคัญที่สุดของการศึกษาคือครูหรือผู้สอน ครูคือกุญแจความสำเร็จ ครูต้องมีใจรักการสอน รู้วิธีสอน สามารถบ่มเพาะความรับผิดชอบของผู้เรียนให้เกิดการตกผลึกทางปัญญา การที่นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีความคิดเห็น ตระหนักตนเองมีคุณสมบัติว่าด้วยสมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูมากที่สุด จึงย่อมเป็นโอกาสให้คณาจารย์ทุกคน ได้ใช้โอกาสในทุกวิชา ทุกภาคการศึกษา ตลอดจนบุคลากร ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้ใช้เป็นพลวัตในการส่งเสริม สร้างและพัฒนาศักยภาพนักศึกษาที่มีแตกต่างกัน ให้มุ่งไปด้วยเป้าหมายเดียวกัน คือ การเป็นคนคุณภาพหรือ นวัตกรรม เพราะนวัตกรรมสำคัญกว่านวัตกรรม ในที่นี้ นวัตกรรมที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้ 1. รู้จักมนุษย์และสังคมอย่างดีพอ 2. สามารถมองอนาคตที่ชัดเจนได้ 3. คิดสมดุลงานผลประโยชน์และการตอบแทนสังคม 4. มีทักษะการจัดการ 5. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ 6. สามารถออกแบบและสร้างสิ่งใหม่หรือปรับสิ่งเก่าได้ 7. มีจิตผลิตภาพและทำได้ 8. คิดถึงสิ่งที่ดีกว่า 9. มีสำนึกทางสังคม 10. เห็นคุณค่าความดีความงาม (ไพฑูริย์ สีนลรัตน์และคณะ, 2559) สอดคล้องกับ พงษ์ศักดิ์ ด้วงทา (2558) ที่ศึกษาสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 1 เพื่อ 1. ประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลกเขต 1 2. ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมรรถนะวิชาชีพครูกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตการศึกษาเอกชน พิษณุโลก เขต 1 จากจำนวน 12 โรงเรียน จำนวนครู 860 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินสมรรถนะครูผู้สอน เพื่อใช้สำหรับการประเมินครูผู้สอน มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้ ขั้นที่ 1 ศึกษาสมรรถนะสังเคราะห์ สมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชน ขั้นที่ 2 การประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชน และตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมรรถนะวิชาชีพครู พบว่า สมรรถนะหลัก (Core Competency) มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การบริการที่ดี และวินัย คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ปรีถจริยา กิตตา เลี้ยววาริณ อุบล (2558) ศึกษาความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ตามความคาดหวังของนักเรียนและนักศึกษา การวิจัยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาความคาดหวังของนักเรียนและนักศึกษาที่มีต่อความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ด้านคุณธรรมจริยธรรมครู ด้านคุณลักษณะที่ดีของครู ด้านบุคลิกภาพที่ดีของครู ด้านบทบาทหน้าที่ของครู และด้านสมรรถนะของครู 2) เพื่อเปรียบเทียบความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ตามความคาดหวังนักศึกษาระหว่างนักศึกษาคณะครุศาสตร์และนักศึกษาคณะอื่นๆ เก็บข้อมูลนักเรียนจำนวน 367 คน และนักศึกษาจำนวน 384 คน โดยการใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่า 1)

นักเรียนและนักศึกษาก็คงมีความคาดหวังความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ในระดับมากที่สุด 5 ด้านคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมครูนักเรียนและนักศึกษาคาดหวังในเรื่องความกตัญญูทักท้วงต่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านคุณลักษณะที่ดีของครูนักเรียนและนักศึกษาคาดหวังในเรื่องครูควรมีความรู้แม่นยำในหลักสูตรที่สอน ครูควรสอนศิษย์ให้รู้แจ้งโดยไม่ปิดบัง ด้านบุคลิกภาพของครูนักเรียนและนักศึกษาคาดหวังในเรื่องครูควรมีความเป็นมิตร รู้จักพูดในเชิงบวก พูดให้กำลังใจผู้อื่น มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ด้านบทบาทหน้าที่ของครูนักเรียนและนักศึกษาคาดหวังในเรื่องครูควรสั่งสอนความรู้ในสรรพวิทยาการต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน ด้านสมรรถนะของครูนักเรียนและนักศึกษาคาดหวังในเรื่องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง นักเรียนและส่วนรวม เปิดใจกว้างยอมรับความเปลี่ยนแปลง กระตุ้นให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และร่วมมือในการพัฒนาผู้เรียน ประเมินผู้เรียนอย่างรอบด้าน และเป็นธรรม สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่นๆ เพื่อการจัดการเรียนรู้

อย่างไรก็ตามข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้แม้สมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในรายการที่นักศึกษาตระหนักตนเองมีสมรรถนะต่ำ แต่ก็ยังเป็นระดับสมรรถนะต่ำที่สุดในระดับมาก นั่นคือรายการ “ปฏิบัติตน/ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมกับสถานะของตน” ในสมรรถนะการพัฒนาตนเอง รายการ “มีการขยายผลโดยสร้างเครือข่ายการเรียนรู้” สะท้อนให้เห็นว่ากระบวนการทางปัญญาเอื้อให้เกิดความสามารถในการขยายผลด้วยเครือข่ายการเรียนรู้ของนักศึกษา จึงควรยั้งที่นักศึกษาจะได้รับการสอดส่อง เอาใจใส่ ดูแลและส่งเสริมพัฒนา เพราะเครือข่ายเป็นสัมพันธภาพของมนุษย์กับมนุษย์ครอบคลุมทั้งการให้และการรับ และการเอื้ออาทรต่อกัน เป็นทักษะการจัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร ตลอดจนชุมชนให้เกื้อกูลเชื่อมโยงกันโดยที่แต่ละฝ่ายต้องมีความเท่าเทียมกัน มีอิสระต่อกัน สามารถยืนหยัดอยู่ได้ด้วยตนเอง และพร้อมที่จะปฏิบัติงานร่วมกันในกลุ่มสมาชิกเครือข่ายบนพื้นฐานของความเท่าเทียมกัน ทั้งนี้เหตุผลในการสร้างระบบเครือข่ายการเรียนรู้กันก็เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดระบบการเรียน การสอน เช่น เครือข่ายภายในโรงเรียน หรือภายนอกโรงเรียน และเครือข่ายอื่นๆ การเชื่อมโยงกันก่อให้เกิดการติดต่อสื่อสารระหว่างอาจารย์/ครูกับนักเรียน ขยายผลไปสู่บุคคลและองค์กรอื่นๆ เพื่อร่วมมือกันทำงานได้มากขึ้น สามารถเป็นสื่อกลาง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารได้ทั่วโลก รวมทั้งสามารถใช้ประโยชน์จากระบบอินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ตในการส่งข่าวสาร และการสืบค้นเพื่อการศึกษา และโดยเฉพาะในรายการ “แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน” ที่นักศึกษายังมีสมรรถนะต่ำอาจด้วยเพราะการขาดข้อมูลหรือไม่มีข้อมูลที่เหมาะสมในการทำงานใดๆก็ตาม หากนักศึกษาไม่แสวงหาความรู้หรือข้อมูล สิ่งที่เกิดขึ้นก็คือ ความผิดพลาดบกพร่องหรือไม่สามารถทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย จึงจำเป็นที่จะต้องที่บุคคลต้องพัฒนาตนเอง (อ้างถึงใน จีระ งอกศิลป์ ,2551 : 64) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาตนเอง คือ การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ หมายถึง ความขวนขวาย สนใจใฝ่รู้เพื่อสั่งสมพัฒนาศักยภาพ ความรู้ ความสามารถของตนเองในการปฏิบัติราชการด้วยการศึกษาค้นคว้าหา

ความรู้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งรู้จักพัฒนา ปรับปรุง ประยุกต์ ใช้ความรู้ เชิงวิชาการและเทคโนโลยีต่างๆ เข้ากับการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เหตุนี้การเตรียมพร้อมเพื่อที่นักศึกษาจะได้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนในอนาคต นักศึกษาจึงต้องเร่งพัฒนาตนเองอย่างทวิคุณ ดังเช่น นักการศึกษา นักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษาได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาครูไว้โดยชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาตนเองเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครู เพราะครูเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงต่อการพัฒนาเยาวชน เพราะถ้าการศึกษาล้มเหลวจะมีการกล่าวโทษครูว่าเป็นผู้มีส่วนทำให้การศึกษาเป็นเช่นนั้น ส่งผลให้ภาพพจน์ครูตกต่ำ และครูขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดการพัฒนาตนเองในหน้าที่การงาน ครูจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับความตระหนักของนักศึกษาเห็นได้จากการให้ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็น ดังเช่น

- ควรมีการจัดโครงการ เพื่ออบรมพัฒนาว่าที่ครูอย่างต่อเนื่อง
- การจัดฝึกให้มีการทำสื่อการจัดกิจกรรมในแบบใหม่ๆ
- อยากให้จัดกิจกรรมที่สมควรนำไปใช้ประโยชน์
- อยากให้คณะจัดฝึกอบรมการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในทุกๆปี
- อบรมนักศึกษาในกรณีฝึกสอนอยู่
- อยากให้จัดกิจกรรมที่มีความหลากหลาย

และสอดคล้องกับบรรณารักษ์ ทองบุญเรือง (2552) ที่ได้ศึกษา การพัฒนาตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 พบว่าโดยภาพรวมข้าราชการครูมีการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน ก็พบว่า ส่วนใหญ่มีการพัฒนาตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยมาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนมีการพัฒนาตนเองสูงสุด โดยมีการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก และมาตรฐานที่ 1 การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการที่เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอมอยู่ในระดับต่ำสุดโดยมีการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับปานกลาง

วัตถุประสงค์ที่ 2 กล่าวว่า เพื่อศึกษาสมรรถนะความเป็นครู 5 สมรรถนะของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำแนกตามเพศ สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ ศาสนา ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

เพศ ผลจากการวิจัยพบว่า สมรรถนะการมุ่งสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน) สมรรถนะการทำงานเป็นทีม (ด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ผู้ตาม รายการ) นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีสมรรถนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เหล่านี้นับเป็นสารสนเทศที่สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาที่ได้ผ่านกระบวนการการเรียนรู้ ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากคณะศึกษาศาสตร์ในทุกๆ หลักสูตรและสาขาวิชา ได้ผ่านการบ่มเพาะพัฒนาที่เหมือนกัน ร่วมกัน เมื่อเอาเพศเป็นตัวตั้งพบความแตกต่างกัน หรือกล่าวได้ว่านักศึกษาทั้งสองเพศที่ได้รับการพัฒนาด้วยกระบวนการเรียนรู้ การเรียนการสอน

และกิจกรรม โครงการต่างๆ เฉกเช่นเดียวกัน ผลลัพธ์พบว่านักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูไม่เท่าเทียมกัน เป็นผลให้คุณภาพของนักศึกษาเป็นไม่เป็นเอกภาพตามเพศ

การที่บุคคลมีความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยเฉพาะอย่างยิ่งความแตกต่างระหว่างเพศที่มีต่อสมรรถนะความเป็นครู อันเป็นคุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวโยงไปถึงผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Other Characteristics) แม้ในสังคมทุกสังคมจะมีข้อกำหนดหรือแนวทางปฏิบัติตนในเรื่องเพศ เพื่อความดีงามและความสงบเรียบร้อยของสังคม ทว่าสมรรถนะความเป็นครูดังกล่าวเป็นวิสัยสามารถ เป็นทักษะ ศักยภาพที่ทุกคนสามารถเรียนรู้กันได้ พัฒนาได้ โดยผ่านการจัดระบบการศึกษาเป็นเครื่องมือที่ดี มีมาตรฐาน เป็นมาตรฐาน เพื่อสร้างบัณฑิตคุณภาพที่มีศักยภาพสูง มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานแห่งคุณธรรม มีสำนึกสาธารณะ มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถดำรงตนอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี มีความเป็นประชาธิปไตย และมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม เหตุนี้คณะศึกษาศาสตร์อาจะจัดกระบวนทัศน์ใหม่ในการจัดการเรียนรู้แบบสหเพศเป็นเอกภาพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต มีจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของโลก ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้บัณฑิตมีคุณภาพระหว่างแรงงาน เก่งคน เก่งตน และเก่งความดี โดยเน้นความรับผิดชอบต่อ มีสุขภาพแข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ เพื่อตนเองและสังคม

สาขาวิชา ผลจากการวิจัยพบว่า สมรรถนะการมุ่งสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน) พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์มีความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน มากกว่านักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ผ่านการเรียนรู้จากหลักสูตรที่ไปเรียนร่วมกับนักศึกษาต่างคณะ จึงอาจส่งผลให้การรับรู้ พฤติกรรมการร่วมเรียนของนักศึกษาเหล่านี้ขาดการเติมเต็มสมบูรณ์ เหล่านี้จึงอาจจะเป็นสารสนเทศและข้อมูลให้แก่คณะศึกษาศาสตร์ที่จะดำเนินการวางแผนการจัดยุทธศาสตร์การสอน กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเร่งส่งเสริม พัฒนา นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ให้ได้ตามมาตรฐาน และตามความเหมาะสมให้เท่าเทียมกัน โดยอาจใช้ Active learning ซึ่งหมายถึง การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน กระตุ้นให้ ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking) ด้วยการวิเคราะห์ ประเมินค่าและสร้างสรรค์ สามารถฟัง อ่าน เขียน ตั้งคำถาม อภิปรายร่วมกันและลงมือปฏิบัติจริงได้ โดยคำนึงถึงความรู้เดิม และความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ให้นักศึกษาเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ นอกจากนี้แล้วกิจกรรมและโครงการต่างๆ (Projects/Activities) ที่จัดเพื่อพัฒนานักศึกษาทั้งในระดับคณะและภาควิชา ก็เป็นอีกพันธกิจหนึ่งที่สำคัญของคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งการดำเนินงานตามพันธกิจจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จได้นั้นสะท้อนได้จากคุณภาพนักศึกษาที่เป็นผู้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถตามสาขาวิชาและวิชาชีพ เหตุนี้ผู้เกี่ยวข้องระดับคณะ/

ภาควิชาตลอดจนหน่วยงานอื่นภายในคณะจึงอาจจัดการเรียนรู้ควบคู่ทั้งในและนอกห้องเรียน ทั้งในชุมชนหรือองค์กรภายนอกในด้านต่างๆ ผสมผสานกันในภาพรวม ที่เน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ (Quality Education) โดยมีการสื่อสารถึงทิศทางการพัฒนาแก่บุคลากรทุกคนอย่างทั่วถึงและเป็นระบบให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และอย่างรวดเร็ว สะท้อนความคิดเห็นมาจากนักศึกษา ว่าด้วย**ปัญหาของนักศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นครู** “ยังไม่มีคณะกรรมการหรือรื้อนในการสืบและหาข้อมูล องค์ความรู้ใหม่ ๆ” “ยังไม่ทราบหรือตามไม่ทันเหตุการณ์หรือวิธีการสอนใหม่ ๆ” และ “ให้คณะมีการจัดโครงการ เพื่ออบรมพัฒนาว่าที่ครูอย่างต่อเนื่อง” เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะ อาทิเช่น ทักษะทางวิชาชีพนอกห้องเรียนกับการเรียนในห้องเรียน โดยตระหนักจัดตามศักยภาพของนักศึกษาเพื่อเพิ่มคุณค่าให้แก่นักศึกษาให้เหมาะสม ทั้งนี้สามารถดำเนินการได้ในหลากหลายรูปแบบ เช่น การจัดประชุมสัมมนาวิชาการ การวิจัย การศึกษาดูงาน การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การฝึกทักษะ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นต้น ให้นับเป็นความสำเร็จของการขับเคลื่อนระบบ PSU System นั้นเอง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในสมรรถนะการมุ่งสัมฤทธิ์

ในการปฏิบัติงาน ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์สังเคราะห์ภารกิจงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายการ “วิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ”ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สะท้อนให้เห็นว่าทักษะและความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์สังเคราะห์สมรรถนะภารกิจงานความเป็นครูของนักศึกษาแตกต่างกันตามระดับความสามารถในการเรียนรู้ หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเมื่อได้วิเคราะห์ข้อมูลในระดับลึก พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงปรากฏสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ได้ดีกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า อาจกล่าวอีกนัย ไดว่ว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงคือ ผู้ที่มีความสามารถในการชี้นำตนเอง มีความมุ่งมั่น ความยินดีในการเรียนรู้ หรือมีความสนใจในกิจกรรม การเรียนรู้มากกว่า จึงย่อมสามารถประเมินระดับความรู้และทักษะความก้าวหน้าของตน วางเป้าหมาย หรือกำหนดระยะเวลาการทำงานที่แน่นอน มีแรงจูงใจในการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อันเป็นพลังกระตุ้นที่บุคคลต้องการทำให้ดีที่สุดโดยเน้นมาตรฐานความสำเร็จ (Excellence Standard) ทั้งนี้บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีความรับผิดชอบ มีความคิดสร้างสรรค์ ชอบคิดวิเคราะห์ วางแผน ขอบงานที่ท้าทาย และมีขั้นตอนในการทำงาน มีหลักเกณฑ์ มุ่งงาน มีเหตุผล และรู้ศักยภาพของตน (อริยา คูหา, 2559) สอดคล้องกับ วิไลวรรณ ศรีสงคราม และคณะ (2549) ที่กล่าวถึง ความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการเรียนรู้ว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักเป็นผู้ที่มีผลการเรียนดี และเช่นเดียวกับ อัญญาณี ทิวทอง (2543) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เหตุนี้จึงอาจเป็นแนวทางหนึ่งที่คณะ และภาควิชา จะให้การสอดส่อง ดูแลพัฒนานักศึกษาโดยใช้เทคนิค Peer tutoring หรือ Bass Technique โดยให้นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงช่วยกัน ร่วมคิด ร่วมเรียน ร่วมงาน และดูแลเป็นพี่เลี้ยง/Buddy แก่ นักศึกษาที่มี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ให้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งประโยชน์ที่ได้คือนักศึกษาผู้ช่วย จะเกิดทักษะในการเรียนรู้และทักษะทางสังคมมากขึ้น นักศึกษาผู้ถูกช่วยจะเรียนรู้ได้ดีขึ้นจากการใช้ภาษาของเพื่อนในวัยเดียวกัน มีการช่วยเหลือเครื่องมือ และแบ่งปันประสบการณ์ ความเข้าใจ ความรู้ ในเรื่องต่างๆกันและกัน และเพื่อขยายกรอบความคิดให้กว้างและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยอาศัย “คน” เป็นธงนำ (People Driven) จึงช่วยให้เปิดมุมมองและความคิดที่หลากหลายในการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนระหว่างทีมที่มีทักษะความสามารถ และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ทำให้ไม่มองอะไรเพียงด้านเดียว

ศาสนา พบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่นับถือศาสนาต่างกันมีสมรรถนะความเป็นครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในสมรรถนะการทำงานเป็นทีม ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยเฉพาะรายการ “แลกเปลี่ยนเรียนรู้/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายและทีมงาน” และ “ร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา” หรือกล่าวได้ว่า นักศึกษาไทยพุทธมีสมรรถนะความเป็นครู รายการ “แลกเปลี่ยนเรียนรู้/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายและทีมงาน” และ “ร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา” มากกว่านักศึกษาไทยมุสลิม ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าอาจสืบเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นสถาบันการศึกษาที่ตั้งอยู่ในภาคใต้ ที่มีนักศึกษาส่วนใหญ่มาจาก 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (57.06%) และนับถือศาสนาอิสลาม (77%) ของนักศึกษาทั้งหมด ดังนั้นจึงมีบริบทความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่นักศึกษาไทยมุสลิม ยังต้องปรับตัวท่ามกลางวัฒนธรรมที่หลากหลายให้หลอมรวมเข้าด้วยกัน การปรับตัวของนักศึกษาจากวัฒนธรรมเดิมสู่รูปแบบวัฒนธรรมใหม่ จึงเป็นสิ่งที่น่าท้าทายนอกเหนือจากการปรับตัวทางวิชาการ การปรับตัวทางอารมณ์ และการปรับตัวในสังคมที่ถือเป็นเรื่องสำคัญ วิธีการที่ดีที่สุดในการก้าวข้ามช่วงเปลี่ยนผ่านก็คือ การทำตัวเองให้ยืดหยุ่น ให้คุ้นเคยกับวัฒนธรรมใหม่ เอาใจใส่ รับรู้ เสาะแสวงหาเพื่อนใหม่และสิ่งใหม่ๆ หาแหล่งข้อมูลเพื่อความอยู่รอดของชีวิต พร้อมกับหมั่นสังเกตศึกษาสิ่งที่ตนเองชอบสิ่งที่ดีของวัฒนธรรมใหม่นั้น การที่บุคคลจะสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมใหม่ได้นั้นต้องเรียนรู้ในการปรับสภาพทางจิตใจ ทางกาย และไม่ว่าจะมีบทบาทใดหน้าที่ใดก็ตาม นักศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับตัวเพื่อให้ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน เพราะความสำเร็จมิได้ขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถเพียงอย่างเดียว แต่สิ่งสำคัญกว่าที่ช่วยพัฒนาชีวิตได้อย่างถาวร คือ ลักษณะชีวิตที่ดี ฉะนั้นการที่นักศึกษาใช้ชีวิตก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง รู้จักปรับตัวทั้งในด้านความคิด สติปัญญา และลักษณะนิสัยที่ดี มีระบบการวางแผน จัดการเวลา เข้าร่วมกิจกรรมของคณะและมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ ก็จะมีส่วนช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จได้อีกทางหนึ่ง การร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตร เช่น ร่วมกิจกรรมชมรม ค่ายอาสาพัฒนา นักกีฬามหาวิทยาลัย คณะกรรมการนักศึกษา เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นสิ่งที่จำเป็น และสำคัญพอๆกับความมุ่งมั่นในทางวิชาการ

และการเรียนรู้เฉพาะในหลักสูตร เพราะการเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านั้นจะทำให้นักศึกษาได้รับพัฒนาหลายด้าน เช่น การพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ฝึกการวางแผน การแก้ปัญหา การเปิดรับมุมมองและความคิดเห็นของเพื่อนร่วมทีมงาน ทั้งต่างวิชาเอก ต่างคณะ ถือเป็นโอกาสที่จะได้พัฒนาศักยภาพ การทำงานเป็นทีมให้มีประสิทธิภาพที่ต้องมาจากการเตรียมพร้อมและเริ่มต้นให้ดี ก้าวแรกที่มั่นคงจึงส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงาน ในอนาคตหากนักศึกษามีความมุ่งมั่น เต็มใจที่จะเรียนรู้ และยอมรับความคิดเห็นของทีมงาน หรือกลุ่มก็จะสามารถปรับตัวให้เข้ากับทีม และทำงานร่วมกับองค์กรอื่นได้อย่างราบรื่นมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้เกิดความพร้อมเมื่อต้องทำงานจริง หลังจากเรียนจบแล้ว

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้ตระหนักและมีแนวทางในการพัฒนานักศึกษา ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1. คณะศึกษาศาสตร์ควรมีกิจกรรมให้หลากหลายมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสัมมนานักศึกษาที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาปี 4 ได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้และฟังความคิดเห็น รับทราบปัญหาและข้อมูลอันอาจเป็นประโยชน์จากนักศึกษาปีที่ 5 ในกิจกรรมสัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีมุมมองกว้างในอนาคต

2. ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ผลจากการวิจัยพบว่า สมรรถนะการมุ่งสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน) สมรรถนะการทำงานเป็นทีม (ด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ผู้ตาม) นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีสมรรถนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นคณะศึกษาศาสตร์อาจจะจัดกระบวนการพัฒนาและจัดกิจกรรม การอบรมและโครงการต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับกระบวนการเรียนรู้ให้เป็น unisex เพื่อเป็นเอกภาพ มีคุณภาพทางเพศ และอัตลักษณ์ของนักศึกษาด้วยยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคลบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกัน

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล จะเห็นได้ว่านักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่าง 3.01 – 3.50 มากที่สุด ซึ่งนับว่าเป็นโอกาสที่ดีในการใช้ความมั่นใจในความสามารถ ศักยภาพ ทักษะของนักศึกษาที่จะประสบความสำเร็จในการศึกษาได้ใช้ความรู้ มีสมรรถนะความเป็นครูเพื่อการเป็นครูที่ดีมีคุณลักษณะในการสอน การจัดเครือข่ายกับโรงเรียน หรือสถานศึกษาอื่นในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ในบริบทศาสนา จะเห็นได้ว่าพื้นที่ภาคใต้จังหวัดปัตตานีจัดอยู่ในสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย คณะศึกษาศาสตร์อาจจะปลูกฝังแนวทัศน์เน้นให้นักศึกษาได้เปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Management) อยู่ด้วยความเข้าใจกัน มีความร่วมมือร่วมใจกัน ระหว่างการใช้ชีวิตใน

มหาวิทยาลัย มองเห็นประโยชน์ที่แท้จริงในการพึ่งพาอาศัยกัน มีความเสียสละ และความยุติธรรม เพราะทั้งนักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจำเป็นต้องแลกเปลี่ยนความหลากหลายทางวัฒนธรรมในชุมชนสังคมเดียวกัน เพื่อความเข้าใจกัน และพึ่งพาอาศัยกัน โดยคณะศึกษาศาสตร์อาจเปิดโอกาสให้นักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้ขยายขอบเขตความหลากหลายทางวัฒนธรรมจากสิ่งที่ใกล้ตัวออกไปสู่สิ่งที่ไกลตัว และเตรียมนักศึกษาให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างมุ่งมั่นบนพื้นฐานของความแตกต่างทางวัฒนธรรม เพื่อให้ศึกษามีทักษะในการคิดเชิงวิพากษ์ เข้าใจ ยอมรับ และเคารพความแตกต่างกัน ทั้งด้านเชื้อชาติ สัญชาติ สถานะทางสังคม ความสามารถและบทบาททางเพศ ตลอดจนประสบการณ์ความสำเร็จทางการศึกษา และสามารถเข้าสู่สังคมได้อย่างมีความสุขโดยไม่แบ่ง แยกชนชั้น วรรณะและศาสนา ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษาตามแนวทางพหุวัฒนธรรม เป็นกระบวนการที่มีเป้าหมายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่มีเสรีภาพและความยุติธรรม จะต้องมีการขจัดความคิดที่เป็นอคติและการแบ่งแยกของกลุ่มต่างๆ ในผู้เรียนให้หมดไป ทว่าให้เป็นกระบวนการที่จะต้อง ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มความเสมอภาคทางการศึกษาแก่นักศึกษาทุกคน ความเท่าเทียมกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในครั้งต่อไป

1. งานวิจัยในครั้งต่อไปควรมีการเปรียบเทียบสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ระหว่างมหาวิทยาลัยของรัฐกับของรัฐ และระหว่างมหาวิทยาลัยของเอกชนกับมหาวิทยาลัยเอกชน
2. งานวิจัยในครั้งต่อไป อาจจะศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาระหว่างก่อนการไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพและภายหลังกลับจากการไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
3. งานวิจัยในครั้งต่อไป อาจจะศึกษาควบคู่กับตัวแปรตามอื่นๆ เช่น ความสุขในการทำงาน เชาว์น อารมณ์ เจตคติในการเป็นครู ฯลฯ
4. งานวิจัยในครั้งต่อไป อาจจะศึกษาเชิงพยากรณ์ SEM Model ระหว่างตัวแปร
5. งานวิจัยในครั้งต่อไป อาจจะศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก
6. งานวิจัยในครั้งต่อไป อาจจะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ; แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะ

ครู

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2540). *คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการ*. การศึกษาการบริหารระบบคุณภาพ. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- ขจรศักดิ์ ศิริมัย. (2554). การพัฒนาระบบสมรรถนะเพื่อพัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคล สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. *รายงานผลการวิจัย*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, สำนักงาน. (2549). *คู่มือหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูเพื่อให้มีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ฉันท ชาติทอง. (2552). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- จินตนา ชูสังข์. (2549). *ตัวแปรที่สัมพันธ์กับสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สาขาวิชาบริหารธุรกิจ เขตพื้นที่การศึกษาที่ 3 กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- จิระวรรณ บุญปลอด. (2553). *สมรรถนะทางวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี*. (ภาคนิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี).
- จีระ งอกศิลป์. (2551). *การประเมินสมรรถนะทางการบริหาร*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ชุลีพร ไขปัญญา. (2550). *สมรรถนะของครูผู้ศึกษาที่สอนระดับประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ชูชัย สมितिไกร. (2550). *การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2550). *มารู้จัก Competency กันเถอะ*. กรุงเทพฯ: เอช.อาร์เซ็นเตอร์.
- ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ และคณะ. (2555). *มาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ*, 6(1), 37-43.
- เทื่อน ทองแก้ว. (2550). *สมรรถนะ(Competency): หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ธนานันต์ ดียิ่ง. (2556). *โปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวัดและประเมินผลชั้นเรียน*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- ธีระ รุญเจริญ. (2545). *รายงานการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา.
- ธวัชชัย ศุภดิษฐ์. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนในระดับปริญญาโท ของสถาบันบัณฑิตพัฒน*

- บริหารศาสตร์ ปีการศึกษา 2554. รายงานการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อึ้งศักดิ์ คางคาสวัสดิ์.(2550). *Competency ภาคปฏิบัติเขาทำกันอย่างไร*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- นิสดารก์ เวชยานนท์. (2550). *Competency Model กับการประยุกต์ใช้ในองค์กรไทย*. กรุงเทพฯ: กราฟิโกซิสเต็มส์.
- นฤตย รำภาทรัพย์ไพบูลย์. (2556). *การพัฒนาตัวแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครูปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. (วิทยานิพนธ์การจัดการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม).
- บุญธรรม กิจปริดาภิรัฐทธิ์. (2546). *สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2535). *สถิติวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: พี เอ็น การพิมพ์.
- ประจักษ์ ทรัพย์อุดม. (2550). *แนวทางพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วย Competency*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล. (2549). *การค้นคว้าและวิเคราะห์เจาะลึก Competency ภาคปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- ปรารถจรรยา กิตดา และเสี้ยววาริณ อุบล. (2558). ผลของการใช้ชุดฝึกอบรมการบริหารจิตตามแนวพุทธเพื่อเสริมสร้างจิตลักษณะทางพุทธและลักษณะทางพุทธของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 7(2), 207.
- พงษ์ศักดิ์ ด้วงทา. (2558). สมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, ฉบับภาษาไทยสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, 8 (3) เดือนกันยายน – ธันวาคม, 905-918.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: เจริญผล.
- พระมหาอุดร อุดตโร (มากดี). (2558). *สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีตามหลักกัลยาณมิตร*. (พุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการคณะสงฆ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์และพรทิพย์ แข็งขัน.(2551). *สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง. รายงานการวิจัย*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- พูนสุข อุดม. (2556). *การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลกระทบต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพด้านกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยทักษิณ).
- ไพโรบูรณ์ จาริต. (2553). *สมรรถนะของข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง).

- เรชา ชูสุวรรณ. (2550). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของสมรรถนะบุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- ภาวิณี บุญเสริม. (2546). การวิเคราะห์องค์ประกอบและการศึกษาภูมิหลังที่สัมพันธ์กับสมรรถภาพของครูนาฏศิลป์ระดับประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตครุศาสตร์ สาขาวิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- มะห์ดี มะดีอราแว. (2552). สมรรถนะครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยทักษิณ).
- เมธัส วันแอะเลาะ. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วารสารศรีปทุมปริทัศน์, 7 (2), กรกฎาคม-ธันวาคม, 88-101.
- มุฮัมมัดอาลี วาเต๊ะ. (2557). สมรรถนะอันพึงประสงค์ของครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียนในสถาบันศึกษาปอเนาะสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- มัทนา ทิมมณี. (2553). ความต้องการการพัฒนาสมรรถนะของครูโรงเรียนเทคโนโลยีชลบุรี. (งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2545). พื้นฐานการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เรชา ชูสุวรรณ. (2550). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของสมรรถนะบุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- รัศมี เลิศอารมณ. (2549). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2536). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วรรณชัย จองแก. (2554). การปฏิบัติตามสมรรถนะประจำสายงานของครูโรงเรียนวังเหนือวิทยา อำเภอวังเหนือจังหวัดลำปาง. (การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- วีไลวรรณ จันทิพย์. (2552). รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนจังหวัดเพชรบูรณ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์).

- วัชรินทร์ ลอยุทัย. (2554). *ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- สมศักดิ์ บุญขำ ปราศรัย ประวัตรุ่งเรือง และปกรณ์ ประจัญบาน. (2558). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 8(2), 43-57.
- สมศักดิ์ แพรกม่วง. (2541). *ความพึงพอใจของครู-อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานตามโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคใต้*. (สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. (2548). *แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency Based Learning*. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- สุจิตรา ยีหวังเจริญ. (2554). *สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- สุพรรณิ กุเหล็กคำ. (2545). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถภาพการสอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม).
- สุรเดช อนันตสวัสดิ์ และวรรณิ แกมเกตุ. (2555). โมเดลเชิงสาเหตุและผลของสมรรถนะของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *An Online Journal of Education*, 7(1), 1506 – 1523.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2548). *คู่มือสมรรถนะราชการพลเรือนไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- อรรณพ จินะวัฒน์. (2545). *การประกันคุณภาพการศึกษา ในเอกสารการสอนวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ประกาศนียบัตรบัณฑิตบริหารการศึกษา*. หน่วยที่ 14 (13) นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อภิสิทธิ์ สถิตภาคีกุล อารี สาริปา กุสุมา ใจสบาย, สุนีดี ภูจิรัฐพันธ์ุ แก้วใจ สุวรรณเวช กมลทิพย์ ธรรมเกียรติ กลยกร อนุฤทธิ์ อลิสา ตลิ่งผล, ธารหทัย มาลาเวช อรดา โอภาสรัตนากกร และสุขุมาล จันทวี. (2555). *การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูในศตวรรษที่ 21: กรณีศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อริยา คุณา. (2559). *จิตวิทยาเพื่อการดำรงชีวิต*. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อาลิษา ทองทวี. (2553). **สมรรถนะประจำสายงานของข้าราชการครูสายการสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- เอมอร อังภาพย์. (2549). *การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการพัฒนาครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน : การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างพระระดับ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- อับดุลการี สาเมาะ. (2554). *สมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่คั่นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1.(สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)*.
- อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์. (2016). *การพัฒนา Core Competency บนแนวคิด 70:20:10 (Core Competency Development Program on 70:20:10 Learning Model)*. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์. (2550). *Career Development in Practice*. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์, 33-34.
- เอกสิทธิ์ ชนินทรภูมิ. (2554). *สมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- อุมา สุคนธมาน.(2547). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูประถมศึกษา : ครูยุคใหม่*. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 32 (3), 29-37.
- อัญญาณี ทิวทอง. (2543). *ตัวแปรคัดสรรทางจิตวิทยาที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 11*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- Wu, J. M. and Lin, C. S. (2011). Teachers' Professional Growth : Study on Professional (Pedagogical) Competency Development of Teacher in Junior Colleges/Universities of Technology. *The Journal of American Academy of Business*, 16(2): 197-208.
- Grangeat, M, and Gray, P. (2007). Factors Influencing Teachers' Professional Competence Development. *Journal of Vocational Education and Training*, 59(4): 485-501.
- Glaser-Zikuda, M, and Fub, S. (2008). Impact of Teacher Competencies on Student Emotions: A Multi-Method Approach. *International Journal of Educational Research*, 47: 136- 147.
- Aziz, M. A. (2010). Effects of Demographic Factors and Teachers' Competencies on the Achievement of Secondary School Students in Punjab. *Journal of Educational Research*, 13(2), 171-177.
- Krejcie, R.V. and Morgan,D.W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Boyatzis, R. (1982). *The Competency Manager: A Model for Effective Performance*. New York: John Wiley & Son.
- McClelland, D. (2004). *A Guide to Job Competency Assessment*, The United State of America : Davies Black Publishing, a Division of CPP.

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง

“สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์”

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพในขณะนี้ เพื่อผู้วิจัยจะนำข้อมูลไปใช้ในการศึกษาวิจัย ทั้งนี้ผลที่ได้จะเป็นภาพรวมไม่ได้เป็นคำตอบเฉพาะบุคคล

2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ และปัญหาของนักศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นครู
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการมีส่วนร่วมในการวิจัยของคณะศึกษาศาสตร์ ขอให้ท่านตอบคำถามให้ครบทุกตอนและทุกข้อ โดยไม่ต้องกรอกชื่อ-สกุล ลงในแบบทดสอบและขอขอบพระคุณนักศึกษาทุกๆ ท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อริยา คูหา

หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

ผู้วิจัย

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ หน้าข้อความที่ตรงกับความจริงของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ ชาย หญิง
2. แผนการศึกษา วิชาเอก (โปรดระบุ) .....
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (โปรดระบุ)
- 2.00 – 2.50 2.51- 3.00
- 3.01 – 3.50 3.51 – 4.00
4. ศาสนา พุทธ อิสลาม คริสต์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตรงกับสมรรถนะมากที่สุด	ให้คะแนน	5
ตรงกับสมรรถนะมาก	ให้คะแนน	4
ตรงกับสมรรถนะปานกลาง	ให้คะแนน	3
ตรงกับสมรรถนะน้อย	ให้คะแนน	2
ตรงกับสมรรถนะน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือที่ตรงกับพฤติกรรมจริงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษามากที่สุด

สมรรถนะ/รายการพฤติกรรม	ความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
สมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Working Achievement Motivation)					
1. ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภาระกิจงาน					
1.1 วิเคราะห์ภาระกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ					
1.2 กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน					
1.3 กำหนดแผนการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน					
2. ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์					
2.1 สนใจที่จะหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้					
2.2 ริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้					
2.3 แสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพใหม่ ๆ เพื่อการพัฒนาตนเอง					
3. ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน					
3.1 ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง					

สมรรถนะ/รายการพฤติกรรม	ความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3.2 ติดตามผลประเมินอย่างต่อเนื่อง					
4. ด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ					
4.1 ใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานมาปรับปรุง/พัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น					
4.2 พัฒนาการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน					
4.3 เน้นพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ					
สมรรถนะการบริการที่ดี (Service Mind)					
5.ด้านความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ					
5.1 ทำกิจกรรมต่างๆเพื่อประโยชน์ส่วนรวมเมื่อมีโอกาส					
5.2 เต็มใจ ภาคภูมิใจ และมีความสุขในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ					
5.3 ให้บริการอย่างรวดเร็ว ทันใจ ไม่ล่าช้า					
6. ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ					
6.1 ศึกษาความต้องการของผู้รับบริการ และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง					
6.2 ปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการให้มีประสิทธิภาพ					
สมรรถนะการพัฒนาตนเอง (Self Development)					
7.ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ					
7.1 ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ มุ่งมั่นและแสวงหาโอกาสพัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเข้าร่วมประชุม/สัมมนา การศึกษาดูงาน การค้นคว้าด้วยตนเอง					
7.2 ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพเนืองๆ					
8.ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ					
8.1 รวบรวม สังเคราะห์ข้อมูล ความรู้ จัดเป็นหมวดหมู่และปรับปรุงองค์ความรู้ให้ทันสมัย					
8.2 สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ องค์กรและวิชาชีพ					
9. ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย					
9.1 แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน					
9.2 ให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ และถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่ผู้อื่น					
9.3 มีการขยายผลโดยสร้างเครือข่ายการเรียนรู้					

สมรรถนะ/รายการพฤติกรรม	ความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
สมรรถนะการทำงานเป็นทีม (Team Work)					
10. ด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน					
10.1 สร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
10.2 ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					
10.3 ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน					
11. ด้านการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน					
11.1 ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม					
11.2 แลกเปลี่ยน ฟังความคิดเห็นและประสบการณ์จากเพื่อนร่วมงาน					
12. ด้านการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย					
12.1 มีทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคล/กลุ่มบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และในสถานการณ์ต่างๆ					
13. ด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ผู้ตาม					
13.1 การแสดงบทบาทผู้นำ/ผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมตามโอกาส					
13.2 เน้นการบริการบนพื้นฐานความสำเร็จในผลงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีอยู่					
14. ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย					
14.1 แลกเปลี่ยน/รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ภายในทีมงาน					
14.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้/รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายและทีมงาน					
14.3 ร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา					
สมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's Ethics and Integrity)					
15. ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ					
14.1 สนับสนุน และเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพ					
14.2 เสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ					
14.3 ยกย่อง ชื่นชมบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ					
14.4 ยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพ ปกป้องเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ					
15. ด้านความมีวินัย และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ					

สมรรถนะ/รายการพฤติกรรม	ความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
15.1 ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลา วางแผนการใช้จ่าย และใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด					
15.2 ปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร					
15.3 ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ และมุ่งมั่นพัฒนาการประกอบวิชาชีพให้ก้าวหน้า					
15.4 ยอมรับผลอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง และหาแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค					
16.ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม					
16.1 ปฏิบัติตน/ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมกับสถานะของตน					
16.2 รักษาสิทธิประโยชน์ของตนเอง และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น					
16.3 เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น					
17.ด้านการประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี					
17.1 ปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ และสถานการณ์					
17.2 มีความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน และผู้รับบริการ					
17.3 ปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคน ครองงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ					
17.4 เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมผู้อื่นให้ปฏิบัติตามหลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู และพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและปัญหาของนักศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นครู

1. ข้อเสนอแนะต่อคณะหรือสถานศึกษาในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ

1.1.....

1.2.....

1.3.....

1.4.....

1.5.....

2. ปัญหาของนักศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นครู

2.1.....

2.2.....

2.3.....

2.4.....

2.5.....

ขอขอบคุณนักศึกษาทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

และขอให้นักศึกษาประสบแต่ความโชคดี

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IC) ของแบบสอบถาม

“สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์”

ข้อความ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ΣR	IC	ผลการ พิจารณา
สมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน						
ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน						
1.วิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
2.กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
3.กำหนดแผนการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้ อย่างเป็นขั้นตอน	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
ด้านความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ						
ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์						
4.สนใจที่จะหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
5. ริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
6.แสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพใหม่ๆ เพื่อการพัฒนาตนเอง	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
ด้านความสามารถในการติดตามประเมินผล การปฏิบัติงาน						
7.ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
8.ติดตามผลประเมินอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
ด้านความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ						
9.ใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานมาปรับปรุง/พัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
10.พัฒนาการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการ ของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
11.เน้นพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้

ข้อความ	คนที่	คนที่	คนที่	ΣR	IC	ผลการพิจารณา
	1	2	3			
สมรรถนะการบริการที่ดี						
ด้านความตั้งใจและเต็มใจในการบริการ	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
12.ทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมเมื่อมีโอกาส	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
13.เต็มใจ ภาคภูมิใจ และมีความสุขในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
14.ให้บริการอย่างรวดเร็ว ทันใจ ไม่ล่าช้า						
ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
15.ศึกษาความต้องการของผู้รับบริการ และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
16.ปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการให้มีประสิทธิภาพ						
สมรรถนะการพัฒนาตนเอง						
ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
17.ศึกษาความรู้ มุ่งมั่นและแสวงหาโอกาสพัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเข้าร่วมประชุม/สัมมนา การศึกษาดูงาน การค้นคว้าด้วยตนเอง	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
18.ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพเนืองๆ						
ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
19.รวบรวม สังเคราะห์ข้อมูล ความรู้ จัดเป็นหมวดหมู่ และปรับปรุงองค์ความรู้ให้ทันสมัย	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
20.สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ องค์กรและวิชาชีพ						
ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
21.แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
22.ให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ และถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่ผู้อื่น	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
23.มีการขยายผลโดยสร้างเครือข่ายการเรียนรู้						

ข้อความ	คนที่	คนที่	คนที่	ΣR	IC	ผลการพิจารณา
	1	2	3			
สมรรถนะการทำงานเป็นทีม						
ด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน						
24.สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
25.ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
26.ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
ด้านการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน						
27.ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
28.แลกเปลี่ยนฟังความคิดเห็นและประสบการณ์จากเพื่อนร่วมงาน	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
ด้านการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย						
29. มีทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคล/ กลุ่มบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาและในสถานการณ์ต่างๆ	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
ด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ ผู้ตาม						
30.การแสดงบทบาทผู้นำ/ ผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมตามโอกาส	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
31.เน้นการบริการบนพื้นฐานความสำเร็จในผลงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีอยู่	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย						
32.แลกเปลี่ยน/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ภายในทีมงาน	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
33.แลกเปลี่ยนเรียนรู้/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายและทีมงาน	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
34.ร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้

ข้อความ	คนที่	คนที่	คนที่	ΣR	IC	ผลการพิจารณา
	1	2	3			
สมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู						
ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ						
35.สนับสนุน และเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
36.เสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
37.ยกย่อง ชื่นชมบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
38.ยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพ ปกป้องเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
ด้านความมีวินัย และความรับผิดชอบในวิชาชีพ						
39.ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลา วางแผนการใช้จ่าย และใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
40.ปฏิบัติตามตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
41.ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ และมุ่งมั่นพัฒนาการประกอบอาชีพให้ก้าวหน้า	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
42.ยอมรับผลอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง และแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม						
43.ปฏิบัติตาม/ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมกับสถานะของตน	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
44.รักษาสีทธิประโยชน์ของตนเอง และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
45.เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี						
46.ปฏิบัติตามได้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ และสถานการณ์	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
47. มีความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน เพื่อร่วมงาน และผู้รับบริการ	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้

ข้อความ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ΣR	IC	ผลการ พิจารณา
48.ปฏิบัติตามหลักการครองตน ครองคน ครองงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้
49.เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม ตามหลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครูและพัฒนา จนเป็นที่ยอมรับ	+1	+1	+1	3	1.00	คัดเลือกไว้

Prince of Songkla University
Pattani Campus

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ดร. ณรงค์ศักดิ์ ครอบคอบ

ภาควิชาเทคโนโลยีและประเมินผลทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ดร. ณัฐณี โมพันธ์

ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อาจารย์ สุริรัตน์ รงเรือง

ภาควิชาพลศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ประวัติผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อริยา คูหา
สัดส่วนการทำงาน ร้อยละ 70
ตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชา, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8
คณะ ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์

ผลงานวิจัย

- อริยา คูหา และบุญญิตติ ยงย่วน. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลให้นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในภาวะรอพินิจ. **วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 10(3), (กันยายน - ธันวาคม), 255-271.
- อริยา คูหา, อรทิพย์ เพ็ชรอุไร และปิยะรัตน์ พรหมชาติ. (2549) ผลของวิธีสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STADและแบบซินดิเคทที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. 360 องศา พัฒนาระบบราชการ, 8(1) ส.ค. 2552- ม.ค. 2553 69-90.
- อริยา คูหา, อรทิพย์ เพ็ชรอุไร และระวีวรรณ ขวัญศรี. (2550). ผลของการสอนโดยใช้แผนผังทางปัญญาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ของ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถทางภาษาต่างกัน. **วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 13(2), (เมษายน – มิถุนายน), 251-268.
- อริยา คูหา, สุเทพ สันติวรานนท์ และสุธิดา เศรษฐการ. (2550) ผลของการสอนโดยเพื่อนช่วยสอนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีรูปแบบการคิดแตกต่างกัน. **วารสารสงขลานครินทร์ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 13(3), 455-474.
- อริยา คูหา และ กาสมะห์ เปาะจี. (2550) ผลของการสอนแบบศูนย์การเรียนโดยใช้เทคนิค STAD ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนพูดสองภาษาที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน. **วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**, 35(3), (มกราคม), 121-138.
- อริยา คูหา และ ปรีดาพร ธรรมรัตน์. (2550) ความพึงพอใจของผู้ใช้ห้องสมุดชายหาดเคลื่อนที่เทศบาลนครสงขลา. **วารสารวิทยบริการ**, 18(3), (กันยายน – ธันวาคม), 24-50.

- อริยา คูหา ปราณี่ ทองคำและจุฑามาศ เดชาพันธุ์กุล. (2551) ผลของการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคการ
แข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และเชาวน์อารมณ์ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์,
14 (3), (กรกฎาคม – กันยายน), 369-386.
- อริยา คูหา และอรุณี ยอดสคุณ. (2551) ความสัมพันธ์ระหว่างเชาวน์อารมณ์(EQ) ความสามารถในการแก้
ปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค(AQ) และเชาวน์ปัญญาทางศีลธรรม (MQ) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 9(2)
(กรกฎาคม- ธันวาคม), 129-142.
- อริยา คูหา ,อรทิพย์ เพ็ชรอุไร และ ปิยะรัตน์ พรหมชาติ. (2552) ผลของวิธีสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดย
ใช้เทคนิค STAD และแบบซินดิเคทที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชาสังคม
ศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์, 6(2)
- อริยา คูหา และนราพร อธิพันธ์. (2552) เจตคติของผู้รับบริการต่อการปฏิบัติการพยาบาลในห้องผ่าตัด.
วารสารสมาคมพยาบาลห้องผ่าตัดแห่งประเทศไทย, 2, (กรกฎาคม-ธันวาคม), 15-38.
- อริยา คูหา ชิตชนก เขิงเขาว์และ เครือวัลย์ รอดไฟ. (2553) ผลของการเขียนบันทึกการเรียนรู้อันมีต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานและความคงทนของการเรียนรู้ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 16(2),
(มีนาคม- เมษายน), 285-298.
- อริยา คูหา ชิตชนก เขิงเขาว์และ ยูวีตา โสประจิน. (2553) ผลของการสอนตามแนวคิดทฤษฎีสร้างสรรค์สร้าง
ความรู้กับการใช้สัญญาณเงื่อนไขที่มี ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและความรับผิดชอบ
ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์, 16(3), (พฤษภาคม- มิถุนายน), 285-298.
- อริยา คูหา ชิตชนก เขิงเขาว์และ ธิดาพร รอดทุกข์. (2553). ผลของเทคนิคสถานการณ์จำลองที่มีต่อทักษะ
การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและเชาวน์อารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีเจตคติ
ต่อวิชาภาษาอังกฤษต่างกัน. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์,
16(4), (กรกฎาคม-สิงหาคม), 659- 679.
- อริยา คูหาและแหวะมะ จินาแหว. (2553) ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการขององค์การบริหารส่วน
จังหวัดนราธิวาส : กรณีศึกษาประชาชนในเขตอำเภอเมือง. วารสารวิทยบริการ, 21,(มกราคม-
เมษายน), 46-66.

- อริยา คูหา ชิตชนก เชิงเชาว์ และเครือวัลย์ รอดไฟ. (2553). ผลของการเขียนบันทึกการเรียนรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานและความคงทนของการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. **วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์**, 16(2), 285-298.
- อริยา คูหา, ชิตชนก เชิงเชาว์ และปราณี หล้าเบ็ญตะ. (2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี. **การประชุมวิชาการระดับชาติเพื่อนำเสนอผลงานวิจัยประจำปี 2553**, วันที่ 3 กรกฎาคม 2553 ณ โรงแรมโนโวเทลเซ็นทารา หาดใหญ่ จัดโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ร่วมกับศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤติสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อริยา คูหา และ สุวิมล นราองอาจ. (2554). จิตสาธารณะและรูปแบบการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. **วารสารนราธิวาสราชนครินทร์**, 3(2), (พฤษภาคม- สิงหาคม), 81-93.
- อริยา คูหา ชิตชนก เชิงเชาว์ และ ฮาร์ดีนี เละลี. (2554). ผลของการใช้การเรียนรู้ด้วยตนเองที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. **วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์**, 17(3), 440-452.
- อริยา คูหา ชิตชนก เชิงเชาว์ และ วัชรวิ แก้วสาระ. (2556). ผลของ KWL Plus ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการรับรู้ความสามารถในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนสองภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. **วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์**, 5(2), 83-93.
- อริยา คูหา และคณะ (2556) การประเมินสถานการณ์ยาสูบจังหวัดปัตตานีเพื่อการเปลี่ยนแปลง. ปัตตานี : ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ.
- อริยา คูหา และ เพ็ญประภา เบญจวรรณ. (2558). การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาโภชนาการและโภชนบำบัดของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์, 25(3), 96-109.
- อริยา คูหา ไชยสิทธิ์ กิจคำ นารีมาน ฮะซานี และภิญญดา อธิรัตนชัย. (2558). กฤตกรรมและบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ **วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์**, 21(4), 223-257.

อริยา คูหา. (2559). **ความคิดเห็นการเปิด-ปิดภาคเรียนตามอาเซียนของมหาวิทยาลัยสมาชิกที่ประชุม
ประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.).** เอกสารเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการ วันที่ 18 เมษายน 2559.

อริยา คูหา (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสภาอาจารย์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. **วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์,**
23(1), 135-169.

Kuha A. (2012). Smoking Crisis in the Office Areas in Pattani, Thailand. **Presented paper** at
the 24th Federation of Asian Pharmaceutical Associations Congress 2012 in Bali,
Indonesia, September 13-16, 2012.

Kuha A. (2013). Advisor's Roles and Responsibilities under the Vocational Education
Commission in 3 Southern Border Provinces, Thailand. **Presented paper** at the
4th International Conference on Humanities, Historical and Social Sciences (CHSS
2013), in Bandar Seri Begawan, Brunei Darussalam, September 28-29, 2013.

Prince of Songkla University
Pattani Campus